

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Groothandel in
Vlakglas, de Groothandel in
Verf, het Glasbewerkings- en
het Glazeniersbedrijf (BPFV)

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel
in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en
het Glazeniersbedrijf (BPFV)
Akerstraat 92
6411 HD HEERLEN
Telefoon: 088 - 116 2000

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel
onder nummer 41125565

Jaarverslag over het boekjaar 2023

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Verslag van het bestuur	
1. Meerjarenoverzicht	9
2. Algemene informatie over het pensioenfonds	12
3. Pensioenregeling en verzekerdenbestand	14
4. Bestuursaangelegenheden 2023	17
5. Ontwikkelingen en naleving van wet- en regelgeving	25
6. Goed pensioenfondsbestuur	27
7. Communicatie	33
8. Financiële informatie	34
9. Actuariële informatie	38
10. Integraal risicomanagement	43
11. Beleggingen	48
12. Vooruitblik	53
13. Bestuur en organisatie	54
14. Verslag van de Raad van Toezicht over het jaar 2023	61
15. Reactie bestuur op verslag Raad van Toezicht over het jaar 2023	66
16. Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2023	67
17. Reactie bestuur op verslag van het Verantwoordingsorgaan	71
Jaarrekening	
Balans	74
Staat van baten en lasten	76
Kasstroomoverzicht	78
Inleiding	79
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	79
Toelichting op de balans per 31 december	86
Gebeurtenissen na balansdatum	91
Toelichting op de staat van baten en lasten	92
Resultaatbestemming	98
Risicoparagraaf	99

Pagina**Overige gegevens**

Actuariële verklaring	109
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	111

Bijlagen

Nevenfuncties	117
Begrippenlijst	119

Voorwoord

In dit bestuursverslag en deze jaarrekening geven wij inzicht in en leggen wij verantwoording af over de werkzaamheden, het beleid en de ontwikkelingen bij BPFV gedurende het verslagjaar 2023. Tevens wordt er duidelijkheid gegeven over de financiële positie van het pensioenfonds.

In 2023 heeft er bij BPFV een reeks veranderingen plaatsgevonden. Naast een wisseling van het bestuursbureau zijn meerdere bestuursleden vertrokken en nieuwe bestuursleden verwelkomd. Bovendien hebben we sinds medio 2023 een nieuwe RvT-voorzitter. Het verdelen van de taken binnen het bestuur, het bestuursbureau, de RvT en de sleutelfunctiehouders heeft dan ook prioriteit gekregen.

Financiële positie

De financiële positie van BPFV heeft het afgelopen jaar een positieve ontwikkeling doorgemaakt, ondanks de per saldo gedaalde rente. De beleidsdekkingsgraad is in 2023 gestegen van 108,5% (eind 2022) tot 115,4% (eind 2023). Dit betekent dat het fonds voldoende vermogen heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen. Met een beleidsdekkingsgraad van 115,4% aan het einde van 2023 bevond het fonds zich boven het minimum vereist vermogen van 104,3%, maar nog wel net onder de vereiste dekkingsgraad van 115,7%. Omdat onze financiële positie is verbeterd, is per 31 maart 2024 een einde gekomen aan het herstelplan. Deze positieve ontwikkeling biedt een solide basis voor de toekomst van het pensioenfonds en maakt een beheerste en zorgvuldige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel mogelijk.

Om het herstelplan te kunnen beëindigen, moet de beleidsdekkingsgraad van het fonds aan het eind van een kwartaal op of boven het vereiste niveau van 115,7% liggen. Uit de kwartaalrapportage Q4 2023 blijkt dat de beleidsdekkingsgraad van ons pensioenfonds onder het vereist eigen vermogen ligt. In principe zou ons fonds een herstelplan moeten indienen. Echter, de beleidsdekkingsgraad van ons fonds is per 31 maart 2024 verder gestegen (van 115,7% eind december 2023) naar 117,1%. Dit betekent dat de beleidsdekkingsgraad per 31 maart 2024 hoger is dan het vereist eigen vermogen (VEV) van 115,7% ultimo 2023. Daarom is het herstelplan per die datum beëindigd.

Oorlog in Oekraïne

Sinds eind februari 2022 is er een oorlog gaande in Oekraïne. Helaas is er nog geen zicht op een beëindiging van dit conflict op korte termijn. De directe gevolgen voor de bevolking van Oekraïne zijn enorm. Indirect heeft deze oorlog in 2022 en 2023 geleid tot sterke prijsstijgingen van fossiele brandstoffen en andere producten, wat resulteerde in een ongekend hoge inflatie in Nederland. Gelukkig lijkt de prijsontwikkeling sinds de tweede helft van 2023 te stabiliseren. Dit betekent dat de prijzen van goederen en diensten minder snel stijgen dan voorheen, wat gunstig is voor de economie en consumenten. De oorlog, maar ook de ontwikkelingen in het Midden-Oosten, kunnen echter op langere termijn wel impact hebben op de wereldeconomie en daarmee ook op de strategische doelstellingen van het fonds. Op dit moment zijn er nog geen directe gevolgen voor deelnemers of ons fonds. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, aangezien economische omstandigheden kunnen veranderen. Samen met onze uitbestedingspartijen zorgen wij ervoor dat we voldoen aan sanctiewetgeving. Daarnaast monitoren we het mogelijke effect op onze beleggingsportefeuille, cybersecurity en de eventuele effecten binnen de sectoren die bij het fonds zijn aangesloten.

Nieuw pensioenstelsel

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) is op 1 juli 2023 in werking getreden, nadat zowel de Tweede als de Eerste Kamer ermee hebben ingestemd. Hiermee is de komst van een geheel nieuw pensioenstelsel een feit. In Nederland zullen pensioenregelingen voortaan premieregelingen zijn, waarbij niet langer de uitkering, maar de beschikbaar te stellen premie het uitgangspunt vormt. Bij BPFV streven we ernaar om de nieuwe pensioenregeling per 1 juli 2026 in te voeren. Daarvoor dienen de sociale partners in de eerste helft van 2024 afspraken te hebben gemaakt over de inhoud van de nieuwe af te spreken pensioenregeling. Het solidaire contract is door de sociale partners benoemd als voorkeurscontract. In het boekjaar 2023 zijn de sociale partners (en de organen van BPFV) bijgepraat over de stand van zaken van het project en de te maken keuzes. Ook aan het begin van 2024 zijn de sociale partners (en de organen van BPFV) geïnformeerd over de keuzes die gemaakt moeten worden, en is hen gevraagd om in de eerste helft van 2024 afspraken te maken over de nieuwe pensioenregeling. De definitieve keuze voor de solidaire premieregeling zal naar verwachting in de loop van 2024 door de sociale partners worden gemaakt.

Als we terugkijken op het jaar 2023, zien we dat het bestuur belangrijke stappen heeft gezet in de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. De nauwe samenwerking met sociale partners heeft geleid tot aanzienlijke vooruitgang in de voorbereidingen voor deze transitie. In ons vorige jaarverslag spraken we de ambitie uit om de overgang naar het nieuwe pensioenregime per 1 januari 2026 te realiseren. Echter, vanwege de vertraagde invoering van de Wet Toekomst Pensioenen en de capaciteit bij onze uitvoeringsorganisatie AZL hebben sociale partners samen met het bestuur besloten de overgang met een halfjaar uit te stellen tot 1 juli 2026.

Het bestuur richt zich net zoals in 2023 ook in 2024 volledig op de benodigde aanpassingen voor het pensioenfonds en de pensioenregeling in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Aanpassingen aan regelgeving (transitie-ftk) en het invaren van bestaande rechten in het nieuwe stelsel maken dat horizon en risicobereidheid veranderen. Hiertoe is in mei 2023 onder de deelnemers een risicopreferentieonderzoek (RPO) uitgevoerd. De uitkomsten van het RPO worden gebruikt om de beleggingsvoorkeuren van de deelnemers vast te stellen voor het nieuwe beleggingsbeleid dat vanaf medio 2026 van kracht zal zijn. Hiervoor worden eerst berekeningen gemaakt door middel van een nieuwe ALM-studie, die vervolgens in de eerste helft van 2024 met de sociale partners worden besproken. De tweede helft van 2024 zal vooral gericht zijn op de uitwerkingen die nodig zijn voor het implementatieplan en het communicatieplan. Het bestuur streeft ernaar om deze plannen begin 2025 bij DNB en AFM in te dienen.

Mutaties samenstelling bestuur

In 2023 vonden verschillende wijzigingen plaats in de samenstelling van het bestuur. Hieronder volgt een overzicht van deze mutaties:

- In april 2023 benoemde het bestuur de heer Panneman als vertegenwoordiger van de werkgeversvereniging.
- De heer Borm bereikte het einde van zijn (maximale) benoemingstermijn in het boekjaar. Op 8 mei 2023 trad hij af.
- Is opvolger van de heer Borm droeg de werkgeversvereniging Bouwend Nederland Vakgroep Glas de heer Iglesias del Sol voor. Op 1 augustus 2023 werd de heer Iglesias del Sol benoemd.
- Mevrouw Megchelse volgde mevrouw Kleijer op en vertegenwoordigt de pensioengerechtigden in het bestuur. Haar benoeming vond plaats op 18 december 2023.
- De heer Westerbrink kreeg de tijdelijke rol van voorzitter ad-interim, in afwachting van de benoeming van een andere onafhankelijke voorzitter. Op 1 december 2023 eindigde zijn zittingstermijn als voorzitter ad-interim.
- De heer Machielsen volgde de heer Westerbrink op en bekleedt nu de permanente rol van onafhankelijke voorzitter sinds 8 december 2023.
- Na een langdurige ziekte legde de heer Roeten zijn functie als vertegenwoordiger van de werknemersvereniging CNV Vakmensen neer op 13 september 2023.
- Op 20 december 2023 droeg de werknemersvereniging CNV Vakmensen mevrouw Van Beijeren Bergen en Henegouwen voor. Zij is op 7 maart 2024 officieel benoemd als opvolger van de heer Roeten en als vertegenwoordiger van werknemersvereniging CNV Vakmensen.

Dankwoord

Tot slot bedanken wij iedereen die zich in het afgelopen jaar voor BPFV heeft ingezet. In het bijzonder danken wij afgetreden bestuurders, leden van het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht voor hun inzet, betrokkenheid en waardevolle bijdrage aan pensioenfondsen.

Heerlen, 21 juni 2024

Namens het bestuur,

Jeppe Machielsen
Voorzitter

Verslag van het bestuur

1. Meerjarenoverzicht

	2023	2022	2021	2020	2019
Aantallen					
Aantal werkgevers	1.611	1.610 ¹⁾	415	413	408
Deelnemers (incl. arbeidsongeschikten)	12.472	12.563	5.437	5.451	5.332
Gewezen deelnemers	26.485	25.811	12.627	15.236	15.222
Pensioengerechtigden	9.802	9.507	4.663	4.419	4.262
Totaal aantal verzekerden	48.759	47.881	22.727	25.106	24.816
Verhouding actieven : niet actieven in %	34	36	31	28	27
Financiële gegevens					
(in duizenden euro)					
Premiebaten					
Basisregelingen en excedentregeling voormalig PHJ	81.612	63.514	35.807	35.715	32.658
Inkoopsommen	0	0	191	122	0
	81.612	63.514	35.998	35.837	32.658
Feitelijke premie basisregeling	81.612	63.514	35.998	35.837 ²⁾	32.658
Kostendeekkende premie	62.272	72.697	49.119	40.911	35.393
Gedempte premie	73.951	54.898	32.007	28.531	27.440
Pensioenuitkeringen	-26.226	-21.526	-13.454	-12.382	-11.462

1) Vergelijkend cijfer 2022 aangepast. Aantal ondernemingen exclusief voormalig PHJ is 567.

2) Vergelijkend cijfer 2020 aangepast (inkoopsommen ad 122 in 2020 maken nu onderdeel uit van de feitelijke premie basisregeling).

	2023	2022	2021	2020	2019
Reglementsvariabelen					
Toeslag actieven per 1 januari in %	0,50	3,20	0,00	0,00	0,00
Toeslag inactieven per 1 januari in %	0,00	3,20	0,00	0,00	0,00
Beleggingsportefeuille					
Vastgoed	122.285	54.174	0	0	0
Aandelen	541.203	377.682	383.407	326.792	282.722
Vastrentende waarden	917.876	822.570	772.450	822.464	723.902
Overige beleggingen	42.059	186.984	1	0	11
Totaal	1.623.423	1.441.410	1.155.858	1.149.256	1.006.635
Beleggingsperformance					
Aandelen rendement in %	15,26	-17,30	21,87	11,83	25,71
Vastrentende waarden in %	5,54	-37,70	-9,00	13,07	18,12
Totale portefeuille rendement in %	9,23	-24,87	-0,70	12,88	20,23
Benchmark rendement in %	10,03	-26,63	-1,50	12,26	19,91
Z-score	-0,47	1,67	0,78	0,58	0,43
Performancetoets	1,33	1,25	1,95	2,18	1,67
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Reserves	228.701	156.309	32.180	-43.555	-42.074
Technische voorzieningen voor risico pensioenfondsen (inclusief toekomstig arbeidsongeschikten)	1.410.978	1.298.213	1.128.266	1.206.200	1.053.779
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	4.335	3.888	3.926	3.888	2.651
Technische voorziening pensioenverplichtingen voor gemoedsbezwaarden	60	66	71	76	77
Totaal voorzieningen	1.415.373	1.302.167	1.132.263	1.210.164	1.056.507
Dekkingsgraden					
Aanwezige dekkingsgraad	116,2%	112,0%	102,8%	96,4%	96,0%
Vereiste dekkingsgraad	115,7%	115,9%	113,0%	112,1%	112,8%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,3%	104,3%	104,2%	104,2%	104,2%
Beleidsdekkingsgraad	115,4%	108,5%	99,8%	91,7%	94,8%
Reële dekkingsgraad	82,6%	77,2%	78,5%	74,8%	75,7%

	2023	2022	2021	2020	2019
Kostenratio's					
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	5.520	4.428	3.169 ¹⁾	1.973	1.747
Pensioenuitvoeringskosten (2021 inclusief kosten m.b.t. ciwo PHJ) per deelnemer (in euro)	248	201	314	200	182
Pensioenuitvoeringskosten (2021 exclusief kosten m.b.t. ciwo PHJ) per deelnemer (in euro)	248	196	242	200	182
Kosten vermogensbeheer	3.566	2.956	2.345	2.197	1.948
Transactiekosten	1.565	2.078	612	698	1.862
Totale kosten vermogensbeheer	5.131	5.034	2.957	2.895	3.810
Kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,22%	0,20%	0,21%	0,21%	0,20%
Transactiekosten in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,10%	0,14%	0,05%	0,06%	0,20%
Totale kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,32%	0,34%	0,26%	0,27%	0,40%

1) Bedrag over 2021 ad 3.169 is inclusief eenmalige kosten m.b.t. collectieve inkomende waardeoverdracht van PHJ ad 729. De pensioenuitvoerings- en administratiekosten over 2021 exclusief deze eenmalige kosten bedragen 2.440.

2. Algemene informatie over het pensioenfonds

Juridische structuur

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf (hierna: BPFV) is opgericht op 6 april 1959 door de organisaties van werkgevers en werknemers zijnde rechtsvoorgangers van de in standhoudende partijen de Organisatie voor de Vlakglasbranche GBO en de Vereniging van Verfgroothandelaren in Nederland enerzijds en de rechtsvoorgangers van FNV en CNV Vakmensen anderzijds. BPFV is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41 125565. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 12 maart 2024. BPFV is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Op basis van een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling bouwen de werknemers een financiële aanspraak op ten behoeve van de gevolgen van pensionering, premievrije doorbouw bij arbeidsongeschiktheid en overlijden.

Statutaire doelstellingen

BPFV heeft tot doel het, binnen de grenzen van zijn middelen, verlenen of doen verlenen van pensioenen, uitkeringen en/of andere tegemoetkomingen aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun nagelaten betrekkingen, die daarvoor in aanmerking komen krachtens de bepalingen van de statuten en reglementen. BPFV voert een beleid dat in overeenstemming is met deze doelstelling. De statuten zijn op 12 maart 2024 aangepast als gevolg van de nieuwe Code Pensioenfondsen, nieuwe governance structuur en de wijze van de benoeming van de vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in het bestuur.

Missie en visie van het pensioenfonds

BPFV verzorgt in opdracht van sociale partners een solidaire en collectieve pensioenregeling. Het BPFV-bestuur heeft die opdracht aanvaard. BPFV is betrokken bij alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun nabestaanden en streeft naar een zo goed mogelijk pensioen tegen een aanvaardbare prijs. BPFV zet zich in om hen met heldere communicatie te ondersteunen bij het maken van verantwoorde keuzes op pensioengebied. BPFV streeft naar een solide, integer en maatschappelijk verantwoord beheer van het belegd vermogen.

Strategie en doelstellingen

De aandacht voor pensioen is groot. Het pensioenstelsel gaat veranderen vanwege de overgang naar een nieuw stelsel. In de eerste helft van 2024 zullen de sociale partners concrete afspraken maken over de inhoud van de nieuwe pensioenregeling. Als het pensioenfonds een verzoek tot invaren ontvangt van de sociale partners, zal het pensioenfonds in het najaar van 2024 na een zorgvuldige afweging van belangen een besluit nemen. BPFV legt de volgende accenten:

- Het belang van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers staat centraal. Belangen worden evenwichtig tegen elkaar afgewogen. We geven deelnemers inzicht in hun eigen pensioen. Wij informeren tijdig en begrijpelijk over de veranderingen in de pensioenregeling en wij gaan de dialoog aan bij belangrijke besluiten die wij moeten nemen. De pensioengelden worden op een solide wijze beheerd. Bij onze ambitie hoort het nemen van risico's. Dat doen wij op een verantwoorde wijze. Ons risicoprofiel is op een kostenefficiënte wijze vertaald in de beleggingsportefeuille.
- De samenwerking met onze partners is goed georganiseerd, kostenbewust en gericht op een hoge tevredenheid bij (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.

BPF Vlakglas stelt zich ten doel de verstrekking van pensioenen en andere uitkeringen aan werknemers, gewezen werknemers en pensioengerechtigden in de branche, alsmede aan hun nagelaten betrekkingen, ter zake van ouderdom, langdurige arbeidsongeschiktheid en overlijden, een en ander overeenkomstig de bepalingen van het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de statuten en de verplichtstellingsbeschikking van het pensioenfonds.

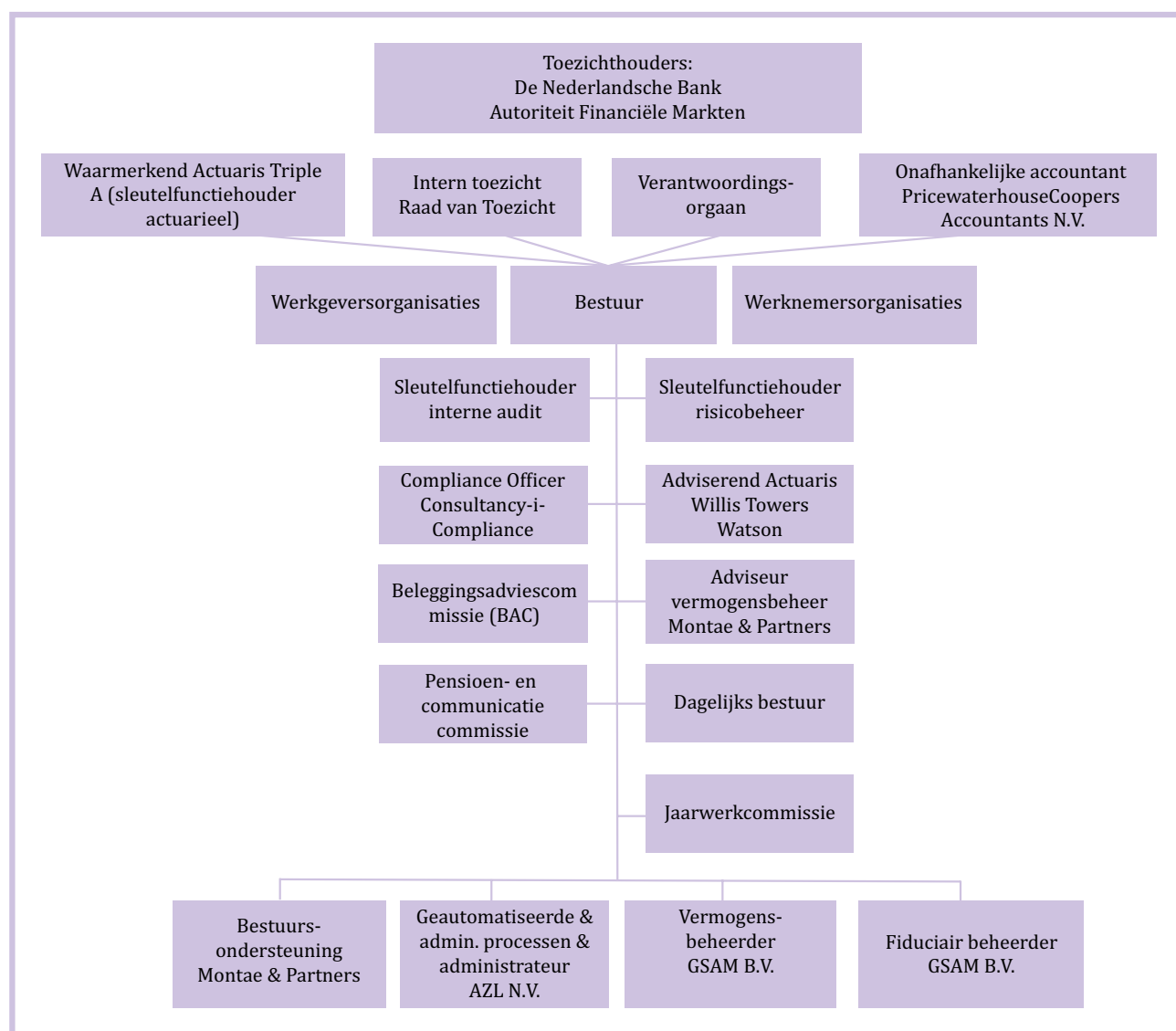
Het bestuur is van mening dat bovengenoemde doelstellingen in het verslagjaar 2023 grotendeels zijn gerealiseerd. Daaraan liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

In de beraadslaging en besluitvorming tijdens bestuursvergaderingen worden de belangen van alle bij het pensioenfonds betrokken groeperingen evenwichtig tegen elkaar afgewogen.

Belanghebbenden worden tijdig en begrijpelijk geïnformeerd over voor hen relevante onderwerpen, conform het vastgestelde beleid.

Het bestuur is zich continu bewust van de noodzaak tot kostenbeheersing van de uitvoering van de pensioenregeling en betreft dit aspect altijd in haar besluitvorming. Het kostenaspect is nadrukkelijk ook onderwerp van gesprek geweest met verschillende uitbestedingspartijen.

De organisatie van het fonds in 2023:

3. Pensioenregeling en verzekerdenbestand

De pensioenregeling is overeengekomen door sociale partners en wordt uitgevoerd door ons pensioenfonds. De regeling is per 1 april 2022 aangepast en ook van toepassing op alle deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden die door middel van een collectieve waardeoverdracht per 1 april 2022 door Bedrijfstakpensioenfonds Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw (PHJ) zijn overgedragen. De pensioenregeling is verder uitgewerkt in het pensioenreglement.

Pensioensysteem

De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet en is een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Voor de toeslagverlening wordt geen premie betaald; deze wordt gefinancierd uit de beleggingsrendementen.

Overige kenmerken van de pensioenregeling per 1 januari 2023:

- Drempelperiode toetreding: 2 maanden;
- Pensioenrichtleeftijd ouderdomspensioen: 67 jaar;
- Pensioengevend loon: Het vaste jaarloon inclusief vakantietoeslag, vermeerderd met ploegentoeslagen en vaste toeslagen, zoals nader omschreven in het pensioenreglement;
- Maximum loon: Het maximum pensioengevend loon is voor 2023 vastgesteld op € 66.956, zijnde de maximum WIA-premiegrens;
- Pensioengrondslag: Het (gemaximeerde) pensioengevend loon minus de franchise;
- Franchise: € 16.322. Het bedrag van de franchise wordt jaarlijks per 1 januari aangepast, waarbij het uitgangspunt is dat de ontwikkeling in de AOW-uitkering wordt gevolgd;
- Ouderdomspensioen: Jaarlijkse opbouw 1,725% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 1,565% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslag;
- Partnerpensioen: Het partnerpensioen op risicobasis (tot en met 2021 op opbouwbasis) bedraagt 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer zou ontvangen als hij zijn/haar pensioen tot zijn 67-jarige leeftijd bij ons pensioenfonds had opgebouwd. Daarnaast een tijdelijk partnerpensioen dat op risicobasis verzekerd is en wordt uitgekeerd tot de AOW-leeftijd van de partner of bij voortijdig overlijden van de partner tot en met de laatste dag van de maand waarin het overlijden van de partner plaatsvindt;
- Wezenpensioen: Het jaarlijkse wezenpensioen bij overlijden van een deelnemer bedraagt voor elk daarvoor in aanmerking komend kind 20% van het jaarlijks partnerpensioen;
- Premievrije deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid: Bij arbeidsongeschiktheid vindt er premievrijstelling plaats (afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid) voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen;
- Toeslagverlening: Toeslagen worden uitsluitend verleend als BPFV genoeg middelen heeft. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de opgebouwde pensioenen en pensioenuitkeringen worden verhoogd. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald;
- Premie: 32,0% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,6% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslag. In 2024 wordt de premie voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf gelijk gehouden op 32,0% van de pensioengrondslag. Dit premieniveau van 32,0% leidt voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf tot een stijging van de pensioenopbouw voor het ouderdomspensioen in 2024, van 1,725% naar 1,738% (het fiscaal maximale opbouwpercentage). De benodigde premie voor dit opbouwpercentage bedraagt 30,7% van de pensioengrondslag. In 2024 wordt de premie voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw gelijk gehouden op 28,6% van de pensioengrondslag. Dit leidt voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw tot een stijging van de pensioenopbouw voor het ouderdomspensioen in 2024, van 1,565% naar 1,667%.

Bestemmingsreserve

Om het verschil tussen de afgesproken premie van 32,0% en de feitelijke benodigde premie van 30,7% op te vangen, hebben de Cao-partijen in de sector Groothandel in Glas en Verf besloten om vanaf 2024 een bestemmingsreserve te vormen. Deze reserve is uitsluitend bedoeld voor (ex-) werknemers in de sectoren Groothandel in Glas en Verf. De middelen en het eventuele restsaldo in de bestemmingsreserve worden gevormd vanaf 2024. Cao-partijen zullen op een later moment de bestemming bepalen voor de middelen in deze reserve. Ook de eventuele extra uitvoeringskosten van AZL als gevolg van de bestemmingsreserve zullen uit deze premiereserve worden gefinancierd.

BPFV kent diverse flexibiliseringsmogelijkheden, waaronder deeltijdpensioen, vervroegen en uitstellen van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen en uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen en andersom.

Verzekerdenbestand

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden
Stand per 1 januari 2023	12.563	25.811	9.507
Mutaties door:			
Nieuwe toetredingen	2.606	0	0
Ontslag met premievrije aanspraak	-3.009	3.009	0
Waardeoverdracht	0	-759	0
Overlijden	-28	-105	-435
Ingang pensioen	-63	-645	1.016
Afkoop	0	-1	-270
Andere oorzaken ¹⁾	403	-825	-16
Mutaties per saldo	-91	674	295
Stand per 31 december 2023	12.472 ²⁾	26.485	9.802

Specificatie pensioengerechtigden

	2023	2022
Ouderdomspensioen	7.546	7.277
Partnerpensioen	2.174	2.145
Wezenpensioen	82	85
Totaal	9.802	9.507

1) In de andere oorzaken zijn alle overige mutaties opgenomen die niet in de opsomming staan, denk hierbij aan bijvoorbeeld expiratie, revalideren/invalideren, wijziging onderneming etc.

2) Waarvan deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid 528.

4. Bestuursaangelegenheden 2023

In deze paragraaf komen de belangrijkste bestuursaangelegenheden uit 2023 aan bod.

In 2023 heeft er bij BPFV een reeks veranderingen plaatsgevonden. Naast een wisseling van het bestuursbureau zijn meerdere bestuursleden vertrokken en nieuwe bestuursleden verwelkomd. Bovendien hebben we sinds medio 2023 een nieuwe RvT-voorzitter. Het verdelen van de taken binnen het bestuur, het bestuursbureau, de RvT en de sleutelfunctiehouders heeft prioriteit gekregen.

Wet toekomst pensioenen en transitie naar nieuw pensioenstelsel

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) is per 1 juli 2023 in werking getreden, nadat zowel de Tweede als de Eerste Kamer ermee hebben ingestemd. Hiermee is de komst van een geheel nieuw pensioenstelsel een feit. In Nederland zullen pensioenregelingen voortaan premieregelingen zijn, waarbij niet langer de uitkering, maar de beschikbaar te stellen premie het uitgangspunt vormt. Het fonds is tijdig in overleg getreden met sociale partners en uitvoeringsorganisaties en is gestart met de voorbereidingen op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Periodiek vindt overleg plaats met sociale partners en uitvoeringsorganisatie waarin de gevolgen voor het fonds inzichtelijk zijn gemaakt. Er moeten belangrijke keuzes worden gemaakt, onder meer over de vorm en invulling van de nieuwe pensioenregeling, de wijze van uitvoering en de tijdslijnen.

Op basis van de huidige inzichten heeft het fonds zich ten doel gesteld om per 1 juli 2026 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Bij BPFV streefden we ernaar om de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2026 in te voeren. Echter, vanwege de vertraagde invoering van de Wet Toekomst Pensioenen en de capaciteit binnen onze uitvoeringsorganisatie AZL hebben sociale partners samen met het bestuur besloten de overgang met een halfjaar uit te stellen tot 1 juli 2026. Het bestuur neemt deze datum op in de planning om de nodige stappen te ondernemen voor een succesvolle migratie. Het fonds werkt samen met sociale partners aan het opstellen van een transitieplan en een implementatieplan om een beheerste en zorgvuldige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te waarborgen. Daarvoor zullen de sociale partners in de eerste helft van 2024 afspraken moeten hebben gemaakt over de inhoud van de nieuwe af te spreken pensioenregeling. In het boekjaar zijn de sociale partners en de betrokken organen van BPFV op 28 juni 2023 bijgepraat over de stand van zaken van het project en de keuzes die gemaakt moeten worden. Ook aan het begin van 2024 zijn de sociale partners (en de organen van BPFV) geïnformeerd over de keuzes die gemaakt moeten worden, en is hen gevraagd om in de eerste helft van 2024 afspraken te maken over de nieuwe pensioenregeling. De definitieve keuze voor de solidaire premieregeling zal naar verwachting in de eerste helft van 2024 door de sociale partners worden gemaakt. Het bestuur zal in 2024 verder in gesprek gaan met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de rol van deze organen daarbij.

Communicatie met deelnemers

Deelnemers in de regeling worden periodiek geïnformeerd via de nieuwbrieven en de website. Op de website van BPFV is een speciale pagina 'Nieuw pensioenstelsel' ingericht om iedereen die te maken zal krijgen met het nieuwe pensioenstelsel ((gewezen) werknemers, pensioengerechtigden, werkgevers en de diverse organen van het pensioenfonds) op de hoogte te houden van de ontwikkelingen.

Uitkomsten risicopreferentieonderzoek

Aanpassingen aan regelgeving (transitie-ftk) en het invaren van bestaande rechten in het nieuwe stelsel maken dat horizon en risicobereidheid veranderen. Hiertoe is in mei 2023 onder de deelnemers een risicopreferentieonderzoek (RPO) uitgevoerd. Het RPO is door WTW en Ipsos uitgevoerd in mei 2023. De uitkomsten van het RPO worden gebruikt om de beleggingsvoorkeuren van de deelnemers vast te stellen voor het nieuwe beleggingsbeleid dat vanaf medio 2026 van kracht zal zijn. In totaal zijn er 1.543 respondenten geweest die het onderzoek volledig hebben ingevuld. Ten opzichte van het totale deelnemersbestand betreft dit een response rate van circa 6%. Het onderzoek bestond uit een vragenlijst met zowel kwalitatieve als kwantitatieve vragen. Daarvan was een aantal vragen gericht op het in beeld brengen van de risicopreferentie en een aantal op het risicodraagvlak van de deelnemers van de enquête.

Conclusies van RPO

Het kwantitatieve risicopreferentie onderzoek toont een lage risico aversie met name voor de actieve deelnemers en slapers. Dit wordt vertaald naar een meer offensieve lifecycle voor de beleggingen. De allocatie naar zakelijke waarden ligt flink hoger dan de allocatie in de huidige (collectieve) portefeuille. De uitkomsten van het kwalitatieve deel van het risicopreferentie onderzoek leiden tot een meer neutraal tot defensief risicoprofiel. De uitsplitsing naar leeftijd laat zien dat oudere deelnemers gemiddeld een relatief defensief risicoprofiel prefereren in vergelijking met jongere deelnemers. Gepensioneerden zijn vaak voorzichtiger met risico's en worden naarmate ze ouder worden nog voorzichtiger. Tijdens de uitkeringsfase zijn ze minder bereid om risico's te nemen dan tijdens de opbouwfase. Een ruime meerderheid van de deelnemers geeft aan dat indien er een solidariteitsreserve groot genoeg is om de kans op een mogelijke verlaging te beperken, ze er voor open staan dat het fonds zelf het beleggingsrisico en – beleid bepaalt. De uitkomsten van het RPO worden gebruikt om de beleggingsvoorkeuren van de deelnemers vast te stellen voor het nieuwe beleggingsbeleid dat vanaf medio 2026 van kracht zal zijn. Hiervoor worden eerst berekeningen gemaakt door middel van een nieuwe ALM-studie, die vervolgens in de eerste helft van 2024 met de sociale partners worden besproken. In het boekjaar zijn de sociale partners en de organen van BPFV op 28 juni 2023 bijgepraat over de stand van zaken van het project en de te maken keuzes. Ook aan het begin van 2024 zijn de sociale partners en de organen van BPFV geïnformeerd over de keuzes die gemaakt moeten worden, en is hen gevraagd om in de eerste helft van 2024 afspraken te maken over de nieuwe pensioenregeling.

Afronding inkomende CWO

De inkomende collectieve waardeoverdracht (CWO) van het bedrijfstakpensioenfonds voor de Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw (PHJ) is op 1 april 2022 afgerond en PHJ is in november 2023 geliquideerd. Bij de liquidatie van PHJ is een positief liquidatiesaldo vastgesteld, ter waarde van € 3.365.486. Dit bedrag is overgemaakt aan BPFV. Bij de CWO zijn er overeenkomsten gesloten met betrekking tot de afhandeling van slotindexatie, inclusief de financiële afwikkeling en de communicatie hieromtrent. Op basis van dit positieve liquidatiesaldo wordt in 2024 een slotindexatie berekend die ten goede zal komen aan deelnemers van PHJ.

Uitvoeren ERB

In februari 2023 is een tussentijdse eigenrisicobeoordeling (ERB) uitgevoerd en goedgekeurd door het bestuur naar aanleiding van de aanpassing van het risicoprofiel als gevolg van de afronding van de CWO van PHJ. Deze tussentijdse ERB betreft een actualisering van de reguliere ERB die het pensioenfonds heeft uitgevoerd en vormt tevens de noodzakelijke basis voor een eventuele, toekomstige nieuwe tussentijdse ERB. In 2024 wordt in het kader van de WTP vanuit risicobeheer de uitvoering van een reguliere ERB ingepland.

Keuzebegeleiding en zorgambitie

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) introduceert nieuwe regels rondom de keuzebegeleiding van deelnemers bovenop de reeds bestaande regels rondom pensioencommunicatie. Met ingang van de Wtp is vanaf 1 juli 2023 ook de open norm keuzebegeleiding ingegaan. De open norm vraagt pensioenfondsen om hun deelnemers in staat te stellen om passende keuzes te maken. Bij een open norm gaat het er om dat een pensioenfonds zelf onderzoek doet en toetst of het aan de norm voldoet en vervolgens bepaalt of er aanvullende acties nodig zijn. Het fonds heeft in 2023 een onderzoek gedaan, de zorgambitie geformuleerd en na een toetsing vastgesteld dat door het fonds per 1 juli 2023 aan de wettelijke vereisten in het kader van de open norm keuzebegeleiding wordt voldaan. BPFV wil deelnemers in zijn algemeenheid zo breed mogelijk informeren en zo goed mogelijk meenemen bij de keuzes die ze kunnen maken rondom hun pensioen bij het fonds. BPFV heeft vastgesteld dat BPFV op dit moment deelnemers in het maken van de keuzes voldoende begeleidt om een passende keuze te maken en een uitbreiding van de communicatie op het gebied van keuzebegeleiding verder niet nodig is.

Datakwaliteit en datakwaliteitsbeleid

In het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en de Wtp moeten wij als pensioenfonds kunnen aantonen dat de datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie geborgd is. Hoewel het fonds altijd veel tijd en aandacht heeft besteed aan het waarborgen van de juistheid en volledigheid van de informatie in onze pensioensystemen, is een aantal aanvullende acties ondernomen om de datakwaliteit waar mogelijk te verbeteren. Hierbij hanteren wij het Kader Datakwaliteit zoals in oktober 2022 gepubliceerd door de Pensioenfederatie als leidraad.

BPFV heeft een overeenkomst met DataTrust om periodiek (monitoring) de datakwaliteit van de administratie te beoordelen inclusief de vastlegging en procesmonitoring van de verplichtstelling. Daarbij de opmerking dat deze werkzaamheden tevens zijn uitgevoerd op de administratie van PHJ welke met ingang van april 2022 onderdeel uitmaakt van de administratie. Bij DataTrust is er een datafundament voor het fonds ingericht waarin alle beschikbare data is gearchiveerd. Van alle uitgevoerde data-analyses en onderzoeken op de administratie van PHJ zijn de resultaten, bevindingen en uitgevoerde acties (herstel) vastgelegd in een audit omgeving conform het Kader datakwaliteit WTP.

Als onderdeel van het WTP-programma heeft BPFV het project “WTP kader datakwaliteit” geïnitieerd om de datakwaliteit te laten toetsen conform het kader datakwaliteit. Op verzoek van het bestuur heeft DataTrust in september 2023 een plan van aanpak opgesteld dat toeziet op datakwaliteit in relatie tot het invaarmoment. Dit plan van aanpak is uitgelijnd op het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Het doel van het plan van aanpak is om alle belanghebbenden te informeren over het proces, de randvoorwaarden, de uitgangspunten en de besturing van het project, inclusief de planning. Het plan van aanpak Kader datakwaliteit WTP is verdeeld over zes fasen. Als onderdeel van de fase 1 heeft het bestuur het herziene Datakwaliteitsbeleid (gekoppeld aan risicobereidheid) en de Kritieke Data Elementen (KDE's) op 30 januari 2024 vastgesteld.

Financiële positie

De financiële positie van BPFV heeft het afgelopen jaar een positieve ontwikkeling doorgemaakt, ondanks de per saldo gedaalde rente. De beleidsdekkingsgraad is in 2023 gestegen van 108,5% (eind 2022) tot 115,4% (eind 2023). Dit betekent dat het fonds voldoende vermogen heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen. Met een beleidsdekkingsgraad van 115,4% aan het einde van 2023 bevond het fonds zich boven het minimum vereist vermogen van 104,3%, maar nog wel onder de vereiste dekkingsgraad van 115,7%. Omdat onze financiële positie is verbeterd, is per 31 maart 2024 een einde gekomen aan het herstelplan. Deze positieve ontwikkeling biedt een solide basis voor de toekomst van het pensioenfonds en maakt een beheerste en zorgvuldige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel mogelijk.

Om het herstelplan te kunnen beëindigen, moet de beleidsdekkingsgraad van het fonds aan het eind van een kwartaal op of boven het vereiste niveau van 115,7% liggen. Uit de kwartaalrapportage Q4 2023 blijkt dat de beleidsdekkingsgraad van ons pensioenfonds onder het vereist eigen vermogen ligt. In principe zou ons fonds een herstelplan moeten indienen. Echter, de beleidsdekkingsgraad van ons fonds is per 31 maart verder gestegen (van 115,4% eind december 2023) naar 117,1%. Dit betekent dat de beleidsdekkingsgraad per 31 maart 2024 hoger is dan het vereist eigen vermogen (VEV) van 115,7% ultimo 2023. Daarom is het herstelplan per die datum beëindigd.

Toeslagverlening per 1 januari 2024

Onder het huidige FTK worden strikte voorwaarden gesteld aan het indexeren van pensioenaanspraken, de zogenoemde toeslagverlening. Een toeslag mag alleen worden verleend als deze toekomstbestendig is. De pensioenen kunnen alleen worden verhoogd met een toeslag, als de financiële situatie van het pensioenfonds goed genoeg is. In de huidige regeling geldt als vuistregel dat de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% of hoger moet zijn om toeslagen te kunnen toekennen. Vooruitlopend op de transitie naar het nieuwe stelsel is het wel mogelijk dat pensioenfonds onder voorwaarden al bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105% (gedeeltelijk) pensioenen kunnen verhogen. Eén van de voorwaarden is dat er sprake moet zijn van een intentie tot invaren bij transitie naar de nieuwe regeling.

Vooruitlopend op de transitie naar het nieuwe stelsel heeft het bestuur besloten om, op basis van de financiële positie eind 2023, uit te gaan van de reguliere indexatie en geen gebruik te maken van de tijdelijke regeling (AMvB) per 1 januari 2024.

Het fonds heeft per 1 januari 2024 een toeslag verleend van 0,5% voor de actieve deelnemers en 0% voor inactieve deelnemers, vanwege de negatieve CPI-maatstaf. Hierbij is geen gebruik gemaakt van de tijdelijke regeling. Bij deze besluitvorming zijn de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden evenwichtig afgewogen. Het fonds

heeft rekening gehouden met verschillende aspecten, waarbij elke afwijking van het reguliere indexatiebeleid goed onderbouwd moet zijn. Extra indexatie brengt kosten met zich mee en zal de dekkingsgraad doen dalen. Het bestuur houdt daarom voorzichtigheid in acht in de aanloop naar de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. In een scenario met dalende rentes en een lagere dekkingsgraad zou een korting voor deelnemers namelijk nadeliger zijn dan het niet verkrijgen van een toeslag. Bovendien biedt het invaren meer ruimte voor indexatie als het bestuur nu het reguliere indexatiebeleid hanteert. Om tijdig de berekeningen (netto profijt, overbruggingsplan) uit te kunnen voeren, dient het fonds op zeer korte termijn een compleet financieel beleid onder transitie FTK te definiëren en de fondsdocumenten aan te passen om een en ander nader vast te leggen. Uitstel van toeslag leidt naar verwachting niet tot afstel: nu niet toegekende toeslag komt bij invaren uiteindelijk ten goede aan de individuele pensioenvermogens in geval van een voldoende hoge dekkingsgraad.

Aanvangshaalbaarheidstoets

Jaarlijks voert het fonds een haalbaarheidstoets uit die inzicht geeft in de samenhang tussen de financiële opzet van het pensioenfonds, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. Met de toets monitort het fonds in hoeverre het pensioenresultaat en de afwijking in het slechtweersscenario nog steeds aansluiten bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Bij de invoering van een nieuwe pensioenregeling en bij significante wijzigingen wordt een aanvangshaalbaarheidstoets (AHBT) uitgevoerd. In 2023 is een haalbaarheidstoets (HBT) uitgevoerd. Uit deze HBT blijkt dat het fonds hiermee voldoet aan de door het pensioenfonds vastgestelde ondergrens en de maximale relatieve afwijking.

Update ALM-studie

In 2022 is een nieuwe ALM-studie uitgevoerd met het primaire doel om de verhouding matching- en de returnportefeuille te onderzoeken en om de optimale mate van de renteafdekking te bepalen. Het bestuur heeft besloten om de strategische renteafdekking met 25%-punt te verhogen (van 50% naar 75%) in combinatie met een verhoging van de returnportefeuille met 9%-punt. Door deze verhoging is het strategisch VEV verder onveranderd gebleven. In het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het fonds in de tweede helft van 2023 een nieuwe ALM-studie opgestart. Naast een analyse voor de formulering van een strategisch beleggingsbeleid worden ook de uitkomsten van het eerder uitgevoerde RPO meegenomen in de berekeningen van de nieuwe ALM-studie en bij het bepalen van de risicohouding. De uitkomsten van het RPO worden gebruikt om de beleggingsvoorkeuren van de deelnemers vast te stellen voor het nieuwe beleggingsbeleid dat vanaf medio 2026 van kracht zal zijn. De ALM-studie zal in de eerste helft van 2024 worden afgerond, en de resultaten ervan zullen tevens worden gebruikt voor het implementatieplan en het communicatieplan.

Korte termijn risicohouding

De risicohouding van het fonds weerspiegelt de mate waarin het bereid is beleggingsrisico's te nemen om de doelstellingen van het pensioenfonds te verwezenlijken. Specifiek voor de korte termijn wordt de risicohouding bepaald door het Vereist Eigen Vermogen (VEV) en de bijbehorende bandbreedte. In het huidige beleid is het VEV vastgesteld op ongeveer 13%, terwijl de bandbreedte tussen 11% en 15% ligt, beide besloten in 2017.

Op 30 juni 2023 is het VEV herzien en vastgesteld op 15,6%. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de gestegen rentetermijnstructuur, die de basis vormt voor de berekening van het VEV. Een hoger renteniveau leidt tot een grotere renteschok volgens de voorgeschreven wettelijke methodiek, wat resulteert in een hoger VEV.

Naar aanleiding van de ALM-studie die eind 2022 is uitgevoerd, heeft er in Q4 2022 een wijziging plaatsgevonden in het beleggingsbeleid, waarbij zowel de renteafdekking als de allocatie van de returnportefeuille zijn verhoogd. Deze aanpassing, gebaseerd op marktomstandigheden in het derde kwartaal van 2022, had een neutraal effect op het VEV. Bij deze beleidsaanpassing is een deel van het renterisico omgeruild voor aandelenrisico. Ondanks de renteontwikkelingen heeft het bestuur besloten om het beleggingsbeleid niet te wijzigen. Wel heeft er een herijking plaatsgevonden van de bandbreedte voor de korte termijn risicohouding.

De nieuwe bandbreedte is in afstemming met de sociale partners vastgesteld rondom het huidige niveau van het VEV, namelijk 14% tot 18%.

Maatschappelijk verantwoord beleggen (SFDR).

Ook de ontwikkelingen ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen – en de verantwoording hierover – blijven hoog op de agenda van pensioenfondsen staan. Pensioenfondsen dienen in hun bestuursverslag te vermelden op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen (ESG-factoren), met bijbehorende overwegingen. Daarnaast geldt dat pensioenfondsen al sinds maart 2021 moeten voldoen aan de level 1-vereisten van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Het bestuur heeft afgelopen jaren verschillende stappen gezet op het gebied van ESG. In 2023 is verder gewerkt aan de implementatie van de SFDR. In maart 2021 heeft het bestuur besloten de pensioenregeling in het kader van de SFDR te classificeren als een product dat niet als 'duurzaam' wordt gepromoot, een zogenaamd artikel 6 product. Ook is besloten negatieve impact op duurzaamheidsfactoren niet mee te wegen in investeringsbeslissingen, de zogenaamde 'opt-out'. Een belangrijke overweging voor deze keuzes waren op dat moment de onzekerheid over de verplichtingen die een classificatie als product dat duurzaamheid promoot (artikel 8) met zich mee zou brengen en de rapportageverplichtingen en kosten die daarmee gemoeid zouden zijn en dat BPFV geen openbare uiting mag doen over het MVB-beleid.

BPFV heeft in 2023 beoordeeld dat de huidige invulling van de beleggingsportefeuille beter passend is bij een artikel 8-classificatie van de regeling: een product dat duurzaamheid promoot. Op 12 september 2023 heeft het bestuur besloten om de SFDR-classificatie artikel 6 (niet-duurzaamheid promotend) van de pensioenregeling per 1 januari 2024 aan te passen naar de beter passende artikel 8-classificatie (duurzaamheid promotend). Een artikel 8-classificatie biedt het fonds de mogelijkheid om deelnemers en andere stakeholders uitgebreider te informeren over het MVB-beleid van het fonds en de stappen die het fonds op dat gebied heeft genomen in de portefeuille. Wel brengt een artikel 8 classificatie en een eventuele keuze om duurzaamheidsfactoren wel mee te wegen in investeringsbeslissingen ('opt-in') rapportageverplichtingen met zich mee.

Grondslagen afkoop- en flexibiliseringsfactoren 2024

De factoren worden vastgesteld op basis van dezelfde rente als waar ook de premie van het pensioenfonds op wordt gebaseerd: de gemiddelde rentetermijnstructuur over de periode oktober – september van de drie jaren voorafgaand aan de ingangsdatum van de factoren (36-maandsgemiddelde). Voor de factoren 2024 betekent dit de gemiddelde rente oktober 2020- september 2023. Het bestuur heeft in december 2023 de afkoop- en flexibiliseringsfactoren voor 2024 opnieuw vastgesteld vanwege de gewijzigde rente.

Integraal Risicomanagement

In hoofdstuk 10 "Integraal risicomanagement" wordt stilgestaan bij de opzet en werking van het risicomanagement van BPFV en bij de belangrijkste thema's rondom integraal risicomanagement in 2023. Het bestuur heeft in het tweede kwartaal van 2023 de governancestructuur en de indeling van commissies aangepast om de structuur te vereenvoudigen en het aantal commissies te verminderen. In oktober 2023 is het huishoudelijk reglement in overeenstemming gebracht met de gewijzigde governancestructuur.

Mutaties samenstelling bestuur

In 2023 vonden verschillende wijzigingen plaats in de samenstelling van het bestuur. Hieronder volgt een overzicht van deze mutaties:

- In april 2023 benoemde het bestuur de heer Panneman als vertegenwoordiger van de werkgevers.
- De heer Borm bereikte het einde van zijn (maximale) benoemingstermijn in het boekjaar. Op 8 mei 2023 trad hij af.
- Als opvolger van de heer Borm droeg de werkgeversvereniging Bouwend Nederland Vakgroep Glas de heer Iglesias del Sol voor. Op 1 augustus 2023 werd de heer Iglesias del Sol benoemd.
- Mevrouw Megchelse volgde mevrouw Kleijer op en vertegenwoordigt de pensioengerechtigden in het bestuur. Haar benoeming vond plaats op 18 december 2023.

- De heer Westerbrink kreeg de tijdelijke rol van voorzitter ad-interim, in afwachting van de benoeming van een andere onafhankelijke voorzitter. Op 1 december 2023 eindigde zijn zittingstermijn als voorzitter ad interim.
- De heer Machielsen volgde de heer Westerbrink op en bekleedt nu de permanente rol van onafhankelijke voorzitter sinds 8 december 2023.
- Na een langdurige ziekte legde de heer Roeten zijn functie als vertegenwoordiger van de werknemersvereniging CNV Vakmensen neer op 13 september 2023.
- Op 20 december 2023 droeg de werknemersvereniging CNV Vakmensen mevrouw Van Beijeren Bergen en Henegouwen voor. Zij is op 7 maart 2024 officieel benoemd als opvolger van de heer Roeten en als vertegenwoordiger van de werknemersvereniging CNV Vakmensen.

Nieuwe governancestructuur/commissie-indeling

Het bestuur heeft in het tweede kwartaal van 2023 de governancestructuur en de indeling van commissies aangepast om de structuur te vereenvoudigen en het aantal commissies te verminderen. De nieuwe governancestructuur en commissie-indeling omvat de volgende belangrijke wijzigingen:

- De Risicomanagementcommissie is vanaf 2023 niet langer operationeel. Dit komt doordat de SFH Risicobeheer (SFH RB) nu onafhankelijk is gepositioneerd. Als gevolg hiervan is de Risicomanagementcommissie opgeheven. Het bestuur behoudt echter de eindverantwoordelijkheid voor risicomanagement in de eerste lijn.
- Door de onafhankelijke positionering van de sleutelfuncties heeft het bestuur geen rol meer in de tweedelijnsfunctie. Dit voorkomt vermenging tussen eerstelijns- en tweedelijnsfuncties.
- Het bestuur heeft drie portefeuillehouders benoemd: portefeuillehouder vermogensbeheer, portefeuillehouder handhaving en portefeuillehouder risicobeheer.
- De portefeuillehouder risicobeheer en de SFH RB vormen samen een Klankbordgroep die elk kwartaal bijeenkomt.
- De Pensioencommissie en de Communicatiecommissie zijn samengevoegd tot de Pensioen- en communicatiecommissie. Handhaving is apart belegd.
- De nieuwe structuur vereenvoudigt en verbetert de governance van BPFV. Sleutelfunctiehouders kunnen hun rollen onafhankelijker vervullen dan via een commissie. Er wordt ook periodiek een SFH'ers overleg georganiseerd.
- De naam van de 'Agendacommissie' is gewijzigd in het 'Dagelijks Bestuur'.

In oktober 2023 is het huishoudelijk reglement in overeenstemming gebracht met de gewijzigde governancestructuur. Hierin wordt expliciet vermeld dat de verschillende commissies verantwoordelijk zijn voor eerstelijnsstaken, terwijl de tweedelijns verantwoordelijkheden bij de SFH'ers liggen. Daarnaast worden ook de overige fondsdocumenten in lijn gebracht met de nieuwe structuur.

Aanpassing pensioenregeling en fondsdocumenten

Met ingang van 1 januari 2023 is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de pensioenregeling van ons fonds. Naast de jaarlijkse reguliere aanpassingen in de fondsdocumenten en de aanpassingen in de pensioenregeling zijn de statuten, het beleggingsplan en de -richtlijnen, het geschiktheidsplan, de klachten- en geschillenprocedure en het huishoudelijk reglement geactualiseerd/aangepast. De parameters en de flexibiliserings- en afkoopfactoren zijn eind 2023 geactualiseerd en opgenomen in het pensioenreglement.

Het meest actuele pensioenreglement is beschikbaar op de website van het fonds.

Evaluatie uitbesteders/adviesrelaties

Het fonds heeft voor de evaluaties van uitbestedingspartijen een standaard proces vastgesteld om haar uitbestedingspartijen en adviseurs periodiek door middel van gesprekken te evalueren. Doel is de verrichte werkzaamheden te evalueren, bevindingen te delen en de kwaliteit van de werkzaamheden te optimaliseren. Op deze manier kan het bestuur de dienstverlening en de naleving van

afspraken met contractspartijen periodiek (jaarlijks) monitoren. In oktober 2023 hebben conform het uitbestedingsbeleid de evaluaties van alle uitbestedingspartijen/adviseurs plaatsgevonden en schriftelijk vastgesteld.

Contacten met de toezichthouders

De AFM houdt toezicht op de communicatie van pensioenuitvoerders ter bescherming van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. In het verslagjaar heeft de AFM een vernieuwde toezichtrapportage opgevraagd bij ons pensioenfonds en heeft het pensioenfonds meegedaan aan het onderzoek Informatieverstrekking verlaging opbouwpercentage.

DNB is als toezichthouder belast met prudentieel toezicht. Dit toezicht richt zich op de financiële stabiliteit van financiële ondernemingen en pensioenfondsen. Het doel van DNB is bij te dragen aan de stabiliteit van de financiële sector. Ons fonds informeert DNB over alle wijzigingen in statuten, reglementen en in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Op 27 maart 2023 heeft BPFV een geactualiseerd herstelplan bij DNB ingediend, dat op 23 mei 2023 door DNB is goedgekeurd. Uiterlijk 30 juni legt het fonds het jaarverslag en de daarbij behorende verslagstaten ter beoordeling aan DNB voor. Elke maand en elk kwartaal rapporteert ons fonds aan DNB over zijn financiële positie.

In het kader van sectorbrede uitvragen beantwoordde BPFV in 2023 tijdig vragen op het vlak van informatiebeveiliging, niet-financiële risico's, de European Market Infrastructure Regulation (EMIR) en de voorbereidingen op de transitie naar een nieuwe pensioenregeling.

Het fonds voert periodieke controles uit op de gegevens in haar administratie aan de hand van de gegevens van natuurlijke personen die op de Nationale sanctielijst terrorisme staan. Eind september 2023 constateerde onze uitvoeringsorganisatie dat zij in de periode van 2018 tot 2020 heeft verzuimd het deelnemersbestand van het fonds structureel en rechtstreeks te toetsen tegen de Nationale Sanctielijst Terrorismen (NST) en tegen de VN Sanctielijsten. Omdat de toetsing aan NST niet volledig was, heeft onze uitvoeringsorganisatie direct maatregelen getroffen en ons fonds hierover in oktober 2023 geïnformeerd. We hebben ook een (incident) melding gedaan bij DNB. In 2023 heeft de uitvoeringsorganisatie ons deelnemersbestand tegen de NST en de VN-lijsten getoetst. In 2023 bleken de gegevens van personen die op de NST staan niet in de administratie van het fonds voor te komen, en ook heeft de toetsing tegen de VN-lijsten geen hits opgeleverd.

De thema's waarover ons fonds in 2023 op verzoek van DNB heeft gerapporteerd zijn:

- uitvragen voorbereidingen op de transitie naar nieuwe pensioenregeling;
- niet-financiële risico's (sectorbrede vragenlijst);
- de relatie bestuur en het intern toezicht.

In 2023 vond meerdere malen overleg van het bestuur met de toezichthouder van DNB plaats.

Jaarlijks ontvangt het fonds een informatieverzoek van de AFM over tweede pijler pensioenen die het fonds in portefeuille heeft gehad in het voorafgaande kalenderjaar. Het fonds heeft in 2023 aan deze rapportageverplichting voldaan. Tevens heeft het fonds in 2023 voldaan aan het verzoek van de AFM om een self-assessment over de naleving van Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en Taxonomieverordening in te dienen. Het fonds heeft in 2023 aan deze rapportageverplichting voldaan. Aan de hand van de door pensioenfondsen ingediende rapportages beoogt de AFM vast te stellen of en op welke manier pensioenfondsen invulling geven aan de informatievereisten uit de SFDR en Taxonomieverordening.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) houdt toezicht op de naleving van de privacywetgeving. AZL heeft namens ons pensioenfonds in 2023 drie datalekken aan deze toezichthouder gemeld.

Governance en samenwerking

In 2022 verliep de samenwerking tussen de verschillende gremia niet optimaal vanwege uiteenlopende zienswijzen en interpretaties. Gelukkig hebben de gremia tijdens constructieve overleggen in het najaar van 2022 en het eerste kwartaal van 2023 intensief samengewerkt en zich ingezet om de relatie tussen het bestuur, de RvT en het VO te verbeteren. Dit heeft uiteindelijk positief bijgedragen aan de verbetering van de relatie tussen de fondsorganen. In december 2023 heeft onder externe begeleiding een zelfevaluatie van de samenwerking tussen het bestuur, de RvT en het VO plaatsgevonden, wat heeft gezorgd voor de verdere verbetering van de samenwerking en verstandhouding tussen de gremia. Het bestuur is blij dat de governance nu op basis van de afgesproken wijze werkt.

Awareness IT-beheersing

Het fonds heeft in 2023 door een externe organisatie een awareness-sessie inzake IT-beheersing laten verzorgen om het bewustzijn en het kennisniveau van het bestuur, het VO en de RvT ten aanzien van IT-risicobeheersing, informatiebeveiliging en cybersecurity te verhogen. In het kader van cybersecurity is van belang in kaart te brengen waar de risico's van het pensioenfonds liggen en welke beheersmaatregelen hierbij passend zijn. Het bestuur heeft naar aanleiding van deze awareness-sessie besloten om in 2024 een werkprogramma te laten uitwerken om de IT-beheersing/-risicomanagement te actualiseren en te versterken.

5. Ontwikkelingen en naleving van wet- en regelgeving

Wet toekomst pensioenen

In 2024 wordt de voorbereiding op een nieuwe pensioenregeling verder geïntensiveerd. In het eerste halfjaar vindt overleg plaats met de sociale partners over de vorm en inhoud van de nieuwe regeling. De uitvoering van de ALM-studie zal in de eerste helft van 2024 worden afgerond, en de berekeningen die hieruit voortvloeien, worden meegenomen en in dezelfde periode besproken met de sociale partners. De tweede helft van 2024 staat vooral in het teken van de uitwerkingen die nodig zijn voor het implementatieplan en het communicatieplan. Het streven is om deze plannen eind 2024/begin 2025 bij de toezichthouders DNB en AFM in te dienen. Om de beoogde nieuwe regeling per 1 juli 2026 voor te bereiden, zal er op basis van de uitkomsten van de ALM-studie een beleggingsbeleid worden opgesteld voor elk leeftijdscohort. Daarnaast zal het bestuur het beleggingsbeleid voor de transitieperiode naar 1 juli 2026 vaststellen.

Invoering wet bedrag ineens

De inwerkingtreding van het keuzerecht bedrag ineens van de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen wordt uitgesteld naar 1 januari 2025. Dit onderdeel biedt deelnemers die met pensioen gaan op de AOW-leeftijd de mogelijkheid om eenmalig een bedrag ineens op te nemen, ter grootte van maximaal 10% van hun pensioenkapitaal. Hoewel dit onderdeel oorspronkelijk eerder zou ingaan, is het herhaaldelijk uitgesteld. In 2024 treft het fonds de laatste voorbereidingen om een eenmalige uitkering mogelijk te maken, adequate keuzebegeleiding te bieden en deelnemers tijdig te informeren over deze keuzemogelijkheid.

Code pensioenfondsen 2024

Op 21 november 2023 is de nieuwe Code Pensioenfondsen gepubliceerd in de Staatscourant. De herziene Code Pensioenfondsen is per 1 januari 2024 in werking getreden en vervangt per deze datum de Code Pensioenfondsen uit 2018. Het is van groot belang dat we ons voorbereiden op de implementatie van de herziene Code Pensioenfondsen 2024 en ervoor zorgen dat we aan de nieuwe normen en vereisten voldoen om een goed pensioenfondsbestuur te waarborgen. Diversiteit, inclusie en transparantie zijn belangrijke aspecten die in de Code worden benadrukt. Pensioenfondsen worden geacht deze code na te leven als zij de normen uit deze code uiterlijk op 31 december 2024 hebben geïmplementeerd. Het bestuur heeft in 2024 de tijd deze nieuwe code te implementeren in het fondsbeleid. Het bestuur rapporteert in dit jaarverslag nog over de Code die gold in 2023.

Implementatie van DORA

De Digital Operational Resilience Act (DORA) heeft tot doel de cyberbeveiliging in de financiële sector te reguleren. Deze wetgeving is sinds januari 2023 van kracht, en financiële instellingen dienen vóór 17 januari 2025 te voldoen aan de eisen van DORA. Dankzij DORA kunnen ICT-incidenten sneller worden hersteld door versterkte digitale veiligheid, wat de betrouwbaarheid en continuïteit van financiële dienstverlening binnen de Europese Unie (EU) versterkt. Het bestuur heeft voor 2024 de volgende actiepunten op de agenda staan:

- Opzetten en actualiseren van het Beleidskader IT-risicomanagement: Dit kader zal richtlijnen bevatten om IT-risico's effectief te beheren en te minimaliseren.
- Implementatie van de DORA-wetgeving: Financiële instellingen zullen zich moeten aanpassen aan de nieuwe regelgeving om te voldoen aan de vereisten van DORA.

Met deze stappen zullen financiële instellingen beter voorbereid zijn op digitale uitdagingen en de veiligheid van hun dienstverlening waarborgen.

Naleving wet- en regelgeving

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- Het pensioenfonds in het boekjaar 2023 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.
- Het pensioenfonds in het boekjaar 2023 geen aanwijzingen als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet zijn gegeven.
- In het boekjaar 2023 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld.
- In het boekjaar 2023 een herstelplan van toepassing is.

6. Goed pensioenfondsbestuur

Het bestuur houdt zich aan de Principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance). De naleving van de principes moet zorgen voor meer openheid en transparantie richting werkgevers, deelnemers, pensioengerechtigden en slapers. Het gaat om zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie. Bovendien dient er verantwoording te worden afgelegd over het gevoerde beleid aan (gewezen) deelnemers, werkgevers en pensioengerechtigden.

Integriteitsbeleid en SIRA

Het bestuur heeft een integriteitsbeleid opgesteld met als doel om het integriteitsrisico zoveel mogelijk te beperken. Daartoe voert het pensioenfonds periodiek (minimaal één keer per jaar) en op systematische wijze een integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit met betrekking tot mogelijke integriteitsissues. Het betreft daarbij niet alleen zaken als het risico op belangenverstrengeling, maar ook het voorkomen van fraude en corruptie en de risico's van cybercrime. In het integriteitsbeleid wordt per risico aangegeven welke beheersmaatregelen zijn genomen om - zoveel als mogelijk - de risico's te mitigeren dan wel te voorkomen. Het integriteitsbeleid is ingebed in het integraal risicomanagementbeleid van het fonds. Hiermee is zeker gesteld dat het integriteitsbeleid de beleidscyclus doorloopt waarbinnen ook monitoring en evaluatie jaarlijks terugkeren op de bestuursagenda. Het risico op fraude en corruptie en cybercrime maakt deel uit van de jaarlijkse SIRA. Het risico op fraude en corruptie en cybercrime bij vermogensbeheer(s) en overige uitbestedingspartijen wordt beoordeeld en de te nemen (beheers)maatregelen besproken. De ISAE 3402-rapportages van de uitbestedingspartijen worden jaarlijks geanalyseerd door het bestuur.

Fraudebeheersing

Fraude en corruptie maakt als risico deel uit van de door het fonds uitgevoerde SIRA. In de SIRA is opgenomen dat dit onderdeel is van de Niet-financiële risicorapportage van AZL. Het bestuur heeft geen fraudepreventieprogramma en heeft (beheersing van) het frauderisico weggezet bij derden. Het bestuur heeft zelf geen uitvoerende taken en ziet niet direct een frauderisico en/of een belangenverstrengeling. De facturatie en betalingsprocuratie is uitbesteed aan AZL. Alle betalingen lopen bij AZL via het betalingssysteem van AZL. Over dit proces wordt in het ISAE 3402-rapport door AZL gerapporteerd. Door de onafhankelijke accountant van AZL vindt verder een onafhankelijke audit plaats in de systemen voor het verwerken van transacties. Een eventuele fraude maakt ook onderdeel uit van het door de onafhankelijke accountant van AZL verrichte onderzoek. Zowel AZL als BPFV voeren jaarlijks het fraude assessment en de SIRA uit.

Toetsing naleving gedragscode door compliance officer

De compliance officer stelt jaarlijks een compliance-rapportage op. De rapportage over 2023 is gedeeld en besproken met het bestuur.

Jaarlijks vraagt de compliance officer aan alle verbonden personen een verklaring over de juiste naleving van de geldende bepalingen in de gedragscode over het afgelopen jaar. Bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds blijven de uit de gedragscode geldende normen van toepassing op de verbonden persoon, voor zover dat uit hun aard voortvloeit.

Uit de monitoring door de compliance officer is niet gebleken, zover de compliance officer heeft kunnen beoordelen, dat de regels die vallen binnen de scope van compliance in 2023 niet zijn nageleefd. De compliance officer heeft het bestuur de volgende adviezen gegeven:

- Voer een herziening uit van de lijst met verbonden personen, met nadruk op degenen die vertrouwelijke informatie ontvangen. Vraag organisaties die verbonden personen leveren om hun eigen gedragscodes te overleggen en toets deze op gelijkwaardigheid aan die van het fonds.
- Versterk de goedkeuringsprocedure voor uitnodigingen en geschenken.
- Implementeer het gebruik van het compliance portaal voor het registreren, beoordelen en opvolgen van meldingen.
- Zorg ervoor dat de Sanctiewet daadwerkelijk wordt nageleefd en dat de risico's met betrekking tot het omzeilen van de Sanctiewet voldoende zijn geïdentificeerd.

- Besteed periodiek aandacht aan integriteitstrainingen voor verbonden personen. Overweeg een e-learning aan te bieden om de toegankelijkheid en flexibiliteit voor verbonden personen te verbeteren.

Naleving Code Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben in 2018 de Code Pensioenfondsen (hierna: de Code) opgesteld. Op 21 november 2023 is de nieuwe Code Pensioenfondsen gepubliceerd in de Staatscourant. De herziene Code Pensioenfondsen is per 1 januari 2024 in werking getreden en vervangt per deze datum de Code Pensioenfondsen uit 2018. Pensioenfondsen worden geacht deze code na te leven als zij de normen uit deze code uiterlijk op 31 december 2024 hebben geïmplementeerd. Het bestuur heeft in 2024 de tijd om deze nieuwe code te implementeren in het fondsbeleid. Het bestuur rapporteert in dit jaarverslag nog over de Code die gold in 2023. De normen in de Code zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn weliswaar leidend, maar de Code laat ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het bestuur. De Code is gebaseerd op het 'pas toe of leg uit' beginsel. Een pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast.

Het bestuur onderschrijft het belang van de naleving van de Code en streeft er naar om alle normen uit de Code na te leven. In bepaalde gevallen wijkt het bestuur af van normen uit de Code. Op basis van de Code Pensioenfondsen is het bestuur per norm nagegaan of en zo ja hoe het fonds eind 2023 aan de norm voldoet.

De volgende normen worden door het fonds (nog) niet (volledig) nageleefd:

	Norm	Toelichting
25	Ieder bestuurslid heeft stemrecht.	Het bestuur hecht veel waarde aan het paritaire karakter van het bestuursmodel. De onafhankelijk voorzitter heeft dan ook geen stemrecht. Het is de taak van de voorzitter om, vanuit zijn onafhankelijke positie, zoveel als mogelijk, zorg te dragen voor een gedegen en efficiënt besluitvormingsproces binnen het bestuur.
33	In zowel het bestuur als in het Verantwoordingsorgaan of het Belanghebbendenorgaan is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	In het Verantwoordingsorgaan zit op dit moment geen vrouw. Bij vacatures wordt, onder meer in vacatureteksten, bewust gestuurd op meer diversiteit binnen het Verantwoordingsorgaan. In het bestuur zit één vrouw. Het bestuur en het Verantwoordingsorgaan beschikken niet over leden jonger dan 40 jaar.
39	Benoeming en het ontslag van leden van het Verantwoordingsorgaan. Een lid van het Verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur na goedkeuring van de Raad van Toezicht en op voordracht van de representatieve organisaties of door verkiezingen.	Het fonds voldoet aan deze normen, met uitzondering van het onderdeel dat een lid van het Verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur. In lijn met het in artikel 115 lid 6 Pensioenwet bepaalde, vindt benoeming van de leden van het Verantwoordingsorgaan plaats door de bij het fonds betrokken werknemers- en werkgeversverenigingen.

Het bestuur is van mening dat in het verslagjaar zo veel als mogelijk is voldaan aan de normen als opgenomen in de Code Pensioenfondsen en dat het heeft zorggedragen voor een integere bedrijfsvoering.

Ondanks het pas-toe-of-leg-uit karakter van de Code Pensioenfondsen zijn er bepalingen die altijd een toelichting verlangen. Deze normen worden, voor zover niet hierboven al aan de orde geweest, hieronder genoemd met een verwijzing naar de toelichting in het jaarverslag.

	Norm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
5	Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja	Het bestuur legt door middel van het jaarverslag verantwoording af en geeft hierin het inzicht in de risico's. Zie paragraaf 10. In het besluitvormingsproces geeft het bestuur aandacht aan de evenwichtige belangenafweging en worden de stappen van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming doorlopen.
31	De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja	Het bestuur rapporteert in hoofdstuk 6 'Goed pensioenfondsbestuur' over de samenstelling van fondsorganen en de geschiktheid van de leden en over diversiteit. Het bestuur heeft diversiteitsbeleid vastgesteld. In het geschiktheidsplan en de (functie-)profielen die voor een vacature worden opengesteld wordt hier invulling aan gegeven. Bij elke vacature wordt gezien of het functieprofiel nog voldoet.
47	Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja	De Raad van Toezicht betreft de Code bij de uitoefening van zijn taak en rapporteert hierover in zijn rapportage. Zie hoofdstuk 14.
58	Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja	In hoofdstuk 2 'Algemene Informatie' in het verslag beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie van het fonds. Dit wordt tevens gepubliceerd op de website.
62	Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja	Het bestuur licht in de ABTN en in hoofdstuk 11 'Beleggingen' haar overwegingen omtrent verantwoord beleggen toe en beschrijft hoe het fonds invulling geeft aan verantwoord beleggen.

	Norm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
64	Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	In hoofdstuk 6 'Goed pensioenfondsbestuur' rapporteert het bestuur over de naleving van de gedragscode en over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.
65	Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja	In hoofdstuk 6 'Goed pensioenfondsbestuur' wordt gerapporteerd over de behandeling van klachten en geschillen. Het fonds heeft een klachten- en geschillenprocedure opgesteld en deze gepubliceerd op de website, zodat het voor alle belanghebbenden eenvoudig te vinden is hoe en waar men een klacht of geschil kan indienen.

Diversiteit

Het bestuur hecht grote waarde aan diversiteit bij de samenstelling van het bestuur. Zij streeft ernaar de normen uit de Code Pensioenfondsen na te leven. Het fonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden (norm 34 Code Pensioenfondsen 2024). Het bestuur heeft het diversiteitsbeleid vastgelegd en evalueert dit beleid periodiek. Daarnaast heeft het bestuur een stappenplan opgesteld ter bevordering van diversiteit binnen het bestuur. In het geschiktheidsplan en de (functie-) profielen die voor een vacature worden opengesteld wordt hier invulling aan gegeven. Om de diversiteit binnen het huidige bestuur te bevorderen, gaat bij gelijke geschiktheid de voorkeur van het fonds uit naar een vrouw en/of iemand jonger dan 40 jaar.

Stageplaats in bestuur

In 2023 heeft het bestuur van ons fonds zich gebogen over de vraag of er ruimte was om een jongere de kans te geven bestuurlijke ervaring op te doen. Na zorgvuldige afweging concludeerde het bestuur dat een stageplaats de meest geschikte optie zou zijn. In nauwe samenwerking met het Pensioenlab hebben we een geschikte kandidaat geworven. Deze kandidaat, door het bestuur geselecteerd, is op 15 september 2023 aan de stage begonnen en zal deze afronden op 30 april 2024. Tijdens de stageperiode heeft de stagiaire deelgenomen aan alle vergaderingen van het bestuur en is begeleid door een van de bestuursleden. Het bestuur is verheugd op deze manier een bijdrage te hebben kunnen leveren aan de opleiding van jonge toekomstige pensioenfondsbestuurders.

Deskundig en competent pensioenfondsbestuur

Het bestuur hecht een groot belang aan het op deskundige wijze besturen van het fonds. Hoe zij hier vorm aan geeft, is vastgelegd in een geschiktheidsplan. In dit plan staat het beleid rondom geschiktheid (dit omvat deskundigheid, competenties en professioneel gedrag) en er zijn afspraken gemaakt over opleidingen om de kennis op peil te houden en te optimaliseren. Voor zowel ieder bestuurslid afzonderlijk als voor het bestuur als collectief geldt een minimumniveau. Het bestuur inventariseert jaarlijks in hoeverre zij als geheel aan de collectieve geschiktheidseisen voldoet. Naast het gewenste basisniveau werkt het bestuur continu aan permanente educatie om met name bij te blijven bij actuele ontwikkelingen. De leden van het bestuur volgen bijeenkomsten, seminars en opleidingen om het gewenste deskundigheidsniveau te behouden.

Zelfevaluatie

Ieder bestuur van een pensioenfonds is verplicht tot een periodieke zelfevaluatie. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur te bewaken en waar mogelijk te verbeteren. Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren als geheel. Eénmaal per drie jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder begeleiding van een externe partij. Gezien de vele wisselingen binnen het bestuur heeft er in 2023 geen (volledige) zelfevaluatie plaatsgevonden. Omdat het bestuur in 2023 niet voltallig was en eind 2023 en begin 2024 nieuwe bestuursleden zijn aangetreden, is besloten om eind 2024 een uitgebreide zelfevaluatie te laten plaatsvinden. Op dat moment zal er een jaar zijn samengewerkt met het voltallige bestuur in de nieuwe samenstelling.

Beloningsbeleid

Overeenkomstig de Pensioenwet en het Besluit uitvoering Pensioenwet voert het fonds een beloningsbeleid dat niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan voor het fonds aanvaardbaar is. De vergoedingen zijn in overeenstemming met de werkzaamheden, het risicoprofiel, de doelstellingen, het langetermijnbelang, de financiële stabiliteit en de prestaties van het pensioenfonds als geheel. Het beleid draagt daarnaast bij aan een deugdelijk, prudent en doeltreffend bestuur van het pensioenfonds. Het beloningsbeleid wordt ten minste eenmaal per drie jaar geëvalueerd en geactualiseerd. Indien een belangrijke wijziging daartoe aanleiding geeft, kan het tussendoor worden aangepast. Er is geen sprake van een prestatie-gerelateerde beloning. Bij ontslag van een bestuurslid wordt geen ontslagvergoeding verstrekt. Het beloningsbeleid is van toepassing op alle bestuursleden en leden van overige organen. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuursleden.

Er geldt een maximumvergoeding op jaarbasis per bestuurslid. Een lid van het dagelijks bestuur komt in aanmerking voor een opslag. Aanvullend geldt voor alle betrokkenen een reiskostenvergoeding.

Hoogte bedragen geldend vanaf 1 januari 2022 *):

Bestuur

Vaste jaarlijkse vergoeding	€ 10.000,- per bestuurslid
Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De maximale totale vergoeding (vaste en vacatievergoeding samen) over één boekjaar voor een bestuurslid, niet zijnde lid van de agendacommissie, bedraagt € 30.000.

Het bestuur kan - in geval van bijzondere situaties die daartoe aanleiding kunnen geven - besluiten in enig jaar af te wijken van dit maximum bedrag.

Agendacommissie

Vaste jaarlijkse vergoeding	€ 16.000,- per bestuurslid
Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De maximale totale vergoeding (vaste en vacatievergoeding samen) over één boekjaar voor een bestuurslid, bedraagt € 56.000,-. De maximale totale vergoeding (vaste en vacatievergoeding samen) over één boekjaar voor een lid van het dagelijks bestuur gecombineerd met onafhankelijk voorzitterschap, bedraagt € 60.000,-.

Het bestuur kan - in geval van bijzondere situaties die daartoe aanleiding kunnen geven - besluiten in enig jaar af te wijken van dit maximum bedrag.

*) Voor alle vergoedingen geldt dat zij vrijgesteld zijn van btw-heffing.

Commissies

Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

Verantwoordingsorgaan

Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De leden van de Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht	€ 20.000,- per jaar
Lid Raad van Toezicht	€ 15.000,- per jaar

Het bestuur heeft begin 2024 het beloningsbeleid van het fonds geëvalueerd. Als gevolg hiervan zal een aanpassing plaatsvinden in het beleid. Deze evaluatie wordt ingegeven door de variabele beloning (vacatievergoeding) die voor de leden van het bestuur en het VO wordt gehanteerd. Het bestuur acht een vaste beloning meer geschikt is dan een variabele beloning. Over de uitkomsten wordt gerapporteerd in het verslag over boekjaar 2024.

De vergoeding voor reiskosten is de wettelijk fiscaal vergoede prijs per kilometer voor auto, of een vergoeding op basis van de werkelijk gemaakte kosten voor openbaar vervoer (Treinkosten: 2e klasse).

Klachten en geschillen

Het fonds kent een klachten- en geschillenprocedure. Klachten of geschillen die ontstaan naar aanleiding van de pensioenreglementen of de uitvoering daarvan, worden in eerste instantie afgehandeld door de uitvoeringsorganisatie. Wanneer er verschil van inzicht blijft bestaan tussen de betrokkene en de uitvoeringsorganisatie kan de klacht of het geschil worden voorgelegd aan het bestuur. Als ook daarna een verschil van inzicht blijft bestaan kan betrokkene zich wenden tot de Ombudsman Pensioenen. Door de uitvoeringsorganisatie zijn in 2023 vier klachten ontvangen. Deze dossiers zijn in lijn met de geldende Klachten- en geschillenprocedure door het bestuur afgehandeld. De klachten hebben niet geleid tot aanpassingen in de pensioenregeling of het afhandelingsproces.

7. Communicatie

BPFV vindt effectieve communicatie met de deelnemers en werkgevers belangrijk. In het communicatiebeleidsplan staan de strategische uitgangspunten voor onze communicatie. Dat plan beschrijft wie we zijn en waar we voor staan, welke doelen we hebben met communicatie en hoe we die doelen bereiken. Eind 2021 heeft BPFV een nieuw communicatiebeleidsplan opgesteld voor de periode 2022-2024. Aan de hand van kerndoelen werken we met onze communicatie aan vertrouwen en zelfredzaamheid bij deelnemers en werkgevers.

Naast het communicatiebeleidsplan stelt het bestuur ieder jaar een communicatiejaarplan op. Dat plan beschrijft de speerpunten per kalenderjaar, inclusief een jaarkalender en begroting.

De communicatie in 2023 stond vooral in het teken van de Wet Toekomst Pensioenen en de vernieuwde pensioenregels die ook voor BPFV gelden. Voor dit traject is een apart tussenfase plan opgesteld en dat wordt vanuit het jaarplan 2024 uitgevoerd.

Daarnaast waren de volgende thema's belangrijk voor de communicatie in 2023:

- Per 1 januari 2023 werd het pensioen verhoogd met 3,2%. Deze verhoging gold voor iedereen die pensioen van het fonds krijgt, pensioen opbouwt of in het verleden pensioen op heeft gebouwd en dat heeft laten staan. Het verhoogde pensioen werd vanaf februari uitbetaald.
- We staken energie in onze nieuwsflits. Het digitale magazine kreeg een nieuw en interactief jasje, wat de leesbaarheid ten goede kwam.
- BPFV voerde een risicopreferentie onderzoek onder (gewezen) deelnemers en gepensioneerden van BPFV. Maar liefst 1550 personen namen deel aan dit onderzoek. In december gaven we een terugkoppeling op het onderzoek.
- In het kader van de Wet Toekomst Pensioenen bouwden we een speciale landing pagina die we gedurende het jaar hebben voorzien van actuele informatie.
- Om onze communicatie beter te laten aansluiten bij de doelgroep lieten we foto's maken bij een aantal aangesloten bedrijven. Deze foto's kunnen we de komende jaren gebruiken in onze communicatie.
- In november organiseerden we weer een basiscursus pensioen voor werkgevers. Dit was een groot succes. Maar liefst 113 mensen meldde zich aan. 87 namen uiteindelijk deel. Een goed signaal om deze cursus ook in 2023 voor te zetten.

Daarnaast heeft BPFV in 2023 wederom ingezet op het vergroten van de digitale bereikbaarheid. In elke uiting waar het logisch was, stond een oproep om het e-mailadres door te geven. Het verzamelen van e-mailadressen blijft een speerpunt.

Tot slot liep de reguliere communicatie in 2023 ook door. We zorgden voor:

- actuele informatie op de website, waaronder elke maand een nieuwsbericht over de dekkingsgraad;
- twee keer een digitale nieuwsbrief, met aparte versies voor actieve deelnemers en gepensioneerden;
- drie keer een digitale nieuwsbrief voor werkgevers;
- e-mailservices met actueel nieuws;
- het (verkort) jaarverslag 2022;
- de pensioengids 2023 en informatiekaart 2023.

8. Financiële informatie

Het bestuur van het fonds wil een helder en transparant inzicht in de kosten die het fonds maakt. Om die reden zijn ook over het jaar 2023 de kosten inzichtelijk gemaakt. Dit ligt zoveel mogelijk in lijn met de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

Uitvoeringskosten	2023	2022	2021	2020	2019
Aantal deelnemers ultimo jaar	22.274	22.070	10.100	9.870	9.594
Uitvoeringskosten (in € 1.000), 2021 inclusief incidentele kosten m.b.t. cwo PHJ	5.520	4.428	3.169	1.973	1.747
Uitvoeringskosten (in € 1.000), 2021 exclusief incidentele kosten m.b.t. cwo PHJ	5.520	4.310	2.440	1.973	1.747
Kosten per deelnemer (in € 1), 2021 inclusief incidentele kosten m.b.t. cwo PHJ	248	201	314	200	182
Kosten per deelnemer (in € 1), 2021 exclusief incidentele kosten cwo PHJ	248	196	242	200	182

Het genoemd aantal deelnemers betreft de actieve deelnemers en pensioengerechtigden. De kosten per deelnemer over 2023 zijn gestegen naar € 248 (2022: € 201). De totale uitvoeringskosten over 2023 bedragen € 5.520.000,- (2022: € 4.428.000,-). De stijging van de kosten komt onder andere door de kosten van de Wtp. Een uitsplitsing van de uitvoeringskosten is opgenomen in de toelichting van de baten en lasten. De uitvoeringskosten en de kosten per deelnemer zijn beheersbaar als gevolg van de vergaderfrequentie van het bestuur, een relatief makkelijk uitvoerbare regeling en het niet uitbesteden van onderwerpen die door het bestuur zelf kunnen worden uitgevoerd. Het bestuur stuurt voortdurend op de kosten en bewaakt deze.

Kosten vermogensbeheer

BPFV wenst zoveel mogelijk transparantie te bieden wat betreft de kosten van vermogensbeheer en sluit aan bij de aanbevelingen van de Pensioenfederatie. Dit betekent dat wordt gerapporteerd middels het look-through principe (er wordt inzicht gegeven in de onderliggende beheer- en transactiekosten binnen fondsen en mandaten).

In navolgende tabel zijn de kosten van het vermogensbeheer van BPFV weergegeven als absolute bedragen en in een percentage van het gemiddeld belegd fondsvermogen. Ter vergelijking zijn dezelfde cijfers over boekjaar 2022 opgenomen. Door het positieve rendement over 2023 is het vermogen van de portefeuille gestegen.

Kosten beheer beleggingen

	Kosten % van gem. belegd Kosten in 2023		Kosten % van gem. belegd Kosten in 2022	
	€	%	€	%
Kosten beheer beleggingen	1.371	0,08	1.209	0,09
Advieskosten vermogensbeheer	0	0,00	48	0,00
Bewaarloon	0	0,00	26	0,00
Overige kosten (inclusief herallocatie vanuit pensioenuitvoerings- en administratiekosten)	1.410	0,09	971	0,06
Kosten fiduciair beheerder	785	0,05	702	0,05
Totale kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	3.566	0,22	2.956	0,20
Transactiekosten	1.565	0,10	2.078	0,14
Totale kosten vermogensbeheer inclusief transactiekosten	5.131	0,32	5.034	0,34

Een nadere uitsplitsing van de kosten van het beheer van de beleggingen en de transactiekosten naar de verschillende beleggingscategorieën over 2023 is opgenomen in de volgende tabel:

	Kosten beheer beleggingen per categorie 2023	Transactie- kosten 2023	Totale kosten beheer beleggingen inclusief transactie- kosten 2023	Kosten beheer beleggingen per categorie 2022	Transactie- kosten 2022	Totale kosten beheer beleggingen inclusief transactie- kosten 2022
Aandelen	234	563	797	195	667	862
Vastrentende waarden	879	1.006	1.885	841	1.233	2.074
Vastgoed	224	-4	220	171	178	349
Alternatieve beleggingen	34	0	34	2	0	2
Totaal	1.371	1.565	2.936	1.209	2.078	3.287

In 2023 zijn de totale kosten vermogensbeheer gestegen ten opzichte van 2022. Dit komt door de hogere herallocatie vanuit pensioenuitvoeringskosten. De beheerkosten zijn licht gestegen door het gestegen gemiddeld belegd vermogen. De transactiekosten zijn sterk gedaald ten opzichte van 2022 in verband met de transitie van pensioenfondsen Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw naar BPFV in het voorgaande jaar.

Hierna volgt een toelichting op voorgaande posten:

Kosten vermogensbeheer

De beheervergoedingen bestaan uit de vergoedingen voor de externe vermogensbeheerders. Er zijn in de afspraken met de vermogensbeheerders geen prestatie gerelateerde vergoedingen overeengekomen. BPFV hanteert sinds 2019 een passief beleid voor de aandelenportefeuille. Dit sluit aan op de beleggingsbeginselen (investment beliefs) van het pensioenfonds. De kosten van passief beheer zijn in het algemeen lager dan van actief beheer.

Advieskosten vermogensbeheer

De advieskosten voor vermogensbeheer hebben betrekking op de strategische advisering en de ondersteuning van het bestuur en de beleggingsadviescommissie (BAC) op het gebied van vermogensbeheer en de externe voorzitter van de BAC. Het bestuur en de BAC worden voor strategische advisering bijgestaan door Montae & Partners. Ook de operationele taken met betrekking tot de beleggingen zijn in 2023 uitgevoerd door Montae & Partners.

Kosten fiduciair beheer

De kosten fiduciair beheer hebben betrekking op de vergoeding die BPFV aan GSAM betaalt voor de fiduciaire dienstverlening. Onder deze dienstverlening vallen onder andere werkzaamheden met betrekking tot advies, selectie van beleggingsinstellingen, analyse en rapportage van de totale vermogensbeheerportefeuille.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn de kosten die het pensioenfonds moet maken om een (beleggings)transactie tot stand te brengen en uit te voeren. Dit zijn geen kosten die BPFV aan de vermogensbeheerder betaalt, maar kosten (provisies) die bijvoorbeeld aan de beurs of aan een broker worden betaald. Bij een aantal transacties (onder andere obligaties en valuta) wordt dit soort provisie niet apart in rekening gebracht, maar verwerkt in de bied- en laatkoersen (bid-ask spreads).

De kosten maken impliciet onderdeel uit van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie wordt overeengekomen. Deze kosten zijn dus ook al verrekend met het rendement van de beleggingen.

Hieronder staat een tabel met de transactiekosten per beheerder (in euro en in procenten van het totale gemiddeld belegd vermogen):

Transactiekosten 2023

Beheerder	in € (x 1.000)	% van gemiddeld fondsvermogen
GS	992	0,07
State Street	14	0,00
Northern Trust	563	0,04
Achmea	-7	0,00
Altera	3	0,00
Totaal	1.565	0,11

Beoordeling kosten vermogensbeheer

Bij de beoordeling van de kosten van vermogensbeheer moet niet alleen naar de absolute hoogte van de gerapporteerde kosten worden gekeken. De kosten zijn grotendeels afhankelijk van het strategische beleggingsbeleid en de investment beliefs van het pensioenfonds, alsook de wijze van uitvoering en mate van uitbesteding. De kosten van vermogensbeheer worden daarnaast ook bepaald door de hoogte van het belegd vermogen, wat over 2023 is gestegen.

De totale kosten van de beleggingsportefeuille bedroegen in 2023, uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde vermogen in 2023, 33 basispunten. Dit is 1 basispunt minder dan in 2022. De transactiekosten zijn in 2023 met 11 basispunten 3 basispunten lager dan in 2022.

9. Actuariële informatie

Het is van groot belang om te voorkomen dat het pensioenfonds in een crisissituatie terecht komt. Beheersing van financiële risico's is daarom essentieel. Daarom wordt (onder andere) periodiek via ALM-studies en haalbaarheidstoetsen getoetst of premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid nog voldoende robuust zijn vormgegeven. Hierbij wordt het beleid getoetst binnen verschillende economische scenario's. De dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt in beginsel maandelijks berekend. In crisissituaties wordt de dekkingsgraad wekelijks berekend.

Dekkingsgraad

Zowel de dekkingsgraad als de beleidsdekkingsgraad van BPFV ultimo 2023 ligt onder het vereiste niveau. De beleidsdekkingsgraad alsook de actuele dekkingsgraad zijn toegenomen ten opzichte van 31 december 2022.

De ontwikkeling van de dekkingsgraad per jaareinde is als volgt:

	2023	2022	2021	2020	2019
Actuele dekkingsgraad per jaareinde (in %)	116,2	112,0	102,8	96,4	96,0
Vereiste dekkingsgraad (in %)	115,7	115,9	113,0	112,1	112,8
Minimaal vereiste dekkingsgraad (in %)	104,3	104,3	104,2	104,2	104,2
Beleidsdekkingsgraad (in %)	115,4	108,5	99,8	91,7	94,8
Reële dekkingsgraad (in %)	82,6	77,2	78,5	74,8	75,7

Herstelplan

Onder het nFTK wordt gewerkt met een beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het twaalfmaandsgemiddelde van de dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad zorgt ervoor dat minder op dagkoersen gestuurd hoeft te worden. Daarnaast gelden strenge regels voor het verlenen van toeslagen. Het gedeeltelijk verlenen van toeslag is toegestaan bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan circa 125,3% (2022: 134,0%) kunnen toeslagen volledig worden verleend. Daarnaast wordt een vereiste dekkingsgraad gehanteerd om vast te stellen of het fonds in een tekortsituatie zit. Eventuele noodzakelijke kortingen mogen over een langere periode worden uitgesmeerd (maximaal tien jaar).

In 2023 is wederom een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB, gebaseerd op de situatie ultimo 2022. BPFV heeft geen gebruik hoeven maken van de door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geboden vrijstellingsregeling om de hersteltermijn te verlengen van tien naar twaalf jaar.

Op basis van dit herstelplan waren per 1 januari 2023 geen aanvullende maatregelen nodig en was ook een korting niet aan de orde. Op 23 mei 2023 heeft DNB ingestemd met dit herstelplan.

Haalbaarheidstoets

Met een haalbaarheidstoets kijkt een fonds naar het pensioenresultaat. BPFV bekijkt of de afgesproken ambities kunnen worden gerealiseerd over een tijdshorizon van de komende 60 jaar, of het premiebeleid voldoende realistisch en haalbaar is en of ons fonds voldoende herstelcapaciteit heeft. Als dat pensioenresultaat onvoldoende zou zijn, overlegt het bestuur met sociale partners welke maatregelen BPFV kan nemen om het verwachte pensioenresultaat op het gewenste niveau te brengen. De haalbaarheidstoets wordt uitgevoerd aan de hand van de risicohouding van ons fonds. De risicohouding van een fonds is de mate waarin een fonds (na overleg met sociale partners en de organen van het pensioenfonds) beleggingsrisico's kan en wil lopen.

Sociale partners hebben het bestuur een aantal belangrijke uitgangspunten meegegeven met betrekking tot de risicohouding: vermijd (zowel kleine en als grote) kortingen op pensioenaanspraken en -rechten en hanteer zoveel mogelijk een stabiel premieniveau (fluctuatie binnen marges toegestaan), waarbij het verlenen van toeslag op de korte termijn van ondergeschikt belang is. De belangrijkste maatstaf die wordt gebruikt in de haalbaarheidstoets, is het pensioenresultaat. Dit is een maatstaf voor het behoud van koopkracht.

De volgende grenzen zijn in het kader van de risicohouding op lange termijn vastgesteld voor BPFV:

- De ondergrens voor wat betreft het verwacht pensioenresultaat is door sociale partners vastgesteld op 75%.
- De grens voor wat betreft de maximale afwijking in geval van een ‘slecht weerscenario’ is door sociale partners op 30% gesteld.

Vanaf 1 januari 2016 moet ons fonds de haalbaarheidstoets jaarlijks herhalen. Sindsdien was het verwacht pensioenresultaat op basis van de haalbaarheidstoets voldoende. In 2022 heeft BPFV opnieuw een haalbaarheidstoets uitgevoerd. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2022 voldoen aan de door het pensioenfonds vastgestelde ondergrens en maximale relatieve afwijking.

De cijfermatige resultaten van de haalbaarheidstoets voor 2022 en de aanvang haalbaarheidstoets voor 2023 zijn als volgt:

Resultaten haalbaarheidstoets	Risicohouding (lange termijn)	HBT 2022	AHBT 2023	
Toetsing verwacht pensioenresultaat	Ondergrens/maximale afwijking	Resultaat		Voldaan?
Vanuit feitelijke financiële positie				
Mediaan	75%	79%	81%	JA
Slechtweer scenario		62%	65%	JA
Relatieve afwijking t.o.v. mediaan	30%	22%	20%	JA

Deze specificatie is voor actieve deelnemers en inactieve deelnemers (premiervrije deelnemers en de pensioengerechtigden) als volgt:

	Overzicht toeslagen			Actieve deelnemers		Inactieve deelnemers
	Toegekende Indexatie	Indexatie ambitie	Verschil	Toegekende indexatie	Indexatie ambitie	Verschil
	%	%	%	%	%	%
Jaar 2024	0,5000	n.v.t.	0,000	0,5000	n.v.t.	0,000
Jaar 2023	3,2000	n.v.t.	0,000	3,2000	n.v.t.	0,000
Jaar 2022	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000
Jaar 2021	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000
Jaar 2020	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000
Jaar 2019	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000
Jaar 2018	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000
Jaar 2017	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000

Premie en premiebeleid

Voor 2023 gelden de volgende kerncijfers en premiepercentages:

	2023	2022	2021	2020	2019
Pensioenpremie ¹⁾	32,0% en 28,6%	32,0%	32,0%	32,0%	32,0
Maximum pensioengevend salaris	€ 66.956	€ 59.706	€ 58.311	€ 57.232	€ 55.927
Franchise PR2007 ²⁾	€ 16.322	€ 14.802	€ 14.544	€ 14.167	€ 13.785

Premiebeleid 2023

Voor 2023 bedroeg de doorsneepremie 32,0% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,6% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslagsom.. Dit is inclusief de premie voor het tijdelijk nabestaandenpensioen. BPFV baseert de doorsneepremie met ingang van 2021 op een 36-maandsgemiddelde rentetermijnstructuur.

De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premies zijn als volgt:

	2023	2022	2021	2020	2019
	€	€	€	€	€
Zuiver kostendekkende premie	62.272	72.697	49.119	40.911	35.393
Gedempte kostendekkende premie	73.951	54.898	32.007	28.531	27.440
Feitelijke premie	81.612	63.514	35.998	35.837	32.658

1) Als percentage van de pensioengrondslagsom.

2) Tevens franchise voor berekening pensioengrondslagsom van PR2007.

De kostendekkende premie, gedempte kostendekkende premie en feitelijke premie over 2023 zijn als volgt opgebouwd:

	Zuiver kosten- dekkende premie	Gedempte kosten- dekkende premie	Feitelijke premie basis- regeling
Actuarieel benodigd	49.824	59.892	59.892
Opslag in stand houden vereist vermogen	7.812	9.423	9.423
Opslag voor uitvoeringskosten	4.636	4.636	4.636
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0	0
Premiemarge	0	0	7.661
Totaal	62.272	73.951	81.612

Kostendekkende premie 2023

De zuiver kostendekkende premie van het pensioenfonds wordt vastgesteld op basis van de door DNB voorgeschreven rentetermijnstructuur waarop ook de technische voorziening voor risico pensioenfonds per jaareinde voorgaand boekjaar is berekend. De zuiver kostendekkende premie 2023 bedraagt € 62.272. De kostendekkende premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur is gevoelig voor renteveranderingen. Hierdoor ontstaan fluctuaties van deze kostendekkende premie. Om dit effect te voorkomen, biedt het raamwerk van de Pensioenwet en het nFTK de mogelijkheid om premiedemping te bewerkstelligen. Het is daarbij toegestaan om af te wijken van de rentetermijnstructuur als rekenrente bij de vaststelling van de feitelijke premie.

Het pensioenfonds maakt gebruik van de mogelijkheid om een gedempte kostendekkende premie vast te stellen voor de wettelijke toets van de kostendekkendheid van de premie. De gedempte kostendekkende premie wordt berekend op basis van een voortschrijdend tienjaarsgemiddelde rentetermijnstructuur (dat wil zeggen: de rentecurves per 31 december van de tien verslagjaren voorafgaand aan het boekjaar). In de gedempte kostendekkende premie 2023 is een solvabiliteitsopslag meegenomen die gelijk is aan het percentage van het vereist eigen vermogen per 31 december van het voorgaande kalenderjaar. De gedempte kostendekkende premie 2023 bedraagt € 73.951.

BPFV heeft zijn premiebeleid vastgelegd in de ABTN.

BPFV ontvangt jaarlijks premies, die zijn onderverdeeld in een werkgevers- en een werknemersbijdrage. De ontvangen feitelijke premie basisregeling voor boekjaar 2023 bedraagt € 81.612.

De ontvangen feitelijke premie 2023 voor de basisregeling is voor boekjaar 2023 hoger dan de zuiver kostendekkende premie 2023 en ook hoger dan de gedempte kostendekkende premie 2023.

In 2021 is er door het bestuur overleg gevoerd met sociale partners over de pensioenregeling per 2022. In de cao is een premiepercentage vastgelegd van 32% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,60% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw.

Premiedekkingsgraad

Hieronder treft u de tabel aan met de ontwikkeling van de premiedekkingsgraad van ons pensioenfonds:

Premiedekkingsgraad BPFV (ultimo jaar)

Premiedekkingsgraad (ex post)

2023	154,5%
2022	97,9%
2021	80,3%
2020	97,6%
2019	103,9%
2018	109,3%
2017	107,6%
2016	100,9%
2015	90,1%

10. Integraal risicomanagement

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de opzet en werking van het risicomanagement van BPFV en bij de belangrijkste thema's rondom integraal risicomanagement (IRM) in 2023.

1. Inrichting van het integraal risicomanagement

Ambitie, doelstellingen en risicobereidheid

BPFV voert de, voor de bedrijfstak verplicht gestelde, pensioenregeling uit en heeft (zoals beschreven in hoofdstuk 2 "Algemene informatie over het pensioenfonds") een missie, visie, strategie en doelstellingen. Bij de realisatie hiervan loopt het fonds risico's. In het IRM beleidsdocument is de wijze waarop het fonds met die risico's omgaat beschreven. Om de financiële doelstellingen, gerelateerd aan nominale zekerheid en toeslagverlening te realiseren, acht het fonds het noodzakelijk om financiële risico's te nemen (dit betreft actuariële en beleggingsrisico's). Bij de uitvoering van de pensioenregeling wordt het fonds daarnaast geconfronteerd met een groot aantal niet-financiële risico's.

In het IRM beleidsdocument wordt nader toegelicht wat de bestuurlijke visie op risico's is, wat de risicostrategie is en op welke wijze het fonds het risicomanagement heeft ingericht. Deze inrichting betreft zowel de inrichting van de governance als de inrichting van het risicomanagementproces. Het proces kent de volgende stappen:

Uit het IRM beleidsdocument blijken de ambitie en doelstellingen van het fonds met betrekking tot integraal risicomanagement. Als onderdeel van de inrichting maakt het bestuur bewust onderscheid tussen financiële en niet-financiële risico's.

Financiële risico's

Voor een financiële instelling zoals een pensioenfonds behoort het bewust aangaan en beheersen van financiële risico's, om de financiële doelstellingen te realiseren, tot de kerntaken. Deze financiële risico's betreffen enerzijds risico's die voortkomen uit

het aangaan van pensioenverplichtingen (actuariële risico's) en anderzijds uit het beleggen van de bijbehorende bezittingen (beleggingsrisico's).

Risicohouding (attitude)

Het fonds heeft in overleg met sociale partners een risicohouding vastgesteld. Deze risicohouding moet worden gezien in samenhang met de missie, visie, strategie en doelstellingen van het fonds en is bepalend voor het beleggingsbeleid en daarmee voor de mate waarin het fonds blootstaat aan financiële risico's. De kwalitatieve beschrijving van de risicohouding en de kwantitatieve uitwerking van de risicohouding op basis van grenzen is vastgelegd in de Abtn.

Risicocategorieën (identificatie)

De financiële risico's worden onder meer gemeten door middel van de jaarlijkse haalbaarheidstoets (zeer lange termijn), een periodieke ALM-studie (lange termijn), het herstelplan (middellange termijn, alleen indien er sprake is van een herstelsituatie) en de dekkingsgraad (korte termijn). Korte termijn beleggingsrisico's worden daarbij aan de hand van het door DNB opgelegde standaardmodel voor het bepalen van het vereist eigen vermogen gemeten.

Hierbij worden de volgende risicocategorieën onderscheiden:

Financiële risico's (solvabiliteit):

- S1 Renterisico,
- S2 Zakelijke waarden risico,
- S3 Valutarisico,
- S4 Grondstoffenrisico,
- S5 Kredietrisico,
- S6 Verzekeringstechnisch risico,
- S7 Liquiditeitsrisico,
- S8 Concentratierisico,
- S9 Operationeel risico,
- S10 Actief beheer risico.

Voor de kwantificering van deze risico's wordt verwezen naar de Risicoparagraaf bij de toelichting op de jaarrekening.

Niet-financiële risico's

Naast financiële risico's, die voortkomen uit het aangaan van verplichtingen en uit het beleggen van de bijbehorende bezittingen, wordt het fonds bij de uitvoering tevens geconfronteerd met een groot aantal niet-financiële risico's. Ten aanzien van de niet-financiële risico's en maatregelen streeft het fonds naar een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het fonds, waarbij minimaal voldaan wordt aan de wet- en regelgeving en een verantwoord bestuurlijk proces.

Risicohouding (attitude)

Ook op het gebied van niet-financiële risico's heeft het fonds een risicohouding bepaald. Deze risicohouding bepaalt de gewenste mate van beheersing van de verschillende risico's. De kwantificering van deze risicohouding hangt samen met de gehanteerde methodiek voor de risicoanalyse en wordt tot uitdrukking gebracht in een matrix. De uitwerking hiervan is vastgelegd in het IRM beleidsdocument.

Risicocategorieën (identificatie)

Met betrekking tot niet-financiële risico's worden de volgende risicocategorieën onderscheiden:

1. Pensioenbeheer	2. Vermogensbeheer	3. Bestuurs -ondersteuning	4. Interne processen en besluitvorming	5. Strategisch
1.1 Kwaliteit	2.1 Kwaliteit (beheer)	3.1 Kwaliteit	4.1 Governance	5.1 Afhankelijkheid
1.2 Continuïteit	2.2 Kwaliteit (rapportage)	3.2 Continuïteit	4.2 Juridisch	5.2 Verandervermogen
1.3 IT	2.3 Continuïteit	3.3 IT	4.3 SIRA	5.3 Draagvlak
1.4 Communicatie	2.4 IT			5.4 Beeldvorming extern
				5.5 ESG

Een aantal categorieën is verder onderverdeeld in een aantal subcategorieën.

2. Inzicht in risico's en beheersmaatregelen

Analyse en reactie

Voor elk van de geïdentificeerde risico-categorieën heeft het fonds concrete risicodefinities en -scenario's vastgelegd. Deze zijn als basis gehanteerd voor een 'risico self assessment' waarmee is bepaald hoe groot het risico wordt ingeschat, zowel in termen van kans en impact als in termen van bruto (zonder beheersmaatregelen) en netto (ná beheersmaatregelen). De ingeschatte risico's worden afgezet tegen de risicohouding en vervolgens wordt bepaald in hoeverre aanvullende actie wenselijk is. Dit betreft een kosten/baten afweging die kan leiden tot het aanpassen van beheersing, het overdragen, het vermijden of het accepteren van het risico. De methodiek van dit 'risico self assessment' is vastgelegd in het IRM beleidsdocument. De uitkomsten vormen vervolgens de basis voor de continue monitoring en rapportage op kwartaalbasis. De belangrijkste uitkomsten worden in de alinea hierna uitgelicht.

Monitoring en rapportage

Ter invulling van de monitoring is een proces ingericht dat leidt tot een risicorapportage aan het bestuur op kwartaalbasis. De financiële risico's en de risico-inschattingen worden hiermee op kwartaalbasis geactualiseerd. Hierin wordt gerapporteerd over wijzigingen in risico's en beheersing gedurende het kwartaal.

Voor wat betreft de financiële risico's is de feitelijke dekkingsgraad in 2023 toegenomen van 112,0% tot 116,2%. De feitelijke dekkingsgraad ligt daarmee einde 2023 boven de grens van het vereist vermogen. De beleidsdekkingsgraad is toegenomen van 108,4% tot 115,4%. De beleidsdekkingsgraad ligt daarmee onder deze grens van het vereist vermogen van 115,7%. Het fonds heeft naar aanleiding van de financiële positie op basis van het bestaande indexatiebeleid 0,5% indexatie kunnen verlenen aan de actieven per 1 januari 2024 en 0% aan de inactieven (de maatstaf voor indexatie van inactieven was negatief).

De toename van de dekkingsgraad in 2023 is voor een belangrijk deel het saldo van een afname als gevolg van de gedaalde rente en een toename als gevolg van een positief beleggingsresultaat. De afdekking van het renterisico heeft het negatieve gevolg op de dekkingsgraad door de daling van de rente beperkt. Het vereist eigen vermogen bevond zich aan het einde van 2023 nog buiten de in de korte termijn risicohouding gedefinieerde bandbreedtes (zoals ook einde 2022). In februari 2024 zijn in overleg met sociale partners de bandbreedtes in de korte termijn risicohouding herijkt en valt het vereist eigen vermogen zich weer binnen de bandbreedtes. Uit de haalbaarheidstoets is verder gebleken dat de pensioenresultaten voldoen aan de lange termijn risicohouding.

Met betrekking tot niet-financiële risico's wordt in de kwartaalrapportage over in totaal 46 risicocategorieën gerapporteerd. Het netto risico (ná aanwezige beheersing) wordt voor 25 categorieën gekwalificeerd als 'acceptabel', voor 18 als 'toelaatbaar' en er zijn

drie categorieën die worden gekwalificeerd als 'zorgwekkend'. Van deze drie risico-inschattingen houden twee verband met de Wet Toekomst Pensioenen en deze verdienen aanvullende aandacht in de monitoring. De andere zorgwekkende risico-categorie betreft de kwaliteit van het uitbestede pensioenbeheer. Gedurende 2023 is er voor wat betreft de niet-financiële risico's aanzienlijke verbetering bereikt bij bestuurlijke processen en de bestuursondersteuning. De druk op het risicobeheer zoals dat in de 1e lijn plaatsvindt, is daarmee afgenomen ten opzichte van 2022.

Vanuit de risicorapportage over het vierde kwartaal ziet de grafische weergave van de grootste netto niet-financiële risico's er als volgt uit:

Ontwikkelingen

Hieronder worden voor verschillende financiële risicocategorieën de belangrijkste ontwikkelingen en maatregelen over 2023 beschreven. Indien het risico niet wordt geaccepteerd, zijn aanvullende maatregelen vastgesteld.

Matchingrisico (met name renterisico)

Het matchingrisico ontstaat als gevolg van verschillen tussen activa en passiva (pensioenverplichtingen) in termen van rentevoet, rentetypische looptijden, basisvaluta en gevoeligheid voor ontwikkeling in inflatie. Als onderdeel van het beleid wordt het renterisico grotendeels, maar niet volledig afgedekt. Dit geldt ook voor de afdekking van het valutarisico in de aandelenportefeuille. De risico's op het gebied van rente- en valutarisico worden beleidsmatig ingekaderd en middels mandaatrichtlijnen voor de beheerders beheerst binnen de beleggingsfondsen.

Marktrisico

Dit is het risico dat de waarde van een belegging fluctueert als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markten, waarbij o.a. rekening wordt gehouden met marktluiditeit en verhandelbaarheid. Er worden bewust marktrisico's genomen, bijvoorbeeld in de vorm van beleggingen in aandelen. Middels het risicodashboard wordt onder meer het marktrisico gemonitord, zoals maatstaven voor de volatiliteit op de financiële markten en marktluiditeit alsook de risico's van de actuele beleggingsmix versus de strategische normallocatie. In elke BAC-vergadering wordt de actuele beleggingsmix besproken.

Kredietrisico

Het risico op waardeverlies doordat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen, waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen en ontvangen garanties (mogelijk) niet nakomt. De vermindering van kredietwaardigheid van instrumenten behoort ook tot dit risico.

Verzekeringstechnisch risico

Dit betreft met name de risico's als gevolg van overlijden en arbeidsongeschiktheid. In 2022 zijn door het bestuur van BPFV de grondslagen (de overlevingstafel en ervaringssterfte) geactualiseerd. Hiermee wordt het risico naar de meest recente inzichten reeds in de verplichtingen van het fonds tot uitdrukking gebracht.

Op het gebied van niet-financiële risico's waren in 2023 verschillende ontwikkelingen van belang. Zo zijn de tijdelijke risico's gerelateerd aan het WTP project aan het risicobeheer toegevoegd, heeft de wijziging van de bestuursondersteuning geleid tot procesverbeteringen, heeft het overleg met de Raad van Toezicht geleid tot verbetering van processen en is het toezicht van De Nederlandsche Bank begin 2024 teruggebracht naar een regulier niveau.

11. Beleggingen

Macro economische ontwikkelingen

Het jaar 2023 werd voor een belangrijk deel gekenmerkt door oorlogen. De oorlog in Oekraïne ging het tweede jaar in en een einde is nog niet in zicht. In oktober werd de wereld daarnaast opgeschrikt door de verschrikkelijke gebeurtenissen in het Midden-Oosten. In de VS en Europa waren op economisch gebied de zorgen van een geheel andere orde. Hier stonden de ontwikkelingen lange tijd vooral in het teken van een hoge inflatie veroorzaakt door hogere grondstoffenprijzen en knelpunten aan de aanbodzijde, beide veroorzaakt door de eerder ontstane pandemie.

Centrale banken zagen zich genooddaakt de rente fors te verhogen. De beleidsrente van de ECB bereikte uiteindelijk een niveau van 4%. Hiermee bleven de lange termijn inflatieverwachtingen onder controle, maar de renteverhogingen vertaalden zich in een verdere stijging van de kapitaalmarktrente en in een toenemende vrees voor een recessie. Zorgen over de economische gevolgen van faillissementen in de Amerikaanse bankensector brachten de kapitaalmarktrente in maart eerst echter nog onder het startniveau van het jaar. Door adequaat ingrijpen van de Amerikaanse beleidsmakers bleven de economische gevolgen beperkt. Pas daarna zette de rentestijging verder door.

De Amerikaanse economie werd vooral ondersteund door de consumptie. Dit wordt mogelijk gemaakt door eerder opgebouwde besparingen en omdat het reëel besteedbaar inkomen toenam door hogere lonen en een dalende inflatie. In Europa kon een milde recessie aan het begin van het jaar niet worden voorkomen en daarna bleef de economische groei ook zeer gematigd. Europa is meer gevoelig voor groeifazwakking in China. Mede door dalende energieprijzen nam in Europa de inflatie verder af. Eind 2023 daalde de rente vervolgens fors, waardoor de 20-jaars swaprente per saldo gedurende 2023 met 0,4%-punt is gedaald.

Financiële markten

De economische ontwikkelingen zorgden voor sterk uiteenlopende rendementen op de beleggingen. In 2023 heeft de MSCI World een positieve performance van circa 19% laten zien. Dit is met name te danken aan aandelen ontwikkelde markten, die duidelijk positief waren. Dit rendement ontstond in de eerste helft van het jaar door gunstige winstcijfers van vooral de grote IT bedrijven. Groeiaandelen deden het hierdoor een stuk beter dan waarde aandelen. Aandelenkoersen werden ook ondersteund door de verwachting voor renteverlagingen door centrale banken.

In de tweede helft van het jaar leken aandelen per saldo meer zijwaarts te bewegen. Beleggers gingen er vanuit dat de beleidsrente van centrale banken voorlopig hoog zou worden gehouden. Tot in november de aandelen plotseling een sterke stijging lieten zien vanwege dalende inflatiecijfers. Dit zorgde bij beleggers voor verwachtingen voor renteverlagingen, waarmee de aandelenkoersen aan het eind van het jaar nog substantieel opliepen. Aandelen in opkomende landen stelden in 2023 wederom teleur. Vooral de bezorgdheid over de vastgoedsector in China en de verdere groeivertraging lagen hieraan ten grondslag. Het rendement op vastrentende waarden was positief door de rente die per saldo in 2023 daalde.

Beleggingsbeleid BPFV

De normportefeuille die per 1 februari 2022 is vastgesteld bestond op hoofdlijnen uit de volgende categorieën:

- 52,7% in de matchingportefeuille,
- 47,3% in returnportefeuille.

De strategische afdekking van het renterisico van de pensioenverplichtingen is 75%. De renteafdekking vindt plaats op basis van de pensioenverplichtingen contant gemaakt met de marktrente. De werkelijke renteafdekking komt per eind december 2023 uit op 72,9%.

Beleggingsmix

Het door het bestuur vastgestelde strategische beleggingsbeleid en de feitelijke allocatie per ultimo 2023 kan als volgt worden samengevat:

Feitelijke allocatie per ultimo jaar (%)	2023	Strategische allocatie in 2023(%)
Matchingportefeuille	52,7%	52,6%
Returnportefeuille	47,3%	47,4%
Totale portefeuille	100,0%	100,0%

Rendement

In 2023 heeft de totale portefeuille een rendement behaald van 9,2% en is daarmee 80 basispunten achtergebleven op de benchmark. De underperformance is volledig afkomstig uit de matchingportefeuille, die 78 basispunten achter bleef op de benchmark. Binnen de returnportefeuille zien we een stijging bij High Yield en aandelen en een negatief rendement bij vastgoed. De returnportefeuille behaalde een rendement van 15,3%, 41 basispunten hoger dan de benchmark.

In onderstaande tabel worden de rendementen over het gehele jaar per beleggingscategorie weergegeven:

Categorie	Portefeuille	Benchmark	Verschil
Matchingportefeuille	5,54	6,32	-0,78
Returnportefeuille	15,26	14,85	+0,41
Totaal	9,23	10,03	-0,80

Figuur 1: Absoluut en relatief rendement.

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille is ingevuld met duration matching fondsen van de fiduciair beheerder, liquiditeiten-fondsen, bedrijfsobligaties en Nederlandse hypotheek. Deze fondsen hebben verschillende looptijdprofielen. Door deze te combineren kan een afdekking van het renterisico conform het beleid van BPFV worden gerealiseerd. De benchmark van deze fondsen is een maatwerk benchmark van een combinatie van swaps (afgestemd op de gewenste rentegevoeligheid van het duration matching fonds) en kortlopende obligaties. De portefeuille wordt met een laag actief risicoprofiel beheerd, dus beoogt vooral het benchmarkrendement te realiseren. Het benchmarkrendement van de matchingportefeuille wordt gevormd door het rendement van de verplichtingen. In 2023 heeft de portefeuille het minder goed gedaan dan de benchmark (78 basispunten).

Categorie	Portefeuille (%)	Benchmark (%)	Vershil (%)	Allocatie ¹⁾
Duration matching fondsen	5,83	6,20	-0,37	35,1
Geldmarktfondsen + Liquiditeiten	3,12	3,02	+0,10	2,6
Corporate green bonds	8,43	8,42	+0,01	5,9
NL Hypotheken	4,02	6,28	-2,26	8,9
Totaal	5,54	6,32	-0,78	52,5

Figuur 2: Absoluut en relatief rendement matchingportefeuille.

De lichte outperformance van de geldmarktfondsen en liquiditeiten en de underperformance van de DMR fondsen en hypotheken resulteerde in een totale underperformance van 78 bp. Hypotheken bleven in het vierde kwartaal achter bij de benchmark, door de sterke daling van de rente op de financiële markten aan het eind van het jaar. Dit wordt direct in de benchmark verwerkt, maar werkt vertraagd door in de hypotheekrentes waardoor de portefeuille Nederlandse hypotheken hier pas begin 2024 van profiteerde.

Returnportefeuille

Binnen de returnportefeuille zien we een lichte outperformance van 41 basispunten. BPFV laat de aandelenportefeuille volledig passief beheren.

Categorie	Portefeuille (%)	Benchmark (%)	Vershil (%)	Allocatie ¹⁾
Duration matching fondsen	10,62	10,52	+0,10	6,5
Aandelen	18,99	18,25	+0,74	33,3
Onroerend Goed	-5,51	-5,46	-0,05	7,5
Infrastructuur	-24,04	6,14	-30,18	0,0
Private Equity	-23,25	22,57	-45,82	0,0
Totaal	15,26	14,85	+0,41	47,3

Figuur 3: Absoluut en relatief rendement returnportefeuille.

De allocaties naar infrastructuur en private equity zijn zeer klein en een restant van eerdere beleggingen in deze categorieën.

Z-score

De underperformance in 2023 leidt tot een positieve uitkomst van de Z-score en de daaraan verbonden performancetoets. In navolgende tabel zijn de uitkomsten van de Z-score en performancetoets in de afgelopen vijf jaren opgenomen. De performancetoets wordt uitgevoerd op basis van de behaalde Z-scores in de afgelopen vijf jaar. Op basis van deze vijf scores dient het fonds boven 0 uit te komen om de performancetoets te doorstaan.

1) Allocatie per 31 december 2023 als percentage van het totale vermogen.

Periode	Z-score	Performancetoets ¹⁾
2023	-0,47	1,33
2022	1,67	1,25
2021	0,78	1,95
2020	0,58	2,18
2019	0,43	1,67
2018	-0,65	1,56
2017	0,37	1,86

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

BPF Vlakglas houdt bij het beleggen rekening met mens, milieu, duurzaam ondernemen en hoe bedrijven worden bestuurd en heeft in 2023 besloten om de SFDR-classificatie artikel 6 (niet-duurzaamheid promotend) van de pensioenregeling per 1 januari 2024 aan te passen naar de beter passende artikel 8-classificatie (duurzaamheid promotend). Het fonds heeft de ambitie om beleggingsfondsen met een lage ESG-integratie uit te faseren. Per eind 2023 heeft 94% van de beleggingsfondsen in de portefeuille van BPFV een “artikel 8” classificering.

Prudent Person 2023

Op grond van de Prudent Person-regel in artikel 135 en 136 van de Pensioenwet dient BPFV te beleggen in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden. Sinds 1 januari 2015 moet het pensioenfonds op grond van het nieuwe artikel 13a lid 4 van het Besluit FTK zelf onderbouwen dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan passen binnen de Prudent Person-regel. Bij het opstellen van de onderbouwing is gekeken naar de vormgeving van het beleggings- en risicobeleid, de risicohouding, de veiligheid, liquiditeit, kwaliteit van de beleggingen en bijbehorende risico's, het renteaftdekkings- en derivatenbeleid, diversificatie van beleggingen en de wijze van waarderen.

Het bestuur van BPFV handelt in overeenstemming met het prudent person beginsel conform de artikelen 135 en 136 uit de Pensioenwet en de artikelen 13 en 14 uit het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (FTK). Centraal hierin staat de doelstelling om te beleggen in het belang van de deelnemers. Het bestuur weegt de belangen van haar deelnemers op evenwichtige wijze bij het nemen van besluiten. In de vaststelling van de risicohouding en uitvoering van de ALM- studie wordt expliciet rekening gehouden met verschillende groepen deelnemers. Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen tracht het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Dit komt onder andere tot uiting bij de vaststelling van het strategische beleggingsbeleid, de invulling van dit beleid en de naleving van het vastgelegde risicokader.

De basis voor de risicohouding die het pensioenfonds in 2015 heeft vastgesteld is een drietal uitgangspunten die de sociale partners hebben aangegeven betreffende de kans op kortingen, premiebeleid en verwachte indexatie. De risicohouding komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets. In de eerstvolgende volledige ALM-studie zal de risicohouding geijkt worden aan het te voeren beleggings- en risicobeleid.

Het bestuur houdt in alle redelijkheid rekening met de specifieke verplichtingen van het fonds om tot een zorgvuldige onderbouwing van het beleggingsbeleid te komen. Hiervoor wordt periodiek een ALM-studie uitgevoerd. In de beleidscyclus beleggingen is vastgelegd dat de resultaten van het ALM-beleid worden vertaald in een strategisch beleggingsbeleid en een jaarlijks beleggingsplan. Het bestuur van BPFV keurt deze plannen jaarlijks goed en deze vormen de basis van het beleggingsbeleid.

¹⁾ Het in dit verslag opgenomen percentage bij de performancetoets betreft het 'gecorrigeerde' percentage. Dat wil zeggen dat er – in lijn met het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 - 1,28%-punt opgeteld is bij het ongecorrigeerde percentage.

De invulling van het beleid gebeurt middels externe vermogensbeheerders die periodiek door het bestuur worden geëvalueerd. Bij de vertaalslag (implementatie) naar de daadwerkelijke invulling van het beleggingsbeleid wordt zorgvuldigheid betracht.

Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een complete opzet van het renteafdeckingsbeleid en een brede spreiding over beleggingscategorieën. In samenhang hiermee worden de verschillende beleggingsrisico's geïdentificeerd en op de juiste waarde ingeschat.

De risico's van het pensioenfonds zijn vastgelegd in het Integraal Risico Management (IRM) framework. Jaarlijks worden de risico's en bijbehorende beheersmaatregelen door het bestuur geëvalueerd en geprioriteerd. Bij voorstellen aan het bestuur wordt standaard een risicoparaagraaf toegevoegd. Onder andere de risico's betreffende het gebruik van derivaten, marktliquiditeit en het cash flow risico van het pensioenfonds zijn onderdeel van het IRM-framework. Het bestuur meent deze risico's adequaat te beheersen. In het beleggingsplan wordt ingegaan op de voorwaarden die worden gesteld aan het gebruik van derivaten in de portefeuille en de waardering van beleggingen.

De verantwoording van vermogensbeheerders over het gevoerde beleid en de controleomgeving is uitvoerig. Deze partijen, alsook de adviseurs van het pensioenfonds, leveren op maandbasis meerdere rapportages waarmee verantwoording wordt afgelegd over het gevoerde beleid. Dikwijls wordt naar aanleiding van rapportages actie ondernomen door de diverse beleidscommissies, waarvan de uitkomsten in het bestuur worden besproken.

De governance van het pensioenfonds is op zodanige wijze ingericht dat er voldoende checks en balances aanwezig zijn bij de invulling en monitoring van het beleggingsbeleid.

Het bestuur heeft in 2023 de investment beliefs geactualiseerd. De fundamentele beleggingsbeginselen en visie van het bestuur zijn vastgelegd wat betreft het beleggingsproces, de werking van financiële markten, governance en ESG-beleid. De investment beliefs gelden ook als verantwoording richting de deelnemers en worden daarom ook op de website van het pensioenfonds gepubliceerd.

12. Vooruitblik

In dit hoofdstuk gaan we kort in op enkele gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de balansdatum van dit jaarverslag. Daarnaast een verdere vooruitblik voor 2024.

Gebeurtenissen na de balansdatum

De volgende gebeurtenissen hebben plaatsgevonden na 1 januari 2024:

- Op 21 maart 2024 heeft de heer Nieuwenhuijse zijn bestuurslidmaatschap als vertegenwoordiger van werknemersvereniging de FNV neergelegd. Op 25 maart 2024 hebben de werkgeversverenigingen GBO en VVH de heer Nieuwenhuijse voorgedragen om de vacature in te vullen die is ontstaan door het vertrek van de heer Oude Luttikhuis op 4 maart 2024. De heer Nieuwenhuijse heeft de heer Oude Luttikhuis op 2 mei 2024 opgevolgd.
- Op 28 maart 2024 heeft FNV de heer F. (Eddy) Veltink voorgedragen als vertegenwoordiger van de werknemersvereniging FNV in het bestuur. Het bestuur heeft de heer Veltink op 28 mei 2024 ter toetsing voorgedragen bij DNB. Na goedkeuring van DNB en benoeming door het bestuur zijn er geen vacatures meer open, en het bestuur is voor de komende jaren compleet.
- In het eerste kwartaal van 2024 is een Werkprogramma 2024 opgesteld om nieuw IT-risicomanagement op te zetten. Het doel is om de IT-strategie te herijken en uit te werken, en invulling te geven aan de implementatie van de DORA-wetgeving.
- Op 28 mei 2024 is een review uitgevoerd op een aantal compliance documenten van BPFV (gedragscode, incidentenregeling, klokkenluidersregeling en integriteitsbeleid). Deze documenten zijn nu up-to-date en in overeenstemming zijn met de laatste geldende wet- en regelgeving, Model Gedragscode of Servicedocument van de Pensioenfederatie.

Vooruitblik 2024

Het komende jaar zal vooral in het teken staan van de voorbereiding op de overgang van het fonds naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 juli 2026. De voorbereiding op een nieuwe regeling wordt in 2024 verder geïntensiveerd. In de eerste helft van het jaar vindt overleg plaats met de sociale partners over de vorm en inhoud van de nieuwe regeling. Naar aanleiding van deze nieuwe regeling is het fonds na de zomer van 2023 begonnen met het uitvoeren van een nieuwe ALM-studie. Deze studie wordt naar verwachting in de eerste helft van 2024 afgerond.

De tweede helft van 2024 zal vooral gericht zijn op de uitwerkingen die nodig zijn voor het implementatieplan en het communicatieplan. Het streven is om deze plannen begin 2025 bij de toezichthouders DNB en AFM in te dienen.

13. Bestuur en organisatie

Het bestuur

BPFV kent een paritair samengesteld bestuur dat zich terzijde laat staan door enkele externe partijen: een externe adviserend actuaire, een certificerend actuaire, een externe accountant, een compliance officer, een bestuursbureau en een beleggingsadviseur. BPFV maakt gebruik van diverse bestuurscommissies. BPFV heeft geen personeel in dienst; alle werkzaamheden (pensioenadministratie, -uitbetaling, vermogensbeheer, communicatie, bestuursondersteuning, etc.) zijn uitbesteed.

Het bestuur bestaat uit zeven leden. De werkgeversorganisaties dragen in onderling overleg drie leden voor, die door het bestuur worden benoemd. De werknemersorganisaties dragen ieder één lid voor, voor benoeming door het bestuur. Het lid namens pensioengerechtigden wordt benoemd door het bestuur op voordracht van de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan. De voorzitter is een onafhankelijk bestuurslid zonder stemrecht en wordt benoemd door het bestuur.

De samenstelling van het bestuur per 31 december 2023 is als volgt:

Benoemd als onafhankelijk voorzitter:

Leden		Vanaf	Tot	
De heer Jeppe Machielsens (1960) ¹⁾	voorzitter	08-12-2023	08-12-2027	Onafhankelijk

Benoemd als bestuurslid namens werkgeversorganisaties:

Leden		Vanaf	Tot	Organisatie
De heer Herbert Oude Luttikhuis (1964)	secretaris	04-03-2020	04-03-2024	VVH en GBO
De heer Michel Iglesias del Sol (1975) ²⁾	bestuurslid	01-08-2023	01-08-2027	GBO
De heer Diede Panneman (1968)	bestuurslid	11-04-2023	11-04-2027	EPV, Dutch-Man en Hiswa-Recron

Benoemd als bestuurslid namens werknemersorganisaties:

Leden		Vanaf	Tot	Organisatie
De heer Hugo Nieuwenhuijse (1980)	plv. secretaris	13-01-2021	13-01-2025	FNV
Vacature ³⁾	bestuurslid	–	–	CNV Vakmensen

Benoemd als bestuurslid namens pensioengerechtigden

Leden		Vanaf	Tot	Organisatie
Mevrouw Eveline Megchelse (1970) ⁴⁾	bestuurslid	18-12-2023	18-12-2027	Pensioengerechtigden

1) Op 1 december 2023 eindigde de zittingstermijn van de heer John Westerbrink als voorzitter ad-interim. De heer Machielsens heeft hem op 8 december 2023 als onafhankelijk voorzitter opgevolgd.

2) De zittingstermijn van de heer Joost Borm als vertegenwoordiger van de werkgevers (GBO) in het bestuur liep op 8 mei 2023 af. Als opvolger van de heer Borm droeg de werkgeversvereniging Bouwend Nederland Vakgroep Glas de heer Iglesias del Sol voor. Op 1 augustus 2023 werd de heer Iglesias del Sol benoemd.

3) Na een langdurige ziekte legde de heer Harm Roeten zijn functie als vertegenwoordiger van deelnemers neer op 13 september 2023. Op 20 december 2023 droeg de werknemersvereniging CNV Vakmensen mevrouw Cor-Hilde Van Beijeren Bergen en Henegouwen voor. Het bestuur benoemde haar tot opvolger van de heer Roeten en vertegenwoordiger van deelnemers. Zij is op 7 maart 2024 officieel benoemd als opvolger van de heer Roeten en als vertegenwoordiger van deelnemers.

4) De zittingstermijn van mevrouw Lettie Kleijer als vertegenwoordiger van pensioengerechtigden liep op 29 oktober 2023 af. Mevrouw Megchelse volgde mevrouw Lettie Kleijer op en vertegenwoordigt de pensioengerechtigden in het bestuur. Haar benoeming vond plaats op 18 december 2023.

Bestuur en dagelijkse leiding

Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het bedrijfstakpensioenfonds, alsmede overeenkomstig de vastlegging in de ABTN. Het bestuur vertegenwoordigt het bedrijfstakpensioenfonds en draagt de (eind-) verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de pensioenregelingen en het daartoe behorende pensioen-, risicomanagement-, beleggings- en communicatiebeleid. Besluiten worden genomen bij volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.

Het bestuur heeft tijdens het boekjaar 2023 veertienmaal regulier vergaderd. Daarnaast heeft het bestuur diverse malen in verschillende gremia overlegd.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds bestaat uit de onafhankelijk voorzitter, de secretaris van het bestuur en de plaatsvervangend secretaris van het bestuur. De functies van secretaris en plaatsvervangend secretaris worden telkenjare afwisselend vervuld door werkgeversleden, respectievelijk werknemersleden. Het dagelijks bestuur doet voorbereidend werk in diverse algemene kwesties waarover het bestuur een besluit moet nemen. Het dagelijks bestuur heeft daarnaast de volgende taken/bevoegdheden:

- ter voorbereiding van de bestuursvergadering de agenda van deze vergadering bespreken en opstellen;
- de dagelijkse gang van zaken bespreken;
- het bepalen van het dagelijks beleid van het pensioenfonds, met inachtneming van het door het bestuur vastgestelde beleid;
- voorbereiden van bestuurlijke besluitvorming inzake de missie, visie en strategie van het pensioenfonds, het beloningsbeleid, de organisatie van het pensioenfonds, waaronder begrepen:
 - het diversiteitsbeleid;
 - het integriteitsbeleid en de gedragscode;
 - de klokkenluiders- en incidentenregeling;
 - compliance-maatregelen op het gebied van de governance van het pensioenfonds.
- het vooraf goedkeuren van te laten verrichten aanvullende werkzaamheden door de pensioenuitvoeringsorganisatie, actuaris, onafhankelijke accountant of anderen;
- het fiatteren van facturen gericht aan het pensioenfonds, waarbij betaling plaatsvindt indien tenminste twee leden van het bestuur/voorzittersoverleg akkoord hebben gegeven.

De voorzitters brengen advies uit aan het bestuur. Het bestuur neemt de beslissingen over het beleid. Daarnaast zorgt het dagelijks bestuur ervoor dat alle ondernemingen die vallen onder de werkingssfeer van BPFV benaderd worden om zich aan te sluiten bij het fonds.

Samenstelling dagelijks bestuur per 31 december 2023:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Jeppe Machielsen	Onafhankelijk
De heer Herbert Oude Luttikhuis	VVH en GBO
De heer Hugo Nieuwenhuijse	FNV

Het dagelijks bestuur is in 2023 elfmaal bijeengekomen.

BPFV kent diverse bestuurlijke commissies. Deze zijn waar mogelijk paritair samengesteld.

Beleggingsadviescommissie (BAC)

De beleggingsadviescommissie adviseert en ondersteunt het bestuur van het pensioenfonds bij het financiële management. De commissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur bij bestuursbesluiten op het terrein van vermogensbeheer, monitort en bewaakt het beleid en periodieke evaluatie van de beleggingscyclus, het raamwerk voor het beleggingsbeleid. De BAC

houdt toezicht en rapporteert over de juiste implementatie en uitvoering door de uitvoerders van het door het bestuur vastgestelde beleggingsbeleid. De BAC bereidt voor het bestuur besluiten voor over strategische beleggingen en wijzigingen op het gebied van vermogensbeheer. De commissie houdt toezicht op het integraal balansmanagement en het vermogensbeheer. In dat kader beoordeelt zij de betreffende rapportages en worden vergaderingen voorbereid. De commissie laat zich in de vergadering bijstaan door Montae & Partners als externe beleggingsbeleidsadviseur. De externe beleggingsbeleidsadviseur adviseert de BAC en het bestuur over beleggingsonderwerpen en zorgt mede voor de countervailing power van het pensioenfonds richting de fiduciair beheerder en andere uitbestedingspartijen die betrokken zijn bij het vermogensbeheer. De BAC-adviseur voert samen met de voorzitter van de BAC de regie over de agenda van de commissie. De adviseur bereidt de vergaderingen voor door het uitzetten van acties en het beoordelen van en het waar nodig geven van countervailing power op de aangeleverde vergaderstukken.

Samenstelling BAC per 31 december 2023:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Hugo Nieuwenhuijse (voorzitter)	FNV
De heer Michel Iglesias del Sol	GBO

De heer Janwillem Engel (Montae & Partners) was in 2023 extern adviseur van de BAC. De BAC heeft in 2023 zesmaal vergaderd. De BAC brengt na elke vergadering verslag en advies uit aan het bestuur. Het bestuur neemt de beslissingen over het beleggingsbeleid.

Pensioen- en communicatiecommissie

Doel van de commissie is om de communicatie en informatieverstrekking aan de aangesloten werkgevers en deelnemers van BPFV op een duidelijk en begrijpelijk niveau te verzorgen. De pensioen- en communicatiecommissie heeft taken met betrekking tot communicatiebeleid, pensioenuitvoering en rapportage inzake het uitbestedingsbeleid, deelnemersdossiers, IT- en beveiligingsbeleid en wijzigingen pensioenregeling:

- De commissie draagt zorg voor een adequaat communicatiebeleid en bespreekt onder meer het strategisch communicatiebeleid, het communicatiejaarplan, de communicatiebegroting en de nieuwsbrieven. De commissie wordt op het gebied van communicatie ondersteund door een communicatieadviseur van AZL.
- De commissie adviseert het bestuur over het pensioenbeleid en uitbestedingsbeleid, waaronder:
 - het premie-, indexerings-, kortings- en herstelbeleid;
 - de risicohouding;
 - de ABTN, pensioen- en uitvoeringsreglementen;
 - het uitbestedingsbeleid aangaande pensioenbeheer;
- Op het vlak van compliance maatregelen gericht op de implementatie, handhaving en naleving van wet- en regelgeving op bovenstaande gebieden.

De pensioen- en communicatiecommissie draagt zorg voor het 1e lijnsrisicomanagement aangaande de taken die de commissie betreffen door middel van frequente monitoring van (niet-) financiële risico's en invulling van de risicoparagraaf bij advies- en besluitvormingsstukken.

De commissie brengt verslag en advies uit aan het bestuur.

Samenstelling Pensioen- en communicatiecommissie per 31 december 2023:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Diede Panneman (voorzitter)	EPV, Dutch-Man en Hiswa-Recron
De heer Herbert Oude Luttikhuis	VVH en GBO
Vacature	CNV Vakmensen

De Pensioen- en communicatiecommissie is in 2023 achtmaal bijeengekomen.

Jaarwerkcommissie

De jaarwerkcommissie vergadert zo vaak als nodig, maar ten minste twee keer per jaar. De commissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:

- Het begeleiden van het jaarwerkproces.
- Het bewaken dat het jaarwerkproces goed en tijdig verloopt.
- De jaarwerkcommissie draagt zorg voor de periodieke evaluatie van het functioneren van de externe accountant; en de certificerend actuaaris en rapporteert daarover aan het bestuur.
- Verder behoren tot de taak van de commissie alle andere taken die haar door het bestuur worden opgedragen.

De commissie brengt verslag en advies uit aan het bestuur.

Samenstelling Jaarwerkcommissie per 31 december 2023:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Jeppe Machielsen	Onafhankelijk
De heer Herbert Oude Luttikhuis (voorzitter)	GBO

De Jaarwerkcommissie is in 2023 driemaal bijeengekomen.

Naast commissies formeert BPFV ook regelmatig werkgroepen (tijdelijke projectmatige overlegvormen) die zich buigen over specifieke thema's. De volgende werkgroepen zijn actief geweest gedurende 2023:

Projectgroep WTP

Om goed voorbereid te zijn op het nieuwe pensioenstelsel heeft het bestuur met ingang van 2022 een projectgroep WTP ingesteld om de transitie naar het nieuwe stelsel projectmatig op te pakken. Het bestuur richt zich net zoals in 2023 ook in 2024 volledig op de benodigde aanpassingen voor het pensioenfonds en de pensioenregeling in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Aanpassingen aan regelgeving (transitie-ftk) en het invaren van bestaande rechten in het nieuwe stelsel maken dat de risicobereidheid verandert. In dit proces worden de sociale partners en de raad van toezicht alsmede het verantwoordingsorgaan betrokken.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur ten aanzien van het uitgevoerde beleid en beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het Verantwoordingsorgaan een wettelijk adviesrecht ten aanzien van een aantal onderwerpen. In dat verband heeft het bestuur gedurende het boekjaar 2023 een advies aan het Verantwoordingsorgaan gevraagd inzake de samenstelling van de premie voor 2024, de wijziging van het klachten- en geschillenreglement en het beloningsbeleid. Het Verantwoordingsorgaan heeft op alle onderwerpen positief advies uitgebracht.

Samenstelling Verantwoordingsorgaan per 31 december 2023:

<i>Leden</i>	<i>Functie</i>	<i>Vanaf</i>	<i>tot</i>	<i>Namens</i>
De heer Arthur Pastor (1963)	voorzitter	05-09-2022	05-09-2026	Werkgevers
De heer Jan Wouter van Beers (1955)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Deelnemers
De heer Ger Hawinkels (1952)	lid	01-07-2020	01-07-2024	Pensioengerechtigden
De heer Hans Beekhuis (1955)	secretaris	20-03-2023	20-03-2027	Werkgevers
De heer Herman ten Klooster (1951)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Pensioengerechtigden
De heer Tymen Grovenstein (1943)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Pensioengerechtigden
De heer Ruud van Beek (1963)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Deelnemers

Het Verantwoordingsorgaan heeft in 2023 tienmaal vergaderd, waarvan tweemaal met het bestuur en tweemaal met de RvT. Naast deze vergaderingen zijn er verschillende contactmomenten geweest in het kader van mediation, gezamenlijke evaluatie en kennissessies rondom WTP.

Raad van Toezicht

Dit intern orgaan heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De Raad van Toezicht onderhoudt een actieve dialoog met het bestuur en ziet specifiek toe op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De Raad van Toezicht legt verantwoording af over de uitvoering van haar taken aan het Verantwoordingsorgaan. De Raad van Toezicht betreft in haar toezicht de naleving door het fonds van normen in de Code Pensioenfondsen. Het bestuur heeft de Raad van Toezicht verzocht om goedkeuring met betrekking tot het beloningsbeleid en goedkeuring van diverse functieprofielen die voortvloeiden uit verschillende vacatures binnen het bestuur in 2023. De Raad van Toezicht heeft de gevraagde goedkeuring gegeven.

Samenstelling Raad van Toezicht gedurende 2023:

<i>Leden</i>	<i>Functie</i>	<i>Vanaf</i>	<i>tot</i>
De heer Christiaan Tromp (1958)	lid	25-02-2022	01-01-2026
De heer Jan Herder (1956)	lid	25-02-2022	01-01-2025
Mevrouw Emilie Schols-van Oppen (1948)	voorzitter	02-06-2023	01-05-2027

Sinds 2 juni 2023 is mevrouw Schols-van Oppen benoemd en vervult de rol van de RvT-voorzitter. De Raad van Toezicht heeft in 2023 zevenmaal vergaderd. Bovendien heeft de Raad van Toezicht nog enkele malen vergaderd met (een delegatie van) het bestuur en het Verantwoordingsorgaan.

Sleutelfunctiehouders

Het fonds heeft in haar organisatie de volgende sleutelfuncties ingebed: de actuariële functie, de interne auditfunctie en de risicobeheerfunctie. Het bestuur zorgt ervoor dat voor elk van deze sleutelfuncties een houder wordt aangewezen en dat elke sleutelfunctiehouder zijn functie op een objectieve, eerlijke en onafhankelijke manier kan uitoefenen. Het bestuur heeft een reglement vastgesteld waarin het onder meer beschrijft aan welke eisen de sleutelfunctiehouders dienen te voldoen, wat hun taken en bevoegdheden zijn en wie de sleutelfuncties uitoefenen.

Het bestuur van BPFV heeft in 2019 de heer Jan Tol (Triple A) als sleutelfunctiehouder Actuariel benoemd en de heer Floris van Rijn (WTW) als sleutelfunctiehouder Risicobeheer (per 10 januari 2023). WTW fungeert als vervuller van de sleutelfunctie Risicobeheer. In 2022 is mevrouw Jennifer van Eekelen (EY) benoemd als sleutelfunctiehouder Interne Audit. EY fungeert als vervuller van de sleutelfunctie Interne Audit.

Uitbestedingsbeleid BPFV

BPFV heeft werkzaamheden uitbesteed aan derden. De Pensioenwet stelt specifieke eisen aan het uitbestedingsbeleid van pensioenfondsen. Zo moet het pensioenfonds ervoor zorgen dat de organisatie waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed de wettelijke regels, die van toepassing zijn op het pensioenfonds, naleeft. Aan uitbesteding is een aantal risico's verbonden. Het bestuur heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van die risico's. Centraal in het uitbestedingsbeleid van BPFV staat dat uitbesteding weliswaar de plaats van uitvoering van werkzaamheden verlegt of dat gebruik wordt gemaakt van andere natuurlijke en/of rechtspersonen of processen c.q. systemen, maar niet de bestuurlijke verantwoordelijkheid daarvoor.

Het bestuur toetst regelmatig of de manier waarop de uitbesteede activiteiten of processen worden uitgevoerd in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Het bestuur doet dit onder andere door:

- De uitbestedingspartij te laten rapporteren over de stand van zaken m.b.t. de aanbevolen verbeteringen in de ISAE 3402 type II-verklaring, of een daarmee vergelijkbare verklaring en de werking van de processen;
- Maand- en kwartaalrapportages (SLA-rapportages) van de uitbestedingspartijen te bestuderen en te bespreken;
- Desgewenst periodieke audits te laten uitvoeren bij de uitbestedingspartij;
- Periodiek overleg en evaluatiegesprekken met de uitbestedingspartijen;
- Niet-financiële Risico-rapportages;
- Informatie over aanvullende assurance AZL Assurance Diensten.

Het bestuur evalueert periodiek of de uitbestedingsrelatie nog aan de gestelde eisen voldoet. Het bijstellen of beëindigen van de uitbestedingsrelatie kan hiervan het gevolg zijn.

Uitvoering pensioen-, werkgevers- en financiële administratie

De pensioenadministratie wordt volledig uitgevoerd door AZL te Heerlen. Als administrateur voor het fonds draagt AZL in Heerlen zorg voor:

- de pensioen- en deelnemersadministratie;
- de financiële administratie;
- de jaarverslaglegging;
- de werkgeversadministratie (handhaving, (verplichte en vrijwillige) aansluitingen);
- communicatie-advies.

Vermogensbeheerder

De externe vermogensbeheerder is:

<i>Naam</i>	<i>Gevestigd</i>	<i>Vanaf</i>
GSAM	Den Haag	januari 2019

De vermogensbeheerders is verantwoordelijk voor de selectie en timing van de transacties in de door hun beheerde portefeuilles binnen de geldende mandaten.

Bestuursondersteuning

De (externe) bestuursondersteuning werd verzorgd door Montae & Partners te Rijswijk.

Compliance officer

De compliance-werkzaamheden worden uitgevoerd door Compliance-i-Consultancy (CiC). Vanuit die functie is CiC verantwoordelijk voor de uitoefening van het toezicht op compliance en integriteit inclusief de naleving van de Gedragscode. De externe compliance officer voor BPFV is mevrouw Natascha Westen. Mevrouw Westen neemt namens het fonds tevens de taak van Privacy Officer op zich.

Adviserend actuaris en waarmerkend actuaris

De heer Rob Schilder van Willis Towers Watson te Amsterdam is de adviserend actuaris van BPFV. De adviserend actuaris adviseert het bestuur onder meer over de financiële opzet van het fonds en het premieniveau van de pensioenregeling. De adviserend actuaris is in bestuursvergaderingen aanwezig geweest waarin zijn adviezen werden besproken. Het ging daarbij onder meer over het vaststellen van de premies, ervaringssterfte, de herziening van de flexfactoren en de (aanvangs-)haalbaarheidstoets.

Als waarmerkend actuaris treedt de heer Jan Tol van Triple A op. De waarmerkend actuaris toetst onder andere jaarlijks de mate waarin de verplichtingen van het fonds door aanwezig vermogen worden afgedekt.

Onafhankelijke accountant

Het bestuur heeft de heer Henk van der Rijst van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Amsterdam als onafhankelijke accountant benoemd. De onafhankelijke accountant controleert de jaarrekening, de verslagstaten en rapporteert jaarlijks zijn bevindingen aan het bestuur. Daarnaast adviseert PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. te Amsterdam het bestuur inzake de BTW- en belastingzaken.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

BPFV heeft een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten voor bestuurders en interne toezichthouders bij verzekeraar Zurich.

Herverzekeraar TNP

ElipsLife is de herverzekeraar van het Tijdelijk Nabestaanden Pensioen (TNP) op risicobasis in de pensioenregeling, alsmede van het daaraan gekoppelde arbeidsongeschiktheidsrisico.

Vastgesteld te Heerlen, 21 juni 2024.

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas,
de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Jeppe Machielsen

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer Diede Panneman

Mevrouw Eveline Megchelse

De heer Michel Iglesias del Sol

Mevrouw Cor-Hilde Van Beijeren Bergen en Henegouwen

Vacature

14. Verslag van de Raad van Toezicht over het jaar 2023

De raad kreeg in het verslagjaar een nieuwe samenstelling door de toetreding van een nieuwe voorzitter. In het tweede kwartaal van het verslagjaar heeft de raad – na overleg met verantwoordingsorgaan – een toezichtvisie opgesteld alsmede een toezicht plan voor het lopende jaar. Dit verslag bevat de bevindingen van de raad over het jaar 2023. Voorafgaand aan de bevindingen geeft de raad zijn toezichtvisie en werkwijze weer.

Toeichtvisie

De zorg voor het pensioen van de deelnemer is leidend voor de werkzaamheden van de RvT. Het meerjarig doel van de raad is een positieve bijdrage te leveren aan het realiseren van de doelstellingen van het fonds. De raad hanteert bij zijn toezichthoudende taak een fonds specifiek normenkader met betrekking tot de aandachtsgebieden van de raad. Dit normenkader is vooraf besproken met verantwoordingsorgaan en gedeeld met het bestuur. Het normenkader maakt deel uit van de toezichtvisie.

Werkwijze

De raad werkt op basis van een vooraf vastgesteld toezichtplan, en tracht zijn doel te bereiken door regelmatig intensief van gedachten te wisselen met het bestuur en het verantwoordingsorgaan. Een open dialoog met het bestuur vindt de raad onmisbaar om zijn toezichthoudende en raadgevende taak te kunnen uitoefenen.

De raad heeft toegang tot en neemt kennis van alle bestuursstukken en -notulen. Om daarnaast voldoende op de hoogte te zijn van de gang van zaken binnen het fonds, heeft regelmatig een voorzittersoverleg plaatsgevonden en zijn leden van de raad met regelmaat toebeoordeeld geweest bij een vergadering van het bestuur of van een commissie. Tevens heeft overleg plaatsgevonden met het verantwoordingsorgaan en is gesproken met sleutelfunctiehouders.

De leden van de raad besteden tijd en aandacht aan het verbeteren en bijhouden van hun eigen relevante kennis en vaardigheden. De raad heeft zijn werkwijze en werkzaamheden aan het einde van het verslagjaar geëvalueerd en besproken met het VO.

De raad betreft de Code Pensioenfondsen bij zijn werkzaamheden.

Oordeel van de raad

De algehele conclusie van de raad is dat Pensioenfonds Vlakglas zorgvuldig en toegewijd wordt bestuurd. Na de mediation die aan het begin van het jaar plaatsvond was er – mede door de continue inzet van de interim-voorzitter John Westenbrink – sprake van een goede samenwerking tussen het bestuur en de overige gremia. De raad is hier John zeer erkentelijk voor.

Algemeen beleid

Het bestuur heeft op deskundige wijze uitvoering gegeven aan de pensioenregeling. Het beleid en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen zijn over het algemeen voldoende kenbaar gemaakt. Om vorm te geven aan de beleids- en verantwoordingscyclus is door het fonds een lijst vervaardigd waarin niet alleen de aanbevelingen/adviezen van de raad maar ook de aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan, de accountant en de actuaire zijn opgenomen. De raad is daarmee in staat de opvolging van aanbevelingen te beoordeelen.

Toekomst pensioenstelsel

Het bestuur is het project WTP in 2022 gestart met een projectplan, een stuurgroep en een projectgroep. Het projectplan is in 2023 verder verfijnd maar nog niet in detail uitgewerkt. De sociale partners hebben nog geen formele keuze gemaakt voor het soort contract. De sociale partners worden in en buiten de stuurgroep van informatie voorzien door het bestuur, o.a. door middel van uitleg over een mogelijke nieuwe regeling ('vertrekvariant'). Het bestuur bereidt besluitvorming omtrent de uiteindelijke opdrachtaanvaarding voor door middel van denklijnen en voorgenomen besluiten per onderwerp en kwantitatieve en kwalitatieve analyses van scenario's. Parallel daaraan is gestart met het project Datakwaliteit, met ondersteuning door een externe partij.

De beoogde transitiedatum was 1 januari 2026. In december ontving het bestuur van uitvoerder AZL een nieuwe versie van de migratiekalender, waarbij Pensioenfonds Vlagglas op grond van de migratiecapaciteit bij AZL per 1 juli 2026 is opgenomen. Het bestuur beraadt zich over dit voorgestelde wijziging van de invaardatum.

De raad wordt actief meegenomen in het proces door regelmatig overleg met het bestuur, het voorzittersoverleg, hei- en kennissessies, en heeft toegang tot het bestuurdersportaal. Ook schuift er regelmatig iemand van de raad aan als toehoorder in de projectgroep en bij de commissies. Daarbij is er voldoende mogelijkheid tot het stellen van vragen. De sleutelfuncties zijn eveneens betrokken bij het WTP-project, hun onderlinge contact zal verder worden geïntensiveerd in 2024 door middel van regelmatig sleutelfunctie overleg.

De sleutelfuncties Risicobeheer en Actuarieel verschaffen risico opinies bij (voorgenomen) WTP gerelateerde besluiten. De sleutelfunctie Internal Audit is iets meer op afstand betrokken. De raad vraagt aandacht voor het maken van een overzichtsplanning van de onderdelen in de WTP planning waar de verschillende sleutelfuncties een rol moeten en willen spelen, en afstemming hierover door de sleutelfuncties met de projectmanager.

De raad volgt de besluitvorming tijdens het transitieproces nauwgezet, heeft nog geen formele goedkeuringsbesluiten hoeven nemen in 2023, en vervult een klankbordrol richting het bestuur.

Advies:

De raad adviseert het fonds een planning in de tijd te maken voor de WTP mijlpalen, met daarbij per mijlplan de rol van de verschillende sleutelfunctiehouders (zowel in oordeel- als in besluitvormingsfase).

Governance

De governance en dan specifiek de samenwerking tussen de organen, was een zorgenkindje aan het begin van het verslagjaar. Door mediation en het vervaardigen van een 'root cause analysis', zijn de verhoudingen genormaliseerd en is meer inzicht verkregen in de onderlinge dynamiek. De interim-voorzitter zorgde ervoor dat de afspraken, zoals overeengekomen in de mediation, werden en worden nageleefd. De raad is verheugd dat op een betere en inhoudelijker manier kan worden samengewerkt.

Het verslagjaar werd, met betrekking tot governance, ook gekenmerkt door een groot aantal wijzigingen in de samenstelling van het bestuur. Het nam (en neemt) teveel tijd vacatures in te vullen. Helaas was het bestuur gedurende een groot deel van het jaar feitelijk incompleet. De raad is verheugd dat het bestuur bij de invulling van de vacatures serieus werk maakt van diversiteit. De raad heeft bij het bestuur aandacht gevraagd voor de te volgen procedure bij de vervulling van een zetel namens pensioengerechtigden. De raad is blij dat het bestuur ultimo 2023 op volle sterkte is. Gelijktijdig vraagt de raad aandacht voor de successieplanning. Het grote aantal wisselingen in het bestuur in het verslagjaar leidt er immers – zonder nader beleid – toe dat er in 2027 een fors aantal vacatures ontstaat.

De raad ondersteunt het plan van het bestuur om – gedurende het WTP-traject - voor alle gremia uit te gaan van een grotere werkdruk en specifiek met betrekking tot het verantwoordingsorgaan in te zetten op gerichte opleiding.

De informatievoorziening naar de raad toe werd gedurende het verslagjaar enigszins verbeterd. Niettemin is de informatievoorziening (met inbegrip van de structurering van de informatie) nog niet op het gewenste niveau.

Adviezen:

De raad adviseert het fonds bij komende vacatures (ook indien sprake mocht zijn van een wens tot herbenoeming) tijdig een profielschets te vervaardigen, zodat ook tijdig een voordracht kan worden gedaan c.q. een verkiezing kan worden gehouden

De raad acht het noodzakelijk dat alle fondsinformatie gestructureerd aangeboden wordt.

Financiële ontwikkeling

De onzekerheid in de wereld is de laatste jaren aanzienlijk gestegen door de toegenomen geopolitieke risico's, de gevolgen van de diverse oorlogen (Oekraïne en Gaza), de gestegen inflatie, de volatiliteit van de rente en de bezorgdheid over de gevolgen van de klimaatveranderingen. Mede hierdoor is de aandacht van het bestuur voor het financieel beleid van cruciaal belang.

In het verslagjaar heeft het bestuur volop aandacht gegeven aan het financieel beleid. Het eerste halfjaar kenmerkte zich door, onder andere, stijgende markttrentes. Hierdoor nam de waarde van de verplichtingen af. In het tweede halfjaar was de rente stabiel tot iets lager. Het gevolgde beleid is voldoende robuust gebleken voor deze marktbevingen. De beleidsdekkingsgraad is gedurende het jaar 2023 gestegen van 108,4% naar 115,4%. Ook in reële termen is de dekkingsgraad gestegen en wel van 59,6% naar 66,8% eind 2023.

De financiële situatie van het fonds was dusdanig dat het fonds, net zoals vorig jaar, in de gelegenheid was om een bescheiden toeslag te verlenen van 0.5% voor de actieven conform het reguliere indexatiebeleid. Vanwege dit beleid was er geen toeslag voor de inactieven omdat de CPI maatstaf negatief was. Bij gebruikmaking van de AMVB met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 zouden inactieven evenwel een hogere toeslag kunnen krijgen.

De PCC heeft het bestuur geadviseerd hiervan geen gebruik te maken vanwege zwaarwegende uitvoeringstechnische redenen. Het bestuur heeft het advies van de PCC opgevolgd.

De raad heeft niet kunnen constateren dat het bestuur aandacht heeft besteed aan de mogelijke onevenwichtigheid van dit besluit.

Risicomanagement

Het fonds heeft een adequaat IRM beleid, waarin risicostrategie, IRM-governance en het IRM proces zijn beschreven. In een bijlage zijn voor de niet financiële risico's de proces stappen nader uitgewerkt inclusief de methodiek voor de risicoanalyse, de risicohouding, en zijn de assessment uitkomsten van bruto naar netto, inclusief de door de eerste lijn uit te voeren beheersmaatregelen opgenomen.

Tot 2023 vervulde een bestuurder de rol van sleutelfunctiehouder Risicobeheer (SFH RB), in januari 2023 is conform de gewijzigde governance een externe sleutelfunctiehouder benoemd. De SFH RB heeft in 2023 stappen gezet om de implementatie van het IRM beleid nader in te vullen, en rapporteert eenmaal per kwartaal o.a. zijn oordeel over de status en de aandachtspunten per risicogebied. Voorts is de SFH RB aangesloten bij belangrijke besluitvormingsprocessen in het bestuur en geeft daarbij risico opinies af die door het bestuur worden betrokken bij voorgenomen besluiten.

In het IRM Jaarplan 2024 worden acties voorzien om de implementatie van het risicobeheer, en daarmee het IRM volwassenheidsniveau, op een hoger niveau te brengen. De raad monitort dit proces.

Mede naar aanleiding van de DORA wetgeving (waaraan in januari 2025 moet worden voldaan) en de nieuwe DNB Good Practice Informatiebeveiliging 2023, is er aandacht van het bestuur voor de noodzaak van het op een hoger niveau brengen van de beheersing van IT- en Cyber-risico's. Voor de realisatie hiervan wordt externe ondersteuning ingezet.

De sleutelfunctie Internal Audit (SFH IA) was in 2023 nog in ontwikkeling. Er is één audit uitgevoerd, i.c. naar de inrichting en de governance omtrent het waarborgen van datakwaliteit ('stay clean'), waaruit aanbevelingen zijn gekomen met betrekking tot de samenwerking tussen het fonds en AZL aangaande de opvolging (herstelacties) van datakwaliteit bevindingen van een door het fonds ingeschakelde derde partij op basis van data-analyses. Het bestuur heeft hier adequaat actie op ondernomen.

De SFH IA heeft aangegeven vanaf 2024 periodiek rapporteren over de voortgang van de uitvoering van het auditplan en eventuele observaties met betrekking tot het functioneren van de 1ste en 2de lijn.

Advies:

De raad beveelt aan om in het kwartaalrapport meer aandacht te besteden aan WTP-gerelateerde en (andere) strategische risico's.

Vermogensbeheer

Het doet de raad genoegen om te constateren dat het vermogensbeheer bij het fonds efficiënt georganiseerd is. Er is een duidelijke structuur met betrekking tot de uitvoering van het vermogensbeheer met betrekking tot de fiduciair, de vermogensbeheerders,

de beleggingsadviescommissie en uiteindelijk het bestuur. Met de fiduciair zijn helder afspraken en tijdslijnen besproken opdat de uitvoering van het beleggingsbeleid en beleggingsplan goed verloopt. Zo heeft de raad kunnen constateren dat de herijking van het beleggingsplan en daarmee de strategische asset allocatie voor het jaar 2024 tijdig ingang is gezet. Daarnaast is er aandacht besteed aan de beleggingsonderwerpen die in het jaar 2024 aan de orde dienen te komen.

Een ander belangrijk aspect van het vermogensbeheer is het financiële risicomanagement. Zo is er in de beleggingsadviescommissie aandacht besteed aan een mogelijke bescherming van de dekkingsgraad bij de transitiedatum naar het nieuwe pensioenstelsel onder de wet toekomst pensioen.

Advies:

Indien het bestuur in de nabije toekomst positief gaat besluiten over een dergelijke bescherming is het aan te bevelen om vooraf te toetsen of de investement beliefs, het beleggingsbeleid en beleggingsplan het gebruik van beschermingsinstrumenten toestaan. Daarnaast is het aan te bevelen om bij deze afweging aandacht te besteden aan de complexiteit en uitlegbaarheid van de te gebruiken instrumenten.

Evenwichtige belangenafweging

In de voorlegger bij te nemen besluiten is evenwichtige belangenafweging een vast aandachtspunt. Uit de notulen is evenwel niet altijd goed op te maken of – indien van toepassing – belangen inderdaad evenwichtig zijn afgewogen. De raad zal hier komend jaar dus speciaal op letten. Met betrekking tot de transitie heeft het bestuur in het verslagjaar nog geen evenwichtskader opgesteld, maar is hier wel mee gestart (beeldvormings- en oordeelsvormingsfase).

Advies:

De raad adviseert het fonds over een evenwichtskader in het kader van de WTP in overleg te treden met het verantwoordingsorgaan, alvorens dit kader vast te stellen.

Communicatie

De doelstelling van communicatie is blijkens het jaarplan in de eerste plaats het creëren van een positief beeld van het fonds zowel bij de deelnemer als bij de werkgevers. Daarnaast is de doelstelling dat deelnemers weten wat hen te wachten staat en, waar nodig, in staat zijn actie te ondernemen. Het fonds tracht de doelstellingen te bereiken door middel van een groot aantal gerichte acties.

Uit het plan wordt nog niet duidelijk of en hoe wordt gemeten of een actie tot het gewenste resultaat leidt. De raad zal hier aandacht voor hebben.

Het fonds is zich bewust van de verantwoordelijkheid met betrekking tot keuzebegeleiding. Het fonds heeft een risicopreferentie onderzoek uitgevoerd en de resultaten daarvan helder gecommuniceerd via de site. Het fonds verschaft betrekkelijk summiere informatie richting deelnemers over het nieuwe pensioenstelsel. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de site [Pensioenduidelijkheid.nl](https://pensioenduidelijkheid.nl).

Adviezen:

Het verdient met nadruk aanbeveling te toetsen of de informatie van de site pensioenduidelijkheid.nl aansluit bij de informatiebehoefte van de deelnemer.

De raad adviseert het fonds inspanningen te blijven verrichten om draagvlak te creëren voor de transitie.

Uitbesteding

De beheersing van de uitbestede activiteiten is in opzet vormgegeven in het uitbestedingsbeleid. De raad heeft geconstateerd dat de opvolging van dit beleid door het bestuur ten opzichte van 2022 is verbeterd. Dit bleek o.a. uit de gevolgde procedure bij het overgaan naar een andere uitbestedingspartij voor bestuursondersteuning. Het bestuur ontvangt van de uitbestede partijen een groot aantal rapportages, waaronder de ISAE 3402 verklaringen, die beoordeeld worden door de commissies en die waar nodig leiden tot acties richting de uitbestedingspartijen. In oktober 2023 zijn alle relevante uitbestedingspartijen geëvalueerd door het bestuur. De uitvoering van het uitbestedingsproces door de 1ste lijn wordt gemonitord door de SFH RB.

Goedkeuring besluit vaststelling bestuursverslag en jaarrekening

Met dit verslag rapporteert de RvT aan het bestuur en legt verantwoording af aan het VO. De RvT heeft tijdens het technisch overleg van 30 mei gesproken met de externe accountant, de uitvoerend en de certificerend actuaris over het concept jaarverslag 2023. Mede op basis hiervan heeft de RvT op 21 juni 2024 goedkeuring verleend aan het besluit tot vaststelling door het bestuur van de jaarrekening en het bestuursverslag 2023.

Tot slot

De RvT dankt het bestuur en het verantwoordingsorgaan voor de samenwerking gedurende het jaar 2023.

21 juni 2024

Raad van Toezicht:

Jan Herder

Emilie Schols

Christiaan Tromp

15. Reactie bestuur op verslag Raad van Toezicht over het jaar 2023

Het bestuur heeft met interesse kennisgenomen van de bevindingen van de RvT in het verslag over 2023. Vanaf 2 juni 2023 is Emilie Schols-van Oppen als nieuwe voorzitter van de RvT aangetreden, zodat er weer van een volledige bezetting sprake was.

Hieronder gaat het bestuur nader in op enkele onderdelen van het verslag.

Governance

In 2023 vonden er intensieve en constructieve overleggen plaats tussen het bestuur, de RvT en het VO. Deze gesprekken hebben positief bijgedragen aan de verbetering van de relatie tussen de organen binnen het fonds. Het jaar 2023 werd, met behulp van externe begeleiding, afgesloten met een zelfevaluatie van de samenwerking tussen het bestuur, de RvT en het VO. Om de informatievoorziening naar alle gremia te verbeteren, heeft het fonds naast de bestaande digitale vergaderomgeving ook eind 2023 een specifieke omgeving in MS Teams gecreëerd. Hierdoor zijn bestuurlijke stukken en fondsdocumenten goed georganiseerd en digitaal beschikbaar voor alle betrokkenen.

Evenwichtige belangenafweging

Het bestuur houdt altijd rekening met de belangen van alle betrokken bij het pensioenfonds. Het bestuur betreft de evenwichtige belangenafweging altijd bij haar besluiten. Ook bij toekomstige besluiten zal het bestuur nadrukkelijk aandacht blijven besteden aan situaties waarin een evenwichtige belangenafweging van belang is, zoals in het kader van de besluitvorming rondom de Wtp.

Tot slot

Het bestuur wil de RvT hartelijk bedanken voor de uitgesproken waardering en heeft kennis genomen van de adviezen. Als sparringpartner draagt de RvT bij aan het aanscherpen van de gedachtevorming binnen het bestuur. Dit komt ten goede aan de kwaliteit van onze besluitvorming, waarvoor het bestuur de RvT zeer erkentelijk is.

Vastgesteld te Heerlen, 21 juni 2024.

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas,
de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Jeppe Machielsen

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer Diede Panneman

Mevrouw Eveline Megchelse

De heer Michel Iglesias del Sol

Mevrouw Cor-Hilde Van Beijeren Bergen en Henegouwen

Vacature

16. Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2023

1. Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan (VO) van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf spreekt in dit verslag haar oordeel uit over het functioneren van het bestuur in 2023.

2. Taken, bevoegdheden en adviesrechten

Het VO kent twee hoofdtaken, een adviestaak en het uitspreken van een oordeel over het handelen van het bestuur.

De adviestaak omvat:

- a. Het beleid inzake beloningen;
- b. De vorm en inrichting van het interne toezicht;
- c. De profielschets voor leden van raad van toezicht;
- d. Het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- e. Het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- f. Gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
- g. Liquidatie, fusie en splitsing van het pensioenfonds;
- h. Het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- i. Het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm bedoeld in artikel 18 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek; en
- j. De samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten [komt te vervallen met de invoering van de nieuwe pensioenregeling als gevolg van de Wet toekomst pensioenen].

De oordeelstaak:

Het VO spreekt jaarlijks een oordeel uit over het handelen van het bestuur, het door het bestuur gevoerde beleid en beleidsvoornemens voor de toekomst. Het door het bestuur te voeren beleid is ingekaderd door de grenzen die worden bepaald door de wet- en regelgeving, het financieel toetsingskader en de tussen sociale partners afgesproken pensioenovereenkomst. Het VO richt zich in zijn oordeel louter op het door het bestuur gevoerde beleid of vastgestelde beleidsvoornemens en de belangenafwegingen die hierover binnen het bestuur (moeten) plaats vinden. Het oordeel omvat in ieder geval een oordeel over de gemaakte uitvoeringskosten maar ook over de beleidskeuzes voor de toekomst die van invloed zijn op de uitvoeringskosten.

3. Samenstelling VO

Het VO bestaat tijdelijk uit 7 leden, waarvan twee namens de werkgevers, twee namens de actieve deelnemers en drie namens de pensioengerechtigden. In de toekomst gaat het verantwoordingsorgaan uit 6 leden bestaan. Als het aantal vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden minder wordt dan 3, wordt de verdeling als volgt: 2 vertegenwoordigers namens de werkgevers, 2 namens de werknemers en 2 namens de pensioengerechtigden.

4. Activiteiten

Het VO heeft in 2023 tienmaal vergaderd, waarvan tweemaal met (een delegatie van) het bestuur en tweemaal met de Raad van Toezicht. Naast deze vergaderingen zijn er verschillende contactmomenten geweest in het kader van mediation, gezamenlijke evaluatie en kennissessies rondom WTP.

In 2023 heeft het VO positieve adviezen uitgebracht over de volgende onderwerpen:

- Het jaarverslag over het boekjaar 2022;
- De klachten – geschillenregeling;
- Het beloningsbeleid;

- De samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten over het jaar 2024.

5. Bevindingen

Onderstaand geeft het VO haar bevindingen over het verslagjaar 2023.

Terugblik verslag 2022

Het VO heeft geconstateerd dat de aanbevelingen en aandachtspunten met name gericht op de toekomst van het fonds, zoals genoemd in het VO- verslag 2022 door het bestuur, actief zijn opgepakt. Op een aantal onderwerpen wordt in dit verslag, over het jaar 2023, teruggekomen.

Governance/intern toezicht.

Het bestuur heeft op advies van het VO in 2023 meer aandacht besteed aan het informeren en het meenemen van de RvT bij de processen die leiden tot besluitvorming. Het bestuur heeft inmiddels een opvolgingsplan inzake toekomstige vacatures voor het bestuur en de RvT opgesteld. Met de nieuwe bestuursondersteuning meent het bestuur het besluitvormingsproces en de pensioenfondsorganisatie beter en professioneler te hebben ingericht.

Risicomanagement

Het VO staat positief tegenover het besluit van het bestuur om de sleutelfunctiehouders Risicobeheer en Interne Audit bij externe partijen onder te brengen. De sleutelfunctiehouders Risicobeheer en Interne Audit binnen het bestuur zijn reeds vervangen door externe sleutelfunctiehouders..

Toekomst van het fonds

Door de collectieve waardeoverdracht (2022) vanuit PHJ is een eerste stap gezet tot schaalvergroting, passend binnen de strategie van het fonds. Dit sluit aan op de mening van het VO dat de continuïteit van het fonds voorlopig gewaarborgd is bij schaalvergroting door fusie en/of samenwerking met andere fondsen.

Nieuw pensioencontract

Het nieuwe pensioencontract heeft in 2023 nadere invulling gekregen. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zal de komende jaren veel aandacht vragen van het pensioenfonds. Het bestuur zal het jaar 2024 gebruiken om diverse onderwerpen voor te bereiden in aanloop naar verdere besluitvorming. Het pensioenfonds stuurt aan op een transitiedatum van 1 juli 2026 naar een solidaire premieregeling. Naast de sociale partners dient het VO en de RvT meegenomen te worden in de informatiesessies die gaan plaatsvinden. Het bestuur zal in 2024 verder in gesprek gaan met het VO en de RvT over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de rol van deze organen daarbij.

Financieel beleid

Net als in 2022 constateert het VO dat ook in 2023 het bestuur in zijn besluitvorming consequent de noodzaak van kostenbeheersing meeneemt in de gesprekken met de uitbestedingspartijen, waarbij het VO er vanuit gaat dat kostenreductie geen doel op zich is.

Communicatie

Het bestuur houdt de pensioengerechtigden, deelnemers en werkgevers via nieuwsbrieven en de website regelmatig op de hoogte van ontwikkelingen binnen het fonds. Een afvaardiging van het VO heeft zitting in de klankbordgroep voor de communicatiecommissie.

In 2023 is van deze klankbordgroep geen gebruik gemaakt.

6. Oordeel VO

Op grond van het voorgaande, de verkregen informatie en de diverse besprekingen is het VO over 2023 van oordeel dat:

- het bestuur in het algemeen tijdig en voldoende informatie aan het VO heeft verstrekt om zich een oordeel te vormen;
- het handelen van het bestuur in 2023 overwegend in overeenstemming is geweest met de statuten en reglementen;
- het bestuur in 2023 een consistent beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van de verschillende geledingen binnen het fonds op een evenwichtige wijze zijn gewogen bij de besluitvorming;
- Het bestuur voldoende aandacht heeft voor de gevolgen voor de uitvoeringskosten na de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

7. Aanbevelingen

Hoewel het VO zich in dit verslag richt op het jaar 2023 vraagt het VO aandacht voor de volgende aanbevelingen gericht op het lopende jaar.

Nieuw pensioenakkoord

Het bestuur heeft in 2022 een projectgroep WTP ingesteld om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel projectmatig op te pakken. In dit proces dienen de sociale partners, de RvT en het VO te worden betrokken over de aanpak en tijdslijnen. Het VO adviseert het bestuur naast de sociale partners ook het VO en de RvT actief betrokken te houden bij de voortgang/ planning van het project en alle gremia tijdig te betrekken bij de diverse onderwerpen voor te bereiden in aanloop naar verdere besluitvorming.

Governance en samenwerking

In 2023 is de samenwerking tussen de verschillende organen sterk verbeterd. Het VO heeft waardering voor de inzet van het bestuur, de RvT en het VO zelf, en heeft het volste vertrouwen in positieve grondhouding en effectieve samenwerking in het belang van het pensioenfonds. Het VO is positief gestemd over de resultaten van de afspraken die in 2023 tussen alle drie gremia zijn gemaakt, en merkt dat deze positieve uitwerking hebben gehad op de samenwerking.

Gezien de recente wijzigingen in de samenstelling van het bestuur en de RvT, beveelt het VO aan om de gemaakte afspraken tijdens de gezamenlijke overleggen te blijven evalueren en de voortgang te bewaken. Het VO adviseert om eind 2024 of begin 2025 opnieuw een gezamenlijke evaluatie van de samenwerking te laten plaatsvinden, waarbij externe begeleiding kan worden ingeschakeld.

Financieel beleid en uitvoeringskosten

Het VO vestigt de aandacht op de gestegen uitvoeringskosten van BPFV in 2023. De kosten per deelnemer zijn toegenomen tot € 248, vergeleken met € 201 in 2022. Bovendien bedroegen de totale uitvoeringskosten € 5.520.000,- in 2023, een stijging ten opzichte van € 4.428.000,- in 2022. Deze ontwikkeling vraagt om een kritische blik op de beleidskeuzes en de impact daarvan op de kosten.

Gezien de toenemende uitvoeringskosten en de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, adviseert het VO om aandacht te besteden aan toekomstgericht beleid. Het is van belang om de uitvoeringskosten te beheersen en ervoor te zorgen dat ons pensioenfonds duurzaam en efficiënt blijft functioneren. Het VO raadt het bestuur aan proactief na te denken over beleidskeuzes die de kosten kunnen beïnvloeden.

Tenslotte

Het VO is van oordeel dat ze meegenomen is in de verantwoording van het voorgenomen beleid. Het VO is positief over de wijze van samenwerking met het bestuur en de RvT en de openheid waarmee de diverse zaken afgelopen periode zijn besproken. Zij bedankt alle betrokkenen voor de prettige samenwerking in 2023.

Heerlen, 21 juni 2024

VO BPFV

17. Reactie bestuur op verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft met belangstelling kennisgenomen van het verslag van het VO over het jaar 2023 en bedankt het VO voor de daarin uitgesproken waardering. Het bestuur dankt het VO voor de bevindingen, het oordeel en de aanbevelingen. In 2023 was er sprake van een constructieve samenwerking tussen het bestuur en het VO. Het bestuur onderschrijft de punten die in het verslag van het VO zijn genoemd en neemt de aanbevelingen van het VO ter harte.

Vastgesteld te Heerlen, 21 juni 2024.

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Jeppe Machielsen

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer Diede Panneman

Mevrouw Eveline Megchelse

De heer Michel Iglesias del Sol

Mevrouw Cor-Hilde Van Beijeren Bergen en Henegouwen

Vacature

Jaarrekening

Balans

(na bestemming saldo van baten en lasten; in duizenden euro)

Activa	31 december 2023	31 december 2022
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
– Vastgoed	122.285	54.174
– Zakelijke waarden	541.203	377.682
– Vastrentende waarden	917.876	822.570
– Overige beleggingen	42.059	186.984
	1.623.423	1.441.410
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [2]	4.335	3.888
Vorderingen en overlopende activa [3]	17.228	14.997
Liquide middelen [4]	4.339	1.239
	1.649.325	1.461.534

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	31 december 2023	31 december 2022
Stichtingskapitaal en reserves		
Algemene reserve [5]	228.701	156.309
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [6]	1.405.365	1.294.608
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [7]	4.335	3.888
Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten [8]	5.613	3.605
Voorziening gemoedsbezwaarde [9]	60	66
	1.415.373	1.302.167
Kortlopende schulden en overlopende passiva [10]	5.251	3.058
	1.649.325	1.461.534

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2023	2022
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten [11]	5.975	5.089
Indirecte beleggingsopbrengsten [12]	130.390	-406.741
Kosten van vermogensbeheer [13]	97	300
	136.462	-401.352
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [14]	81.612	63.514
Saldo van overdrachten van rechten [15]	-339	658.488
Pensioenuitkeringen [16]	-26.226	-21.526
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [17]		
Toevoeging pensioenopbouw	-45.385	-55.786
Toevoeging indexering en overige toeslagen	-2.736	-40.215
Rentetoevoeging	-43.171	8.197
Onttrekking voor uitkeringen	25.498	21.075
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	884	816
Wijziging marktrente	-42.090	528.501
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.157	-628.103
Overige mutaties technische voorziening	-2.600	-732
Wijziging grondslagen	0	-2.611
	-110.757	-168.858

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2023	2022
Mutatie overige technische voorzieningen		
Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten [18]	-2.008	-1.089
Mutatie voorziening gemoedsbezwaarde [19]	6	5
Herverzekering [20]	-493	-562
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [21]	-5.520	-4.428
Overige baten en lasten [22]	-345	-63
Saldo van baten en lasten	72.392	124.129
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	72.392	124.129

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2023	2022
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen van werkgevers en werknemers	79.863	52.787
Uitkering uit herverzekering	534	391
Wegens overgenomen pensioenverplichtingen	8.356	666.892
Overige mutaties	45	0
	88.798	720.070
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen, loonheffing, sociale premies en andere inhoudingen	-26.205	-21.294
Wegens overgedragen pensioenverplichtingen	-6.335	-7.421
Premies herverzekering	-802	-961
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-5.781	-3.934
Overige mutaties	0	-64
	-39.123	-33.674
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	5.026	4.424
Verkopen en aflossingen beleggingen	948.875	353.757
	953.901	358.181
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-1.000.498	-1.046.049
Kosten van vermogensbeheer	22	311
	-1.000.476	-1.045.738
Mutatie geldmiddelen	3.100	-1.161
Saldo geldmiddelen 1 januari	1.239	2.400
Saldo geldmiddelen 31 december	4.339	1.239

Inleiding

Bpf Vlakglas, statutair gevestigd te Heerlen, heeft ten doel het verlenen van pensioenen aan de werknemers, in dienstbetrekking werkzaam zijnde of geweest zijnde bij de aangesloten ondernemingen, alsmede na het overlijden van die werknemers uitkeringen te verstrekken aan hun weduwen, weduwnaars, partners en wezen, op de wijze als nader omschreven in het pensioenreglement. De stichting tracht dit doel te bereiken door de vorming, de instandhouding en het beheer van een fonds, eventueel door het sluiten van overeenkomsten van verzekering met één (of meer) door het bestuur aan te wijzen verzekeraar(s).

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in duizenden euro's. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Alle activa en passiva worden gewaardeerd op reële waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

De gehanteerde grondslagen van waarderingsgrondslagen van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Dit geldt met name voor de technische voorzieningen.

Schattingswijzigingen 2023

In 2023 zijn geen schattingswijzigingen geweest.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de

omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Vastgoed

De beursgenoteerde aandelen in vastgoedbeleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar.

De niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Aandelen

Aandelen en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de beursnotering per balansdatum. De waardebeoordeling van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen geschiedt op basis van de geschatte toekomstige nettokasstromen.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen per balansdatum. De waardebeoordeling van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen geschiedt op basis van de geschatte toekomstige nettokasstromen.

Derivaten

Derivaten worden in de jaarrekening opgenomen tegen marktwaarde. De marktwaarde komt tot stand door middel van netto contacte waardeberekening. Indien geen marktwaarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen. De reële waarde van financiële instrumenten benadert de boekwaarde.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde. Indien geen marktwaarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ610.208. Conform RJ610.208 mogen overige vorderingen en schulden inzake vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities of tijdelijke banksaldi in verband met beleggingstransacties onder de beleggingsrubrieken vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden worden geclassificeerd indien deze door het pensioenfonds niet kunnen worden aangewend voor andere doelen dan beleggingstransacties.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas, banktegoeden en deposito's die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel met een looptijd korter dan twaalf maanden. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Algemene reserve

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het bedrijfstakpensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van de vaststelling.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het bedrijfstakpensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen.

Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

Sterfte

Het gehanteerde overlevingskansstelsel is gebaseerd op de landelijke door het Actuariel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG 2022 (startjaar 2024). Deze tafel wordt toegepast met de fondsspecifieke ervaringssterfte, afgeleid met behulp van het Willis Towers Watson ervaringssterftemodel 2022.

Rente

De voorziening pensioenverplichtingen wordt berekend volgens het FTK, waarbij de marktwaarde bepaald wordt door gebruik te maken van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo boekjaar.

Partnerfrequentie

Het partnerpensioen is gebaseerd op een onbepaald partnersysteem met een gehuwdheidsfrequentie op basis van het CBS uit 2019 met een frequentie van 100% op pensioenleeftijd. Daarna wordt het bepaald partnersysteem gehanteerd.

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is gesteld op drie jaar (vrouw jonger).

Wezenpensioen

De opslag op de voorziening partnerpensioen voor niet-gepensioneerden voor latent wezenpensioen bedraagt 7,0% (2022: 7,0%).

Vaststelling leeftijd

Voor de vaststelling van de leeftijden wordt aangenomen dat iedere (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geboren op de eerste van zijn of haar geboortemaand.

Uitkeringen

Aangenomen wordt dat de pensioenuitkeringen continu (zullen) plaatsvinden. In de praktijk wordt in maandelijkse termijnen achteraf uitgekeerd.

Kosten

In de voorziening is rekening gehouden met een opslag van 3,4% (2022: 3,4%) voor toekomstige uitkerings- en administratiekosten.

Revalideringskansen

Bij de vaststelling van de voorziening voor de verleende premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid wordt geen rekening gehouden met leeftijdsafhankelijke kansen op revalidering.

Actuariële gelijkwaardigheid herschikken

De pensioenregeling biedt diverse mogelijkheden om te schuiven met de opgebouwde pensioen-aanspraken. Zo is het mogelijk ouderdomspensioen te vervroegen of uit te stellen en kan ouderdomspensioen worden omgezet in partnerpensioen. Deze omzetting van pensioenen geschiedt op basis van actuariële gelijkwaardigheid en sekse-neutrale factoren. Daarbij wordt uitgegaan van de actuariële grondslagen die worden gebruikt bij de vaststelling van de voorziening van het fonds, rekening houdend met de voorziening voor excassokosten en met de zekerheidsmarge voor eventuele toename van de levensverwachting.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De pensioenregeling van het pensioenfonds kent een tijdelijk nabestaandenpensioen, welke vanaf 1 januari 2016 verzekerd is bij elipsLife. Aan de activa-zijde van de balans is een vordering op de verzekeraar (elipsLife) opgenomen, gelijk aan de contante waarde van de ingegane en de premievrijgestelde TNP-uitkeringen. Deze contante waarde is berekend op basis van dezelfde grondslagen als de TV (fondsgrondslagen), welke aan de passiva-zijde van de balans is opgenomen.

Voorziening voor latente arbeidsongeschikten

De voorziening voor latente arbeidsongeschikten (voorziening voor zieke deelnemers) wordt gevormd voor op de balansdatum zieke deelnemers die nog niet arbeidsongeschikt zijn. De hoogte hiervan is gelijk aan de som van de risicopremie voor premievrijstelling in het boekjaar en de risicopremie voor premievrijstelling in het boekjaar daaraan voorafgaand. Beide zijn gebaseerd op de gedempte kostendeekkende premie op basis van het premiebeleid van het pensioenfonds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor gemoedsbezwaarden

De voorziening voor gemoedsbezwaarden is gewaardeerd volgens dezelfde grondslagen die gelden voor de waardering van de corresponderende beleggingen voor rekening en risico deelnemers. Dit betreft één gemoedsbezwaarde. Tijdens de opbouwfase werd dit gezien als een voorziening voor risico deelnemers. De gemoedsbezwaarde heeft in 2020 de pensioenleeftijd bereikt en zal gedurende vijftien jaar een betaling ontvangen. Bij overlijden ontvangt de partner voor de resterende jaren een jaarlijkse betaling.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Premiebijdragen voor risico deelnemers

De (spaar)bijdragen van werkgevers en werknemers worden verantwoord in het jaar waarin deze in rekening zijn gebracht.

Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Indirecte beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen en dergelijke.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenopbouw

Dit betreft de toevoeging aan de technische voorziening als gevolg van de reglementaire pensioenopbouw gedurende het boekjaar. De pensioenopbouw wordt gewaardeerd op marktwaarde en actuariële grondslagen van het pensioenfonds primo boekjaar.

Toeslagverlening

Jaarlijks worden de pensioenaanspraken van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, indien de financiële middelen van het pensioenfonds dit toelaten, verhoogd. Deze voorwaardelijke verhoging wordt per 1 januari toegekend.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging is als volgt bepaald: Hiervoor wordt de 1-jaarsrente uit de rentetermijnstructuur ultimo vorig boekjaar gehanteerd. De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Dit betreft de vrijval in de technische voorziening als gevolg van uitkeringen gedurende het boekjaar. Omdat in de technische voorziening een opslag voor excassokosten is opgenomen, valt er als gevolg van de uitkeringen tevens een bedrag vrij ter dekking van de uitvoeringskosten van het pensioenfonds.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de technische voorziening vastgesteld op basis van de dan geldende marktrente (op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur). Als gevolg van wijziging van de marktrente ten opzichte van ultimo het voorgaande boekjaar neemt de technische voorziening jaarlijks toe dan wel af.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichting. Het effect van herziening van deze grondslagen wordt verantwoord onder het hoofd wijziging actuariële uitgangspunten.

Overige wijzigingen

De berekeningen van de technische voorzieningen en de jaarlijkse koopsom voor de pensioeninkoop zijn gebaseerd op aannames. Het verschil tussen werkelijkheid en veronderstelling leidt tot een actuariële resultaat dat wordt verantwoord onder het hoofd overige wijzigingen.

Mutatie voorziening voor gemoedsbezwaarde

De mutatie van de voorziening voor gemoedsbezwaarde betreft de wijzigingen in de waarde van de voorziening voor de gemoedsbezwaarde.

Saldo overdracht van rechten

De post saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van beleggingen (o.a. aankopen en verkopen beleggingen, ontvangen directe beleggingsopbrengsten en betaalde vermogensbeheerkosten) zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van pensioenen (o.a. ontvangen premies, betaalde pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten) zijn opgenomen onder de kasstroom van pensioenactiviteiten.

Continuïteit

Het bestuur schat in dat het pensioenfonds de middelen heeft om het pensioenfonds in de nabije toekomst voort te zetten. Het bestuur is niet op de hoogte van materiële onzekerheden die aanleiding zouden kunnen geven tot twijfel over de continuïteit van het pensioenfonds. De jaarrekening is daarom gebaseerd op de aanname dat het pensioenfonds haar activiteiten zal voortzetten. Eventuele tekorten leiden tot een herstelplan en korten, maar niet tot discontinuïteit.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Categorie	Stand 31 december 2022	Aankopen/ Verstrekk- ingen	Verkopen/ uitlotingen/ (af)lossingen	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand 31 december 2023
Vastgoed						
Vastgoedfondsen	54.174	73.776	0	0	-5.665	122.285
Zakelijke waarden						
Aandelen	377.682	456.284	-375.275	35.940	46.572	541.203
Vastrentende waarden						
Vastrentende beleggingsfondsen	669.667	326.675	-272.528	-51.016	100.093	772.891
Hypotheekfondsen	152.903	42.598	-53.430	-8.873	11.787	144.985
	822.570	369.273	-325.958	-59.889	111.880	917.876
Overige beleggingen						
Geldmarktfondsen	186.032	101.165	-247.642	1.119	702	41.376
Private equity fondsen	952	0	0	0	-269	683
	186.984	101.165	-247.642	1.119	433	42.059
Totaal beleggingen	1.441.410	1.000.498	-948.875	-22.830	153.220	1.623.423

Er wordt niet rechtstreeks belegd in premiebijdragende ondernemingen. Verder vindt er geen uitleen van effecten plaats. Er is sprake van collateral op beleggingen binnen de beleggingsfondsen. De beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Categorie	Stand 31 december 2023	Vorderingen en schulden m.b.t. beleggings- transacties		Toepassing look through	Stand na look through
		Liquide middelen			
Onroerende zaken	122.285	0	0	45.446	167.731
Zakelijke waarden	541.203	0	0	-47.700	493.503
Vastrentende waarden	917.876	0	0	-417.243	500.633
Derivaten	0	0	0	59.081	59.081
Overige beleggingen	42.059	0	0	-40.998	1.061
Liquiditeiten en overige balansposten	0	83	1.568	401.414	403.065
Totaal	1.623.423	83	1.568	0	1.625.074

Voor een verdere toelichting op de beleggingen op basis van look-through wordt verwezen naar pagina 101 (risicoparagraaf).

	31 december 2023	31 december 2022
[2] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	3.888	3.926
Mutatie	447	-38
Stand per 31 december	4.335	3.888
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Premies		
Dit betreft de nog te vorderen premies van de aangesloten ondernemingen.	16.509	15.293
Af: Voorziening voor oninbaarheid	-1.043	-1.034
	15.466	14.259
Overige vorderingen en overlopende activa		
– Te vorderen dividend	614	99
– Te vorderen dividendbelasting	954	564
– Te vorderen bankrente	44	0
– Restitutie kosten vermogensbeheer	141	66
– Overige	9	9
	1.762	738

Alle vorderingen en liquide middelen hebben een looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Totaal vorderingen en overlopende activa

[4] Liquide middelen

- Liquide middelen
- Liquide middelen inzake beleggingen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds en zijn onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar. BPFV heeft een kredietfaciliteit bij ING van € 750.000,- die ultimo boekjaar niet benut is.

Totaal activa

	31 december 2023	31 december 2022
Totaal vorderingen en overlopende activa	17.228	14.997
[4] Liquide middelen		
– Liquide middelen	4.256	1.183
– Liquide middelen inzake beleggingen	83	56
	4.339	1.239
Totaal activa	1.649.325	1.461.534

Passiva

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal

[5] Algemene reserve

Stand per 1 januari
Bij: uit bestemming saldo

Stand per 31 december

Solvabiliteit en dekkingsgraad

Aanwezige solvabiliteit
Minimaal vereist eigen vermogen
Vereist eigen vermogen

Aanwezige dekkingsgraad
Minimaal vereiste dekkingsgraad
Vereiste dekkingsgraad
Beleidsdekkingsgraad

	31 december 2023	31 december 2022
Stichtingskapitaal en reserves		
Stichtingskapitaal		
[5] Algemene reserve		
Stand per 1 januari	156.309	32.180
Bij: uit bestemming saldo	72.392	124.129
Stand per 31 december	228.701	156.309
Solvabiliteit en dekkingsgraad		
Aanwezige solvabiliteit	228.701	156.309
Minimaal vereist eigen vermogen	61.355	56.115
Vereist eigen vermogen	221.699	207.542
Aanwezige dekkingsgraad	116,2%	112,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,3%	104,3%
Vereiste dekkingsgraad	115,7%	115,9%
Beleidsdekkingsgraad	115,4%	108,5%

31 december 2023

31 december 2022

De aanwezige dekkingsgraad is als volgt berekend: $(1 + (\text{aanwezige solvabiliteit} / \text{technische voorziening})) \times 100\%$. De vereiste dekkingsgraad is als volgt berekend: $100\% + (\text{vereist eigen vermogen} / \text{technische voorziening})$.

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor de samenstelling van de beleggingen uitgegaan van de strategische / feitelijke assetmix in de evenwichtssituatie. Onder het nFTK wordt gewerkt met een beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het twaalfmaandsgemiddelde van de dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad zorgt ervoor dat minder op dagkoersen gestuurd hoeft te worden. Daarnaast gelden strengere regels voor het verlenen van toeslagen. Het gedeeltelijk verlenen van toeslag is toegestaan bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 125,3% kunnen toeslagen volledig worden verleend. Daarnaast wordt een vereiste dekkingsgraad gehanteerd om vast te stellen of het fonds in een tekortsituatie zit. Eventuele noodzakelijke kortingen mogen over een langere periode worden uitgesmeerd (maximaal tien jaar).

Het Bestuur heeft besloten om het herstelplan 2016 vast te stellen op basis van de maximale parameters zoals voorgeschreven door de Commissie Parameters. Daarbij zal jaarlijks getoetst worden hoe het pensioenfonds ervoor staat vanuit prudent oogpunt. Op 18 mei 2016 heeft DNB laten weten dat zij instemt met het herstelplan 2016. In de jaren 2017 tot en met 2023 is steeds voor 1 april een geactualiseerd herstelplan ingediend op basis van de maximale parameters zoals voorgeschreven door de Commissie Parameters. De uitkomsten van dit nieuwe herstelplan zijn gelijk aan het oorspronkelijke herstelplan. Het geactualiseerde herstelplan is op 17 mei 2023 goedgekeurd door DNB.

Om het herstelplan te kunnen beëindigen, moet de beleidsdekkingsgraad van het fonds aan het eind van een kwartaal op of boven het vereiste niveau van 115,7% liggen. Uit de kwartaalrapportage Q4 2023 blijkt dat de beleidsdekkingsgraad van ons pensioenfonds onder het vereist eigen vermogen ligt. In principe zou ons fonds een herstelplan moeten indienen. Echter, de beleidsdekkingsgraad van ons fonds is per 31 maart verder gestegen (van 115,4% eind december 2023) naar 117,1%. Dit betekent dat de beleidsdekkingsgraad per 31 maart 2024 hoger is dan het vereist eigen vermogen (VEV) van 115,7% ultimo 2023. Daarom is het herstelplan per die datum beëindigd.

	31 december 2023	31 december 2022
Technische voorzieningen		
[6] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
De voorziening pensioenverplichtingen per 31 december voor risico van het pensioenfonds is als volgt opgebouwd:		
– Deelnemers	561.298	519.889
– Gewezen deelnemers	502.299	466.631
– Pensioengerechtigden	341.768	308.088
Totale voorziening pensioenverplichtingen	1.405.365	1.294.608
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
– Stand per 1 januari	1.294.608	1.125.750
Mutaties:		
– Toevoeging pensioenopbouw	45.385	55.786
– Toevoeging indexering en overige toeslagen (korting)	2.736	40.215
– Rentetoevoeging	43.171	-8.197
– Onttrekking voor uitkeringen	-25.498	-21.075
– Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-884	-816
– Wijziging marktrente	42.090	-528.501
– Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.157	628.103
– Overige mutaties technische voorziening	2.600	732
– Wijziging grondslagen	0	2.611
Stand per 31 december	1.405.365	1.294.608
[7] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	3.888	3.926
Mutaties	447	-38
Stand per 31 december	4.335	3.888
Totaal voorzieningen pensioenverplichtingen	1.409.700	1.298.496

	31 december 2023	31 december 2022
Overige technische voorzieningen		
[8] Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten		
Stand per 1 januari	3.605	2.516
Mutatie ten laste van de staat van baten en lasten	2.008	1.089
Stand per 31 december	5.613	3.605
[9] Voorziening gemoedsbezwaarde		
Stand per 1 januari	66	71
Mutatie ten gunste van de staat van baten en lasten	-6	-5
Stand per 31 december	60	66
[10] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
– Pensioenfonds PHJ in verband met collectieve waardeoverdracht	0	997
– Nog toe te kennen indexatie PHJ-populatie uit liquidatiesaldo	3.357	0
– Aangesloten werkgevers	26	178
– Uitkeringsgerechtigden	13	2
– Loonheffing en sociale premies	523	511
– Verzekeringsmaatschappijen	363	138
– Overige schulden	969	1.231
– Nog te betalen bankkosten	0	1
	5.251	3.058
Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
De reële waarde van de overige schulden benadert de boekwaarde.		
Totaal passiva	1.649.325	1.461.534

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden van BPFV hebben geen bezoldiging ontvangen. Wel hebben ze voor het bijwonen van vergaderingen van het Bestuur en de beleggingscommissie in totaal een bedrag van € 307.000,- (2022: € 232.000,-) ontvangen aan vacatiegeld en reiskostenvergoeding.

Betaalde vergoedingen bestuur, RvT en VO

Bestuursvergoedingen

307

232

Vergoedingen RvT

64

65

Vergoedingen Verantwoordingsorgaan

65

51

Totaal

436

348

Personeel

Gedurende het boekjaar 2023 had BPFV net zoals in 2022 geen personeel in dienst.

Verbonden partijen

Er hebben gedurende 2023 geen transacties met verbonden partijen plaats gevonden not at arms lenght. Er is enkel een relatie tussen het fonds en de aangesloten werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling. Er zijn geen leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Baten en lasten

Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

[11] Directe beleggingsopbrengsten

Indirect vastgoed

1.916

675

Aandelen

1.005

2.297

Vastrentende waarden

3.199

2.080

Rente m.b.t. aangesloten ondernemingen

20

58

Rente m.b.t. waardeoverdrachten

-324

0

Liquide middelen en deposito's

105

-20

Overige rente

54

-1

5.975

5.089

	2023	2022
[12] Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde koersverschillen:</i>		
Aandelen	35.940	12.822
Vastrentende waarden	-59.889	-20.448
Overige beleggingen	1.119	-57
<i>Niet-gerealiseerde koersverschillen:</i>		
Vastgoed	-5.665	1.067
Aandelen	46.572	-88.808
Vastrentende waarden	111.880	-311.546
Overige beleggingen	433	229
Valutaverschillen	0	0
	130.390	-406.741
[13] Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon effecten	460	467
Bewaarloon	-24	-26
Kosten beleggingsadviseur	-45	-48
Herallocatie vanuit uitvoeringskosten	-294	-183
Overig	0	90
	97	300
De kosten vermogensbeheer kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
– Overige niet toe te bedelen naar beleggingscategorie	97	300
Totaal kosten vermogensbeheer	97	300
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	136.462	-401.352

	2023	2022
[14] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Basisregelingen	81.377	63.306
Excedentregeling voormalig PHJ	235	208
	81.612	63.514
De premiebijdragen van werkgever en werknemers voor de basisregelingen inclusief ANW hiaat bedragen in totaal 32% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,60% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslagsom.		
De kostendeekkende, gedempte en feitelijke premies zijn als volgt:		
Kostendeekkende premie basisregeling	62.272	72.697
Gedempte kostendeekkende premie basisregeling	73.951	54.898
Feitelijke premie	81.612	63.514
De verschillen in premies worden veroorzaakt door de rekenmethodiek. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.		
De kostendeekkende premie basisregeling is als volgt samengesteld:		
Actuarieel benodigd	49.824	61.189
Opslag in stand houden vereist vermogen	7.812	7.896
Opslag voor uitvoeringskosten	4.636	3.612
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
	62.272	72.697
De gedempte kostendeekkende premie basisregeling is als volgt samengesteld:		
Actuarieel benodigd	59.892	45.452
Opslag in stand houden vereist vermogen	9.423	5.834
Opslag voor uitvoeringskosten	4.636	3.612
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
	73.951	54.898

	2023	2022
De feitelijke premie basisregeling is als volgt samengesteld:		
Actuarieel benodigd	59.892	45.452
Opslag in stand houden vereist vermogen	9.423	5.834
Opslag voor uitvoeringskosten	4.636	3.612
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
Premiemarge	7.661	8.616
	81.612	63.514
[15] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	1.569	54
Overgenomen pensioenverplichtingen klein pensioen	5.048	3.012
Collectieve inkomende waardeoverdracht PHJ (2023: afrekening)	-621	662.843
Overgedragen pensioenverplichtingen	-5.335	-1.289
Overgedragen pensioenverplichtingen klein pensioen	-1.000	-6.132
	-339	658.488
De overdrachtswaarde van PHJ per 1 april 2022 ad 662.843 was gebaseerd op een voorlopige afrekening. In de tweede helft van 2023 is de definitieve afrekening opgemaakt. Het verschil tussen de voorlopige overdrachtswaarde en de definitieve overdrachtswaarde van -621 is in het resultaat over 2023 verantwoord.		
[16] Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	-19.731	-15.931
Partnerpensioen	-4.636	-3.898
Wezenpensioen	-80	-78
Invaliditeitspensioen	-309	-276
ANW en tijdelijk nabestaanden pensioen	-382	-381
Afkopen	-1.088	-962
	-26.226	-21.526

	2023	2022
[17] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Toevoeging pensioenopbouw	-45.385	-55.786
Toevoeging indexering en overige toeslagen (korting)	-2.736	-40.215
Rentetoevoeging	-43.171	8.197
Onttrekking voor uitkeringen	25.498	21.075
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	884	816
Wijziging marktrente	-42.090	528.501
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.157	-628.103
Overige mutaties technische voorziening	-2.600	-732
Wijziging grondslagen	0	-2.611
Totaal mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	-110.757	-168.858
Mutatie overige technische voorzieningen		
[18] Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten		
Mutatie voorziening	-2.008	-1.089
[19] Mutatie voorziening gemoedsbezwaarde		
Mutatie	6	5
[20] Herverzekering		
Premies herverzekering	-991	-925
Uitkeringen uit herverzekering	498	363
	-493	-562

	2023	2022
[21] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten ¹⁾		
Administratie	-3.050	-2.741
Bestuur en Verantwoordingsorgaan	-372	-283
Raad van Toezicht	-64	-65
Accountantskosten controle jaarrekening en DNB-jaarstaten ²⁾	-114	-92
Accountantskosten andere controle-opdrachten	0	-15
Accountantskosten fiscaal advies	-15	-1
Accountantskosten andere niet controlediensten	0	0
Certificerend actuaris	-37	-87
De Nederlandsche Bank	-112	-66
Autoriteit Financiële Markten	-10	-7
Advieskosten	-1.260	-1.015
Kosten WTP	-425	0
Overige kosten	-355	-239
Herallocatie naar kosten vermogensbeheer	294	183
	-5.520	-4.428
[22] Overige baten en lasten		
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren en kostenverrekeningen	-389	-88
Diversen	44	25
	-345	-63
Saldo van baten en lasten	72.392	124.129
Actuariële analyse van het saldo		
Beleggingsopbrengsten en markttrente	51.201	135.346
Premies	26.070	-1.194
Waardeoverdrachten	-3.297	30.385
Kosten	0	0
Uitkeringen	-224	-83
Sterfte	2.196	2.842
Arbeidsongeschiktheid	31	-351
Reguliere mutaties	-382	-129
Toeslagverlening	-2.736	-40.215
Overige (incidentele) mutaties technische voorziening	-122	-2.409
Andere oorzaken	-345	-63
	72.392	124.129

1) In 2023 is een uitgebreidere toelichting opgenomen m.b.t. de pensioenuitvoerings- en administratiekosten. Hierdoor is de uitsplitsing over 2022 ook uitgebreider. De kosten over 2022 zijn ongewijzigd.

2) Deze kosten betreffen de werkzaamheden die bij de stichting door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) in rekening zijn gebracht. Deze kosten hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2023, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Resultaatbestemming

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming.

Resultaatverdeling

Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2023 als volgt te verdelen:

	2023
	x € 1.000
Algemene reserve	72.392
	72.392

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

De bedragen ultimo 2023 in deze risicoparagraaf zijn na toepassing van het look through principe.

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2023 van 15,7% en 2022 van 15,9%.

	2023		2022	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	38.078	1,5	33.880	1,4
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	177.061	11,7	164.269	11,8
Valutarisico (S3)	38.049	0,5	38.151	0,5
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	30.466	1,3	30.944	1,5
Verzekeringstechnisch risico (S6)	47.488	0,7	44.956	0,8
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actiefbeheerrisico (S10)	1.718	0,0	11.551	0,0
Diversificatie-effect	-111.161		-116.209	
Vereist eigen vermogen risico fonds	221.699	15,7	207.542	16,0
Afname voor toerekening totale TV		0,0		-0,1
Vereist eigen vermogen (totaal fonds)	221.699	15,7	207.542	15,9
Aanwezige dekkingsgraad		116,2		112,0
Beleidsdekkingsgraad		115,4		108,5
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,3		104,3
Vereiste dekkingsgraad		115,7		115,9

De beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds is per 31 december 2023 lager dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds in een tekort verkeert. In boekjaar 2023 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 115,4%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2022 van 108,5%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 6,9%-punt.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 22,6 (2022: 13,2).

Duratie van de pensioenverplichtingen 20,1 (2022: 20,6).

Voor de vaststelling van het renterisico bij het vereist eigen vermogen worden de kasstromen van de rentegevoelige beleggingen afgezet tegen de kasstromen van de voorziening pensioenverplichtingen. Vervolgens worden beide kasstromen afgezet tegen door DNB bepaalde renteschokken die per looptijd verschillen. Op basis van deze renteschokken kan de impact op de technische voorziening en de impact op alle rentegevoelige beleggingen worden berekend. Overeenkomstig kan een afdekkingspercentage worden berekend. Rentegevoeligheid is één van de belangrijkste factoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie van de portefeuille.

Hoogte buffer

Op basis van de vereist eigen vermogen berekeningen bedraagt de buffer voor het feitelijk renterisico € 42.646 (1,7%) en voor het strategisch renterisico € 38.078 (1,5%) ultimo 2023.

Derivaten

Met behulp van rentederivaten wordt het strategisch afdekkingspercentage vorm gegeven. Strategisch dekt het fonds volgens het beleggingsmandaat 75,0% (2022: 75,0%) van het renterisico van haar verplichtingen op UFR-basis af.

Bepaling marktwaarde beleggingen

Hierna volgt een overzicht over de wijze waarop de bepaling van de marktwaarde van de beleggingen (op basis van look through) heeft plaatsgevonden per 31 december 2023 en per 31 december 2022.

Methodiek bepaling marktwaarde

Niveau 1: Genoteerde marktprijzen. Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld op een actieve markt.

Niveau 2: Onafhankelijke taxaties. Onafhankelijke taxaties worden niet toegepast voor de waardering van het indirect onroerend goed. Voor de belangrijkste uitgangspunten bij de waardering van het indirect vastgoed wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling en de toelichting op de balans bij de post vastgoed.

Niveau 3: NCW-berekening. De netto contante waarde methode wordt gehanteerd voor de derivatenportefeuille.

Niveau 4: Andere methode. Voor fondsbeleggingen in vastrentende waarden, aandelen, vastgoed en hedgefondsen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages.

De navolgende levelindelingen zijn gebaseerd op het look through-principe.

Belegd vermogen per 31 december 2023

Categorie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2023
Vastgoed					
Indirect vastgoed	46.259	121.472	0	0	167.731
Zakelijke waarden					
Aandelen	493.503	0	0	0	493.503
Vastrentende waarden					
Obligaties	359.795	0	0	0	359.795
Hypotheken	0	0	140.838	0	140.838
	359.795	0	140.838	0	500.633
Derivaten					
Valutatermijntransacties	0	0	3.250	0	3.250
Futures	-1.192	0	0	0	-1.192
Interest rate swaps	0	0	57.059	0	57.059
Credit default swaps	0	0	-36	0	-36
	-1.192	0	60.273	0	59.081
Overige beleggingen					
Liquiditeiten en overige balansposten	403.065	0	0	0	403.065
Private equity	0	0	710	0	710
Infrastructuur	0	0	351	0	351
	403.065	0	1.061	0	404.126
	1.301.430	121.472	202.172	0	1.625.074

Belegd vermogen per 31 december 2022

Categorie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2022
Vastgoed					
Indirect vastgoed	10.602	54.156	0	0	64.758
Zakelijke waarden					
Aandelen	362.189	21	0	0	362.210
Vastrentende waarden					
Obligaties	398.413	0	0	0	398.413
Hypotheke	0	0	147.451	0	147.451
	398.413	0	147.451	0	545.864
Derivaten					
Valutatermijntransacties	0	0	8.556	0	8.556
Futures	1.462	0	0	0	1.462
Interest rate swaps	0	0	-53.659	0	-53.659
	1.462	0	-45.103	0	-43.641
Overige beleggingen					
Liquiditeiten en overige balansposten	511.976	0	0	0	511.976
Private equity	0	0	477	0	477
Infrastructuur	0	0	485	0	485
	511.976	0	962	0	512.938
	1.284.642	54.177	103.310	0	1.442.129

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en hedgefonds en private equity in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2023		2022	
	€	%	€	%
<i>Verdeling onroerende zaken en zakelijke waarden</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	442.898	66,9	291.429	68,2
Opkomende markten (Emerging markets)	50.605	7,7	70.781	16,6
Indirect beursgenoteerd vastgoed	46.259	7,0	10.602	2,5
Indirect niet-beursgenoteerd vastgoed	121.472	18,4	54.156	12,7
	661.234	100,0	426.968	100,0

Derivaten

Het aandelen- en vastgoedrisico is niet afgedekt. Strategisch dekt het fonds haar aandelen- en vastgoedrisico ook niet af.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk aandelen- en vastgoedrisico bedraagt € 180.034 (12,1%) en voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico € 177.061 (11,7%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl veel van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

Afdekking van het valutarisico vindt plaats via derivatencontracten.

Verdeling beleggingen naar valuta per 31 december 2023:

Valuta	Derivaten	Beleggingen exclusief derivaten	Totaal
Euro	486.781	1.482.745	1.969.526
Britse ponden	-18.480	388	-18.092
Japanse yen	-32.400	1.621	-30.779
Amerikaanse dollar	-373.423	19.990	-353.433
Overige valuta	-62.478	61.249	-1.229
Marktkwaarde derivaten	0	59.081	59.081
Totaal	0	1.625.074	1.625.074

Verdeling beleggingen naar valuta per 31 december 2022:

Valuta	Derivaten	Beleggingen exclusief derivaten	Totaal
Euro	216.287	1.280.717	1.497.004
Britse ponden	-10.100	3.102	-6.998
Japanse yen	-12.904	5.457	-7.447
Amerikaanse dollar	-169.299	62.164	-107.135
Overige valuta	-23.984	134.331	110.347
Marktkwaarde derivaten	0	-43.642	-43.642
Totaal	0	1.442.129	1.442.129

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valuta risico bedraagt € 32.604 (0,3%) en voor het strategisch valuta risico € 38.049 (0,5%).

Grondstoffenrisico

BPFV belegt niet direct in grondstoffen.

Kredietrisico

Voornamelijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA rating impliceert dat de vastrentende waarden belegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd.

	2023		2022	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	239.623	47,8	257.312	47,1
AA	68.856	13,8	40.666	7,4
A	32.687	6,5	80.532	14,8
BBB	56.918	11,4	114.985	21,1
Lager dan BBB	85.458	17,1	44.120	8,1
Geen rating	17.091	3,4	8.249	1,5
	500.633	100,0	545.864	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	12.788	2,6	48.845	8,9
Resterende looptijd > 1 jaar < 5 jaar	247.154	49,3	210.840	38,7
Resterende looptijd >= 5 jaar	240.691	48,1	286.179	52,4
	500.633	100,0	545.864	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentendewaardenportefeuille. Naarmate de rating slechter wordt, neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van € 31.043 (1,3%) en voor het strategisch kredietrisico van € 30.466 (1,3%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico bedraagt € 47.488 (0,7%) en voor het strategisch verzekeringstechnisch risico € 47.488 (0,7%).

Concentratierisico

Wanneer een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt, loopt het fonds concentratierisico. Ten behoeve van hun risicomanagement dient het fonds rekening te houden met concentratierisico, hetgeen kan resulteren in het aanhouden van een reserve in het eigen vermogen. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor het concentratierisico gelijkgesteld aan 0%.

Verdeling beleggingen naar regio

	2023		2022	
	€	%	€	%
<i>Regio:</i>				
Europa excl. Groot-Brittannië	932.465	57,5	907.642	63,0
Groot-Brittannië	73.694	4,5	51.672	3,6
Noord-Amerika	413.275	25,4	254.454	17,6
Azië	46.766	2,9	23.684	1,6
Overig Pacific	36.270	2,2	21.002	1,5
Overig inclusief opkomende markten	122.604	7,5	183.675	12,7
	1.625.074	100,0	1.442.129	100,0

Verdeling beleggingen (inclusief derivaten) naar sector	2023		2022	
	€	%	€	%
Basismaterialen	20.270	1,2	18.054	1,3
Communicatie	38.169	2,3	26.438	1,8
Duurzame consumentengoederen	51.897	3,2	39.990	2,8
Niet-duurzame consumentengoederen	21.624	1,3	26.295	1,8
Gezondheidszorg	62.087	3,8	47.434	3,3
Energie	3.076	0,2	20.067	1,4
Financiële dienstverlening	91.510	5,6	61.828	4,3
Nutsbedrijven	14.640	0,9	9.714	0,7
Industrie	60.994	3,8	30.169	2,1
Technologie	126.360	7,8	80.357	5,6
Landen / staatsobligaties	166.703	10,3	183.850	12,7
Bedrijfsobligaties	193.092	11,9	214.563	14,9
Hypothecaire leningen	140.838	8,7	147.451	10,2
Vorderingen en liquiditeiten in DNR beleggingsfondsen	463.207	28,5	469.297	32,5
Vastgoed	167.731	10,3	64.758	4,5
Overig	2.876	0,2	1.864	0,1
	1.625.074	100,0	1.442.129	100,0

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijke actief beheer risico bedraagt € 1.450 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico € 1.718 (0,0%).

Vastgesteld te Heerlen, 21 juni 2024.

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Jeppe Machielsen

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer Diede Panneman

Mevrouw Eveline Megchelse

De heer Michel Iglesias del Sol

Mevrouw Cor-Hilde Van Beijeren Bergen en Henegouwen

Vacature

Overige gegevens

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf te Heerlen is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2023.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 7.076.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 353.800 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam, 21 juni 2024

drs. J.J.M. Tol AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

Verklaring over de jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf te Heerlen gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9, Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort. Wij verwijzen naar hoofdstuk "Fraudebeheersing" van het bestuursverslag, waarin het bestuur haar analyse en overwegingen ten aanzien van frauderisico's heeft opgenomen.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het bestuur, de gedragscode en klokkenluidersregeling, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het bestuur of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Frauderisico inzake de inherente mogelijkheid van het bestuur om interne beheersingsmaatregelen te doorbreken Volgens de controlestandaarden is het risico dat het bestuur de interne beheersingsmaatregelen doorbreekt in alle entiteiten aanwezig. Inherent bevindt het bestuur van een entiteit zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur in: – journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; – schattingen; – significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het bestuur.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben getoetst of de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn. Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing voor het maken van schattingen. Daarnaast hebben wij de beheersmaatregelen ten aanzien van de toegangsbeveiliging in de IT-systemen getoetst door het verkrijgen van inzicht in de ISAE 3402-rapportages van relevante serviceorganisaties. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij aandacht voor belangrijke schattingsposten die zijn gebaseerd op subjectieve input, zoals de fonds specifieke elementen in de technische voorzieningen en de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen. Wij hebben naar aanleiding van onze controle en de uitkomsten daarvan, deze schattingsposten beoordeeld op aanwijzingen van tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude. Daarbij hebben wij onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd: – Evaluatie van de gehanteerde actuariële grondslagen en actuariële analyse en bespreking hiervan met het bestuur en de certificerend actuaaris; – Aansluiting van waardering van beleggingsfondsen met de nettovermogenswaarde zoals vermeld in de (gecontroleerde) jaarverslagen van de beleggingsfondsen; – Uitvoering van alternatieve werkzaamheden zoals back-testing voor beleggingsfondsen waarvoor geen gecontroleerde nettovermogenswaarde of jaarrekening beschikbaar is per balansdatum; – Beoordeling van de toelichting op de financiële positie en het toetsen aan de vereisten uit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Wij zijn alert geweest op mogelijk significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering van de stichting of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de stichting en de omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering geïdentificeerd.

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
	Wij hebben bij onze controle van de schattingsposten geen aanwijzingen van tendenties als gevolg van belangen van het bestuur geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben tevens niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben wij kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

Pensioenfondsen zijn op grond van de wetgeving gehouden om een adequate vermogensdekking, het vereist eigen vermogen, aan te houden. Het vereist eigen vermogen wordt op basis van het financieel toetsingskader bepaald. Als de dekkingsgraad van een pensioenfonds lager is dan het vereist eigen vermogen, moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het pensioenfonds het eigen vermogen op het vereiste niveau brengt. Als het pensioenfonds niet kan voldoen aan het herstel zullen aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Daar waar nodig zullen de rechten van de (gewezen) deelnemers moeten worden aangepast zodat weer aan het vereist eigen vermogen wordt voldaan.

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Risicoparagraaf' in de jaarrekening bevindt het pensioenfonds zich op balansdatum in een (reserve) tekortsituatie. Het is de verwachting van het bestuur dat het pensioenfonds over voldoende potentieel beschikt om uit een situatie van reservetekort te komen. Het bestuur heeft de continuïteitsbeoordeling van de stichting voor ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 21 juni 2024

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. H.C. van der Rijst RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlagen

Nevenfuncties

Bestuur

De heer Jeppe Machielsen	Vice-voorzitter	Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij
	Lid RvT	Stichting Pensioenfonds voor de Nederlandse Groothandel
	Bestuurder (niet-uitvoerend)	De Nationale APF
De heer Hugo Nieuwenhuijse	Lid BO	DNA APF kring D (oud BPF TrueBlue)
	Lid van college van vereffenaars	BPF PHJ namens gepensioneerden
	Bestuurslid	OPF Calpam namens gepensioneerden
	Lid van college van vereffenaars	BPF Reiswerk
De heer Diede Panneman	Bestuurslid	PNO Media
	Pensioen Dienstverlening	SPN
	SPH Audit extern	TDV
	Actuariële Pensioen Dienstverlening	Pensioenfonds Lloyd's Register
De heer Michel Iglesias del Sol	Extern lid beleggings- en Controlemcommissie	DGA One Ten B.V.
	Extern lid van beleggings-adviescommissie	Pensioenfonds Staples
	Partner	Pensioenfonds PNO Media
Mevrouw Eveline Megchelse	Bestuurslid	Impact Orange Partners B.V.
Mevrouw Cor-Hilde Van Beijeren en Henegouwen	Bestuurslid (niet-uitvoerend)	Stichting Pensioenfonds Avery Dennison
	Bestuurslid	PNO Media
		BPF Bouwnijverheid

Raad van Toezicht

De heer Christiaan Tromp	Bestuurder	TFS / IPFOS
	Lid VC	PF Calpam
	Lid BC	PF Gasunie
	Lid BC	Ver. IGC (Koninklijke Industriële Groote Club)
	Bestuurder / Vz BAC	PF Atos

De heer Jan Herder

SFH IA

SFH IA

SFH IA

SFH IA

SFH IA

SFH IA

SFH IA

PF Rabobank

PF Philips

BPL Pensioen

PF KPN

PF DHL

SPT

SPW (Woningcorporaties)

Mevrouw Emilie Schols

Lid RvT

Lid RvT

Mediahuis Pensioenfonds

PF Zuivel

Begrippenlijst

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Accounting standaarden

Raamwerk van verslaggevingsregels voor het opstellen van een jaarrekening en jaarverslag. Met ingang van het verslagjaar 2005 moeten alle beursgenoteerde ondernemingen, banken en verzekeringsmaatschappijen hun geconsolideerde jaarrekening volledig inrichten op basis van International Accounting Standards (IAS), door de IAS Board omgedoopt in International Financial Reporting Standards (IFRS). Het doel van IFRS is om de transparantie en internationale vergelijkbaarheid van de externe financiële verslaggeving te verbeteren. Niet beursgenoteerde rechtspersonen hebben de keuze om of IFRS toe te passen, of de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaire gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de rekenrente, de kansstelsels, sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuaris

Actuarissen geven bij pensioenfonds een verklaring af over de toereikendheid van de voorziening en de financiële positie van het pensioenfonds. Het controleren en vervolgens het afgeven van een verklaring wordt certificeren genoemd. Met ingang van 1 januari 2006 mogen in Nederland alleen actuarissen certificeren die ingeschreven staan in het Openbaar Register Certificerende Actuarissen. Adviserende actuarissen adviseren het bestuur rondom actuariële vraagstukken (herstelplan, haalbaarheidstoets, jaarwerk).

ALM

Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva van een pensioenfonds, met een horizon van 15 jaar. Deze studie resulteert in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Basispunt

Eén basispunt is 0,01%.

Beleggingsmix

Verdeling van de beleggingen over zakelijke en vastrentende waarden.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld.

Beurskoers

Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Contante waarde

De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met rente-aangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Converteerbare obligatie

Een obligatie die gedurende de looptijd kan worden omgewisseld (geconverteerd) in aandelen. Deze mogelijkheid is als een extraatje aan de obligatie meegegeven door de uitgever, teneinde de obligatie gemakkelijker te kunnen plaatsen.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is een percentage. Het geeft de verhouding aan tussen het kapitaal dat het pensioenfonds bezit en het kapitaal dat het pensioenfonds nodig heeft om nu en in de toekomst alle (opgebouwde) pensioenen te kunnen uitbetalen (= verplichtingen). Bij een dekkingsgraad van 104% heeft het pensioenfonds €1,04 in kas voor elke euro die het aan pensioen moet uitkeren.

De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is uitgangspunt voor het bestuur als het gaat om besluiten over verhogen (of verlagen) van de pensioenen.

De Nederlandsche Bank

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere het naleven van de Pensioenwet door pensioenfonds (en verzekeraars) bewaakt.

Derivaten

Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutaswaps.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: huur-, dividend- en rente-opbrengsten van de beleggingen.

Duration

De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen. Indien men een daling van de rente verwacht is het profijtlijk een obligatie met een zo lang mogelijke duration te kopen, aangezien de koers daarvan het meest zal oplopen.

Franchise

In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan 'franchise' genoemd.

Index

Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootte (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indexatie/voorwaardelijke toeslagverlening

Het toekennen van toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers, de verhoging van de ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken, op voorwaardelijke basis, dat wil zeggen uitsluitend voor zover de middelen van het pensioenfonds dat naar het oordeel van het bestuur toelaten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde per aandeel is de 'werkelijke' waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen. De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva (schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Kansstelsels

Dit zijn veronderstellingen met betrekking tot sterftekansen, invalideringskansen, ontslag, gehuwdheid en individuele loonontwikkeling.

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille is het deel van de portefeuille dat erop is gericht het renterisico van de pensioenverplichtingen af te dekken conform het door het bestuur vastgestelde renteafdeckingsbeleid. De matchingportefeuille bestaat uit een mix van hoogkredietwaardige staatsobligaties, renteswaps en een geldmarktproducten. De matchingportefeuille is ingevuld met beleggingsfondsen.

Middelloonregeling

Bij deze regeling wordt voor elk dienstjaar een percentage pensioen toegekend dat is gerelateerd aan de pensioengrondslagen van het desbetreffende dienstjaar. Het te bereiken pensioen is in deze regeling gerelateerd aan het gemiddelde, geïndexeerde loon gedurende de opbouwperiode.

Optie

Verhandelbaar recht om iets te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie) tegen een van tevoren vastgestelde prijs gedurende een van tevoren vastgestelde termijn.

Over-/onderweging

Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie aanhouden dan overeenkomt met de normverdeling van het pensioenfonds.

Pensioengrondslag

Het bedrag waarover pensioen wordt toegekend. Vaak is dit het voor pensioen meetellende salaris minus de franchise. Performance Het rendement dat is behaald met de beleggingen.

Premiedekkingsgraad

De premiedekkingsgraad geeft aan in hoeverre de in enig jaar ontvangen pensioenpremie voldoende is om de nieuwe pensioenaanspraken te kunnen financieren. Bij een premiedekkingsgraad lager dan 100% is er een tekort en daalt het vermogen van het fonds bij inkoop nieuwe aanspraken.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en (vaak ook) nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Rekenrente

De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde pensioenvermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarden wordt uitgegaan.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Returnportefeuille

De returnportefeuille is het deel van de portefeuille dat erop is gericht extra rendement te maken door te beleggen in beleggingscategorieën waar een extra rendement mag worden verondersteld ten opzicht van laag-risicobeleggingen, als vergoeding voor het extra risico dat een belegger in deze categorieën loopt. De returnportefeuille van het pensioenfonds bestaat onder meer uit woninghypotheken, bedrijfsobligaties en aandelen. De returnportefeuille is ingevuld met beleggingsfondsen.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Sterftetafels

Geven aan wat de levens- en sterftekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Ze worden gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de actuaris.

Toeslag(verlening)

Een toeslag is een verhoging van een pensioen of van een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling (ook wel 'indexatie' genoemd).

Totaalrendement

Het totaalrendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen worden herbelegd en tijdsgewogen in het totaalrendement worden meegenomen. Het totaalrendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

Vastrentende waarden

Hypotheken, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Zakelijke waarden

Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).

Z-score

De Z-score wordt ieder jaar vastgesteld en geeft de afwijking van het feitelijke beleggingsrendement ten opzichte van het door het pensioenfonds vastgestelde beleggingsrendement (het rendement dat op grond van de normportefeuille behaald kan worden ofwel het normrendement).